

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁCÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLY BÍLÁ LHOTA

okres Olomouc

Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Motto:

*Dostali jsme do vínku svobodu, a tak musíme nést odpovědnost za to, jak ten náš svět vypadá.
O. Vetchý*

/ k 31.8.2016 /

OBSAH :	
A. Identifikační údaje	-3-
B. Charakteristika školy	-4-
C. Charakteristika školního vzdělávacího programu	-5-
1. Zaměření školy	
2. Výchovné a vzdělávací strategie	
3. Zabezpečení výuky žáků se SVP a výuky žáků MN	
3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
3.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	
4. Začlenění průřezových témat	
5. Začlenění dopravní výchovy	
5.1. Dopravní výchova na 1. stupni	
5.2. Dopravní výchova na 2. stupni	
6. Začlenění ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	
7. Školské zařízení – školní družina	
D. Učební plán	-20-
E. Učební osnovy	-22-
1. Jazyk a jazyková komunikace	-22-
1.1 .Český jazyk	
1.2 .Český jazyk a literatura	
1.3 . Cizí jazyk	-40-
1.4 . Druhý cizí jazyk	
2. Matematika a její aplikace	-59-
3. Informační a komunikační technologie	-83-
4. Člověk a jeho svět	-89-
4.1. Prvouka	
4.2. Přírodověda	
4.3. Vlastivěda	
5. Člověk a společnost	-98-
5.1. Dějepis	
5.2. Občanská výchova	
6. Člověk a příroda	-119-
6.1. Fyzika	
6.2. Chemie	
6.3. Přírodopis	
6.4. Zeměpis	
6.5. Přírodovědná praktika	
7. Umění a kultura	-164-
7.1. Výtvarná výchova	
7.2. Hudební výchova	
8. Člověk a zdraví	-186-
8.1. Výchova ke zdraví	
8.2. Tělesná výchova	
9. Člověk a svět práce	-209-
9.1. Pracovní činnosti	
10. Nepovinné předměty, zájmová činnost	
F. Hodnocení a autoevaluace školy	-217-
G. Závěr	-218-
H. Přílohy : Prevence sociálně patologických jevů	-223-
Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	
Dodatek č.1 k ŠVP /2013/	-250-
Dodatek č. 2 k ŠVP /2016/	-253-

A. Identifikační údaje :

Předkladatel: Základní škola Bílá Lhota,okres Olomouc,
příspěvková organizace,

Bílá Lhota 56, 78321 Chudobín
www.zsbilalhota.cz
Mgr. Radek Pospíšil, ředitel školy
e-mail: vedeni.skoly@zsbilalhota.cz
tel.: 585 340 773

Zřizovatel: Obec Bílá Lhota

Bílá Lhota 1
Tel.: 585 340 778
www.bilalhota.cz

Razítko školy

IČO: 70989419
IZO: 102320152
REDIZO: 600140652

Platnost ŠVP od 30.8.2006
Koordinátor tvorby ŠVP František Hrubý
Aktualizováno k 31.8.2016

B. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou vesnickou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola vzdělává okolo 110 žáků, průměrná naplněnost tříd je 15 žáků. Člení se na 1. a 2. stupeň.

Součástí školy je školní družina a výdejna obědů.

Vybavení školy

Areál školy se skládá ze tří propojených traktů daných časovou dostavbou (původní budova, přístavba učeben a kabinetů, tělocvična s příslušenstvím).

V budově a přístavbě je 9 kmenových tříd a 5 odborných učeben (učebna F-Ch, pracovna počítačů, cvičná kuchyně, školní dílna a víceúčelová knihovna), v nejnovější části jídelna s výdejnou, školní družina a sál tělocvičny s náraďovnou a šatnami.

Škola má světlé, čisté, estetické prostory odpovídající hygienickým normám. Na vnitřním vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé.

Materiální vybavení je dostatečné, na tvorbě mnoha pomůcek či vyzdobení tříd se podílejí také zaměstnanci i sami žáci.

K pohybovým aktivitám je využívána tělocvična a přilehlé hřiště. Na školním dvoře je vybudováno doskočiště. Velmi pěkně a účelně je upraven přilehlý školní pozemek (ovocná zahrada, květinová a zeleninová část). Tělocvičný sál využívají i mimoškolní organizace odpoledne a večer k zájmové sportovní činnosti. V době volna nebo přestávek mohou žáci využívat všech prostor školy, učebny PC, knihovnu, tělocvičnu, hřiště, vždy po dohodě s vyučujícím. Od r. 2004 je učebna PC využívána žáky pro tzv. e-learningové kurzy Škola za školou, v roce 2006 jsme pořádali v rámci akce MIČR NPPG kurzy vzdělávání v práci na počítači pro zájemce z řad veřejnosti. Další podobný typ služeb veřejnosti je v jednání.

Žákům je k dispozici i miniškolní bufet, kde si mohou zakoupit nápoje a svačinky včetně pečiva. K obědům slouží školní jídelna. Součástí školy je zmíněná školní družina, jejíž kapacita je 30 žáků, převážně z 1. – 4. tříd.

Škola zřizuje pro své žáky volitelné a nepovinné předměty a zájmové útvary, dále poskytuje prostory a vybavení k účelnému využití pro činnosti zájmové organizaci dětí a mládeže. Volitelnými předměty je v 8. - 9. ročníku Druhý cizí jazyk. Nepovinné předměty tvoří Náboženství, Anglický jazyk 2.r. dále pak dle potřeby v 1. – 9. ročníku Zdravotní tělesná výchova. V období realizace projektu z ESF jsou přidány další nepovinné předměty.

Ze zájmových kroužků jmenujme např. míčové hry, kroužek Aj, sborový zpěv, hra na kytaru, turistický, florbal, miniházenou, tanecní a Práce na PC. Další vycházející opět z případných projektů EU a průběžného zájmu žáků.

Téměř všichni učitelé mají k dispozici vlastní kabinet, celodenní volný přístup na internet a možnost používat tiskárny i kopírky. Společně se scházejí ve sborovně, k dispozici je učitelská knihovna.

Pozornost věnujeme také integrovaným žákům se specifickými poruchami učení a chování. Žáci navštěvují speciální cvičení pro nápravu poruch učení (hodiny reeduкаce) a dle potřeby pracují podle individuálního vzdělávacího plánu.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 13 členů, v němž pracují mladí i zkušení pedagogové. Přes 90 % je plně kvalifikovaných, ostatní si doplňují vzdělání. Polovina učitelů ovládá alespoň jeden cizí jazyk. Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, koordinátor pro

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

environmentální výchovu a vzdělání a specializovaní referenti. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech a první pomoci. Na škole pracuje zdravotník z řad učitelů. Pro žáky se specifickými poruchami učení je přínosem i fakt, že někteří učitelé mají aprobatci ŠMVZP.

Charakteristika žáků

Většina žáků je z obce Bílá Lhota (části Hradečná, Řimice, Hrabí, Červená Lhota, Měník, Pateřín) a přilehlých obcí – Mladeč, Měrotín, Bouzov. Svoz a rozvoz žáků probíhá linkovými autobusovými spoji, které navazují na začátek a konec vyučovacích hodin. Délka cesty do školy není delší jak 5 km. **Viz.příloha I.**

Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na různých školních projektech. Pořádáme 2krát ročně pobyt v přírodě, který je zaměřen sportovně i kulturně a má vzdělávací charakter. 1krát ročně pořádáme školní vzdělávací výlet v závěru školního roku a zároveň dle zájmu poznávací vzdělávací exkurzi do významných měst (Praha, Brno, Vídeň). Třídní kolektivy se účastní pravidelně kulturně výchovných akcí v Litovli, Lošticích a Olomouci.

Škola se angažuje ve sběru druhotných, odpadových surovin – papír, železo, třídí odpad (papír, plasty) a v měsíci dubnu v rámci Dne Země přispívá k péči o životní prostředí. Organizuje lyžařské kurzy, kurzy plavání a dopravní kurz. Každoročně se žáci naší školy účastní vzdělávacích soutěží a olympiad v M, Čj, Nj, VV, Z, D, Tv, i v okresních kolejích. Ve škole probíhají též recitační, dopravní a sportovní soutěže. V rámci dopravní výchovy žáci navštěvují dopravní hřiště v Mohelnici. V oblasti poznávacích a tělovýchovných akcí spolupracujeme s regionální školou v Nákle. Dále je od šk.r.2012/13 navázána spolupráce školy na mezinárodní úrovni v rámci projektu Comenius. Jde o partnerské školy ve Španělsku, Francii, Německu, Polsku a Slovensku. Vlastní obsah je specifikován v podkladech k projektu NAEP.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin (poslední čtvrtok v měsíci), třídních schůzek, dne otevřených dveří a v době akcí pro veřejnost – Mikulášská besídka, Den dětí atp.

O činnosti školy jsou rodiče informováni také prostřednictvím webových stránek školy. Možnost vzájemných informací po internetu chceme do budoucna výrazně rozšířit.

Důležitá je také komunikace se SRDPŠ při ZŠ (osvěta, finance,...) a školskou radou (zákoně pravomoci a povinnosti).

Úzce spolupracujeme s obcí Bílá Lhota - zřizovatelem, spádovou obcí Měrotín a volně s obcí Mladeč, MŠ a ŠJ a Arboretem v Bílé Lhotě. Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost (vánoční pásmo, odborné přednášky, besedy, výstavy žákovských výtvarných prací, školní ples atd.). Přínosná je spolupráce také s knihovnou v Bílé Lhotě, občanským sdružením Modrá velryba a především se Sokolem Bílá Lhota.

C. Charakteristika školního vzdělávacího programu

1.Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavky rodičů a navázáním

na tradice školy. ŠVP klade důraz na všeobecný rozvoj osobnosti žáka. [Viz.příloha](#)

II.(G1,G2,G3,G4,G7)

Co chceme a kam směřujeme :

Škola má svá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, jež ji odlišují od ostatních škol. Tím dochází k její profilaci :

Škola pro život :

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický
- vést žáky k volbě povolání, za tím účelem nepodceňovat výuku pracovního vyučování
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání v oblasti e-learningu
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu; naučit žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala / někdy vidí žáci kolem sebe opak /
- chceme stejnou péčí věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole optimálně nejde; nadaným žákům chceme vytvořit maximální podmínky pro jejich rozvoj, preferovat metody, které budou rozvíjet tvůrčí činnost těchto žáků, formou specifických úkolů, ročníkových prací, projektů, individuálním přístupem atd. Rovněž jim budeme nabízet účast v různých akcích a soutěžích školního i okresního charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání.

Chceme navázat na dobré tradice naší školy, rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky. Zde se nebráníme pluralitě názorů jak veřejnosti, tak zřizovatele.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Co to například znamená na naší ZŠ

1.

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Žáky vedeme k sebehodnocení / Portfolio /.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podnášecíme jejich tvorivost.

Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád

Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, učení je mu přínosem.

Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.

Kompetence k učení -
umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

2.

Kompetence k řešení problému - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.

Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy / Scio, matematický Klokan, Kalibro apod. /

Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, trídit a vhodným způsobem využívat.

V projektových dnech používáme k logickému řešení miniprojekty.

Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.

Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky.

Žáci jsou vedeni úměrně k věku k používání Internetu.

3.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všeobecné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.

Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiný. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Každoročně organizujeme Barevný den, Den dětí a Den čarodějníc, vydáváme Almanach / žáci 9. tř. /

Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.

Žáci si dopisují s dětmi ze zahraničních škol.

4.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc při učení.

Sociální kompetence vyvozujeme z praktických cvičení a úkolů / při Tv, pobyt v přírodě, lyžařský kurs /

Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.

Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

5.

Kompetence občanské -

Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.

Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Při EV, OSV, MV je kladen důraz na prožitek /navazuje na ŠVP v naší MŠ /

Je kladen důraz na environmentální výchovu – ekologicky myslící jedinec.

Žáky vedeme k třídění odpadů /viz environmentální plán školy/.

Při pobyttech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby.

Žáky zapojujeme do projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů

6.

Kompetence pracovní-

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti

Svět práce.

Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

Na škole je vypracován celoroční plán k volbě povolání. Pestrou nabídkou zájmových útvarů a výběrem volitelných předmětů podněcujeme u žáků další zájem o profesní orientaci.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve výuce

Frontální výuka

Výklad

Skupinová práce / ve dvojicích /

Vyprávění

Samostatná práce

Exkurze, výlety, pobity v přírodě

Beseda, přednáška, návštěva divadla

Experiment

Práce s mapou, tabulkami, atlasem, učebnicí

Rozhovor, diskuse

Spolupráce s rodiči, veřejností

Práce s interaktivní tabulí

Projektové vyučování

Kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy

Terénní cvičení / práce /

Praktické dovednosti

Videoprojekce

Mezipředmětová komunikace

Výukové programy PC
Charitativní akce
Besídky pro rodiče
Práce s chybou
Výchovně vzdělávací akce / Př, Z, Ch, Ov /
Poznávání rostlin, přírodnin, živočichů
Brainstorming
Dotazníky, ankety
Kontrolní práce, testy vědomostí
Práce s učebnicí, textem
Ročníkové práce v 6.-9.r.

2.1. Ročníkové práce

Součástí realizovaného projektu ESF + MŠMT OPVK a následně v rámci nových vyučovacích metod a forem při výuce jsou tzv.ročníkové práce. Jejich náplní je zpracování daného tématu žákem v „papírové“ a elektronické podobě, dále pak prezentace této práce před hodnotící komisí.

Vlastní práce začíná vyhlášením témat pro žáky x žáky, jejich přiřazení konzultantovi /pedagog školy/, zpracování žákem , konzultace s vedoucím učitelem , vlastní vyhotovení papírové formy a zpracování prezentace pro hodnocení. Ročníková práce je klasifikována v předmětech Informatika – 1x, Český jazyk – 1x a v předmětu, k němuž náleží obsah práce. Výstupy jsou hodnoceny komisí adekvátně věku žáka a předpokládané ročníkové úrovni.

3.Zabezpečení výuky žáků se SVP a MN

3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Tento plán sestavuje ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po **3 měsících** od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, **nejpozději do 1 měsíce** od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplnění individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontroly a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti), - respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmem a dovednostem aj.).

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů, - zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
  - zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
  - intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.
- Organizace výuky - střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky,
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
  - změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
  - nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
  - organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmě konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje **školní poradenské pracoviště**, které tvoří: ředitel školy – výchovný poradce - třídní učitelé

Úprava očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory Zjištování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka, třídní učitel a výchovný poradce.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka - V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů a výchovným poradcem, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

4.Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference								INT/ Př, Ov	
Lidské vztahy	INT/ Prv	INT/ Prv, Čj	INT/ Prv, Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ D	INT/ D
Etnický původ				P	P				INT/ Z

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

Multikulturalita			INT/ Cj	INT/ Cj	INT/ Cj	Součást projektu Evrop. den			
Princip sociálního smíru a solidarity							INT/ Ov		

Environmentální výchova	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		INT/ Prv	INT/ Prv	INT/ M,Př,Pr	INT/ Př, Vl	INT/ Př	INT/ Př		
Základní podmínky života			INT/ Prv	INT/ Př	INT/ Př,Prč	INT/ Př	INT/ F	INT/ Př, Z	
Lidské aktivity a problémy život ního prostředí				P	P	P	INT/ Př	P	INT/ Ch, Z
Vztah člověka k prostředí			INT/ Prv			P	INT/ Př	INT/ Z	INT/ Z, Ov
								P	

Mediální výchova	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání med.sděl					INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj
Interpretace vztahu med.sděl a reality				INT/ Inf				INT/ Inf	INT/ Inf, Vke zd
Stavba medián. sdělení									P
Vnímání autora med. sdělení									INT/Čj
Fungování a vliv médií ve spol.							INT/ Inf		INT/ Ov
Tvorba mediál. sdělení						INT/ Čj			INT/ Inf
Práce v realizač- ním týmu		P	P	P	P	P	P	P	P

Osobnostní a sociální výchova	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopnosti poznávání	INT/ Čj,M, Prv	INT/ Čj,M, Prv	INT/ Čj,M, Prv	INT/ Čj,M, Prv	INT/ Čj,M, Prv	INT/ Čj,M, Cj,Tv, Hv	INT/ Čj,M, Cj,Tv, Hv	INT/ Čj,M, Cj,Tv, Hv,D	INT/ Čj,M, Cj,Tv, Hv,D
Sebepoznání a sebepojetí					INT/ Př	INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Čj,Př	INT/ Čj,Prč
Seberegulace a sebeorganizace				INT/ Vv,Prč ,Př		INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Čj, Prč	INT/ Prč
Psychohygiena							INT/ Vých. ke zdraví	INT/ Vých. ke zdraví	INT/ Vých. ke zdraví
Kreativita		INT/ Vv, Prč	INT/ Vv, Prč	INT/ Vv, Prč	INT/ Vv, Prč	INT/ Vv, Prč	INT/ Vv, Prč	INT/ Inf	INT/ Inf,Čj
Poznávání lidí	INT/ Prv, Tv						TNT/ Tv, Lvvz	INT/ D	INT/ D
Mezilidské vztahy			INT/ Čj, M, Tv	INT/ Čj	INT/ Př	INT/ Ov	INT/ Ov, Vých. ke zdraví	INT/ D	INT/ D
Komunikace	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj, Cj	INT/ Čj, Cj, Ov	INT/ Čj, Cj, Ov,D	INT/ Čj, Cj,D
Kooperace a kompetice		INT/ Tv	INT/ Tv			INT/ Ov, Tv	INT/ TV	INT/ Tv	INT/ Tv, Čj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Vých. ke zdraví	INT/ Vých. ke zdraví
Hodnoty, postoje a praktická etika						INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ D	INT/ D

Výchova demokratického člověka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola						INT/ Ov			
Občan, občanská společnost a stát		INT/ Čj, Prv					INT/ Ov	INT/ D	INT/ D
Formy participace občanů v politickém životě			INT/ Prv	INT/ Př					INT/ Ov
Principy demokracie jako formy vlády								INT/ Ov,D	INT/ Ov, Z,D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			INT/ Prv		INT/ Vl		INT/ Z	INT/ Cj, D	INT/ Cj, D
Objevujeme Evropu			P	P	P	P	P	P	P
Jsme Evropané						INT/ D	INT/ D	INT/ Čj, D	INT/ Čj, D, Z,Ov

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

- VMEGS / Objevujeme Evropu a svět** ..... Evropský den jazyků / 3. – 9. tř./
MKV / Etnický původ ..... Představujeme národy / 4. a 5. tř./
MKV / Multikulturalita / ..... Evropský den jazyků / 6. – 9. tř. /
 Prezentace v cizím jazyce Aj, Nj
 Den Země / 4. – 8. tř. / 7. tř.- SP
 Almanach třídy / 9. tř. /
 Školní časopis / momentálně nereal. /
EV / Lidské aktivity a problémy ŽP ..... Dopravní výchova / 1. – 9. tř. /
MV / Stavba mediálních sdělení ..... Program zdravé zuby / 1. -5.tř./
MV / Práce v realizačním týmu ..... Pobyt v přírodě / 1. -9.tř./
OSV / Rozvoj schopnosti poznávání / .....
OSV / Rozvoj schopnosti poznávání / .....
EV / Ekosystémy / .....

5. Začlenění dopravní výchovy

Dopravní výchova je realizována průřezově napříč vyučovacími předměty na 1., i na 2. stupni. Zvýšení ochrany dětí a žáků na pozemních komunikacích, bezpečnost v silničním provozu je prioritou dopravní výchovy také na naší škole. Uvědomujeme si, že žáci jsou rovněž účastníky silničního provozu, chodci, budoucími řidiči a své návyky a odpovědné chování získávají ve škole již od začátku školní docházky.

5.1. Dopravní výchova na 1. stupni ZŠ

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně vzdělávacího procesu je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou a etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, výchova k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Konkrétní cíle výuky jsou realizovány ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět / Prvouka, Přírodověda / - viz učební osnovy. Ve 4. ročníku probíhá v druhém pololetí výuka dopravní výchovy v celkovém počtu 20 vyučovacích hodin. Žáci 1.-5. ročníku se dvakrát ročně, v jarním a podzimním termínu, účastní výuky na dopravním hřišti v Mohelnici.. Žáci 5. ročníku dopravní soutěže – školní kolo, teoretické znalosti, test + jízda zručnosti

Žák po ukončení 5. ročníku by měl ovládat : / **výstupy** /

Chodec – bezpečné chování při chůzi po silnici, chodníku, stezkách bezpečně přechází, bezpečně cestuje v HDP, autem, využívá bezpečná místa pro hru, zná vybrané značky

Cyklista – popíše výbavu jízdního kola, zvládá techniku jízdy, zvolí bezpečnou trasu jízdy, vnímá dopravní situaci všemi smysly, charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu

5.2. Dopravní výchova na 2. stupni ZŠ

Základním smyslem zařazení dopravní problematiky na 2. stupeň je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování. Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně vzdělávacího procesu je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni, dále rozvíjet poznání a obohatovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucí k bezpečnosti vlastní i okolí. Rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na možnost získání v budoucnu řidičského oprávnění .

Konkrétní cíle výuky jsou realizovány ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost / Občanská výchova - 6. ročník / a ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví / Výchova ke zdraví - 7. – 9. ročník /. Žáci 6.-8. ročníku se v jarním termínu účastní dopravní soutěže, zahrnující teoretickou i praktickou část / jízdu zručnosti /

Klíčové kompetence, vztahující se k dané problematice, jsou konkrétně zpracovány u jednotlivých vzdělávacích oblastí. / viz Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a zdraví /. Jsou rozvíjeny s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

6.Začlenění výuky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Vymezení problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – charakteristika, cíle

6.1. Návrh na rozložení výstupů a učiva na 1. stupni ZŠ /viz.příloha č.2/

Základem osvojování dovedností a způsobů jednání je praktický nácvik a provádění ukázek, které jsou součástí výuky v každém ročníku. Pro efektivitu vzdělávání a výchovy jsou doporučovány metody prožitkové pedagogiky (praktický nácvik, skupinový trénink, simulační hry). Rozsah vědomostí i nácviku dovedností je pak třeba volit vždy přiměřeně vzhledem k věku a schopnostem žáků.

6.2. Návrh na rozložení výstupů a učiva na 2. stupni ZŠ /viz.příloha č.2/

Velký důraz by měl být kladen na propojenosť učiva, pokud je problematika řazena do různých vyučovacích předmětů, a na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Důležité je rámcové opakování učiva z předchozích ročníků a dále rozšiřování a stupňování znalostí, navazujícím prohlubováním nácviku dovedností, s využitím rozdílných forem a metod výuky (individuální prožitky prohlubují nácvik dovedností). Praktické vyučování umožní žákům využít teoretické poznatky v praxi, ověří a rozšíří jejich znalosti tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný, dokázal prakticky použít nabité znalosti a dovednosti při řešení a plnění praktických úkolů.

6.3.Metody a formy práce

Metody a formy výuky musí být vybírány s ohledem na obsah konkrétního učiva jednotlivých ročníků a na výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Metody a formy práce si učitelé volí podle svých zkušeností, potřeb a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu, mezipředmětové vztahy a potřeby žáků. K tomu uplatňují vhodnou motivaci, která umožní stimulaci práce žáků. Potřebné je také klást důraz na podporu samostatné práce žáků, zejména na osobní zodpovědnost, samostatnost, schopnost spolupráce a týmové kooperace se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a uvědomění si svých možností a usměrňování žákovských postojů. K tomu lze využívat:

- samostatnou práci žáků,
- skupinovou práci,
- vyhledávání informací,
- přípravu referátů,
- kreslení a malování,
- prezentace písemných, ústních a jiných prací,
- společné hodnocení,
- analýzy výsledků, „simulace“ SWOT analýzou,
- a další metody dle uvážení.

Významnou součástí teoretické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, které žákoví usnadňují pochopení učiva:

- odborná literatura,
- nástěnné obrazy,
- interaktivní tabule a počítače,
- učebnice a učební texty,

- pracovní listy,
- internet,
- výuková videa,
- dokumentární ukázky a fotografie,
- exkurze.

K procvičování a upevňování učiva lze využívat různých forem:

- praktická cvičení,
- hry a soutěže,
- diskuse (zkušenosti, příklady ze života, poznatky, zážitky),
- dramatizace, simulační metody,
- pokusy,
- nácvik požadovaného chování,
- tvorba nákresů variant řešení situací,
- výuka a poznávání v terénu (dle prostředí, období, činnosti),
- projekty,
- spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému a nestátními neziskovými organizacemi – besedy, ukázky, společné nácviky, praktické výcviky (nadstavbová forma po základní výuce a základním vzdělávání probíhajícím plně v rámci školy), návštěvy přímo na stanicích.

7. Školské zařízení – školní družina

Školní družina poskytuje žákům zájmové vzdělávání po skončení školního vyučování. Provoz ŠD se řídí Řádem ŠD a Vnitřním řádem ŠD, který vydává ředitel školy. Pro svou činnost využívá vlastní vybavené prostory, k dispozici má též tělocvičnu, multifunkční učebnu a učebnu PC. Žáci jsou vedeni k plnohodnotnému využívání volného času a ŠD plní také funkci prevence sociálně patologických jevů.

O práci ve ŠD je vedena pedagogická dokumentace, především Přehled výchovně vzdělávací práce a Docházkový sešit. Vychovatelka zpracovává celoroční plán ŠD a týdenní plány. Ty jsou k nahlédnutí u ředitele školy a u vychovatelka družiny.

Činnost v ŠD je rozdělena na odpočinkovou, rekreační a zájmovou. Vychází ze zájmu dětí, rozvíjí jejich osobnost a vede děti ke zdravému způsobu života. Součástí je i příprava na vyučování a sebeobslužná činnost. Každoročně se žáci prezentují veřejným vystoupením / Mikulášská besídka/, soutěžemi a výstavkami prací. Pro potřeby vychovatele odebíráme časopis Pastelka.

Žáci jsou přijímáni do ŠD na základě písemné přihlášky zákonného zástupce doplněné informací o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáků ze ŠD. Na naší škole je jedno oddělení s kapacitou 30 žáků. Někteří žáci navštěvují ŠD nepravidelně z důvodu dopravního spojení, ale vždy dbáme na to, aby počet žáků nepřesáhl vyhláškou stanovený počet a hygienickou kapacitu učebny ŠD.

V rámci ŠD jsou také organizovány zájmové kroužky, t.č. hra na flétnu a na kytaru. Pro starší děti jsou bezúplatně, popř. za úplatu organizovány činnosti typu kroužků vycházejících ze zájmu dětí a časového rozvrhu žáků a ŠD.

Tím se stává práce ŠD nedílnou součástí školního vzdělávacího programu.

D. Učební plán /šk.r. 2016/ 17/

Předmět	Ročník									Min. časová dotace 1.st	Disponibilní hodiny	Min. časová dotace 2.st	Disponibilní hodiny
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.				
Český jazyk a literatura	8	8	10	7	7	5	5	5	4	33	7	15	4
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	3	3	3	3	9	3	12	
Matematika	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	5	15	5
Prvouka	2	2	2							12	1		
Přírodověda					2	2							
Vlastivěda					1	2							
Chemie								2	2				
Fyzika						2	2	2	2			21	2
Přírodopis						2	2	2	2				2
Zeměpis						2	2	2	1				2
Dějepis						2	2	1	2			11	
Občanská v.						1	1	1	1				
Hudební v.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12		10	
Výtvarná v.	1	1	1	2	2	2	2	1	1				
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5		3	1
Výchova ke zdraví						1		1				10	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10			
Informatika					1		1	1		1		1	3
Německý jazyk- Přírod.praktika /v.p./								3	3			6	
Nepovinné předměty	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Z toho Projekt EU nep.př.													
Celková povinná časová dotace	21	22	25	25	25	28	30	32	32	102	16	104	18
Celkem v ročníku	22	23	26	26	26	29	31	33	33				
Celkové počty hodin na jednotlivých stupních										118 hod		122 hod	
Maximum na roč.	22	22	26	26	26	30	30	32	32	ale 118		ale 122	

Poznámky k učebnímu plánu :

volitelné předměty – Německý jazyk v 8. - 9. R., ,

nepovinné předměty – Náboženství 1.- 9.r., tato oblast je realizována dle kolísavého zájmu

nepovinné předměty v rámci projektu EU peníze školám – ukončen

Kroužky : Konverzace v AJ - .- .r.-

Práce na PC- 6.- 9.r.-

/Nutné/

/Ostatní/

Miniházená -4.- 5.r.-

Hudebně-dramatický 2.-3.r.

E. Učební osnovy

1. Jazyk a jazyková komunikace

1.1 Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK (1. st.)**

1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Žáci se učí interpretovat své reakce pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a uměli se orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se.

Jazyková výchova - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka.

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, rozlišovat literární fikci od skutečnosti.

Časové vymezení předmětu je v I. ročníku 8 hodin týdně, ve II. 9 hodin, III. ročníku 10 hodin týdně a ve IV. a V. ročníku 7 hodin týdně. V I. ročníku má český jazyk komplexní charakter, ve II. až V. roč. má specifické složky : čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik a psaní. O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující. Ve II. až V. roč. se psaní zpravidla vyučuje v menších časových celcích než je celá vyuč. hodina.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák rozvíjí pozitivní vztah k materinskému jazyku a chápe ho jako potenciální zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

Kompetence komunikativní

- žák zvládne běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace

Kompetence sociální a personální

- žák získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a kultivovaný projev jako prostředek prosazení sebe sama

- vnímá jazyk jako mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, vyjádření potřeb, prožitků a ke sdělování názorů

Kompetence občanské

- žák chápe jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, dále jako důležitý sjednocující činitel národního společenství a jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání.

1.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk			
1. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
JAZYKOVÉ VYUČ. -spisovně se vyjadřovat z hlediska slovní zásoby,gramat.správnosti -rozlišit věty,slova,slabiky,hlásky /písmena/ -srozumitelně mluvit, uvědoměle číst, vyjádřit svoji zkušenosť ČTENÍ A LIT.VÝCH. -plynule číst jednoduchý text s porozuměním -recitovat kratší bás.text -znát rozpočítadla,říkanky -orientovat se v textu Slabikáře PSANÍ -psát správné tvary písmen a číslic -psát a spojovat písmena slabiky a slova -převádět slova a věty z podoby mluvené do podoby psané -dodržovat čitelnost a úhlednost psaní -zvládat zákl.hygien.návyky spojené se psaním	JAZYKOVÉ VYUČ. -žák se vyjadřuje spisovně z hlediska slovní zásoby, gram.správnosti a kultury mluveného projevu odpovídajících možnostem žáka I.roč. -rozlišuje věty,slova, slabiky, hlásky -srozumitelně mluví,uvědoměle čte,umí vyjádřit svou zkušenosť ČTENÍ A LIT.VÝCH. -žák plynule čte s porozuměním -umí recitovat básně, zná rozpočítadla,říkanky -orientuje se ve Slabikáři,v textu pro děti -všímá si ilustrací -zná některý dětský časopis PSANÍ Žák umí psát písmena, číslice, spojuje slova,dodržuje interpunkci,znaménka Převádí slova a věty z mluvené podoby do psané -dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu	JAZYKOVÉ VYUČ. -věta, slovo, slabika,hláska -písmeno malé,velké, tištěné, psané -tečka,čárka,dvojtečka,otazník, vykřičník, pomlčka -hlasité a tiché čtení -článek,nadpis, rádek, odstavec prosba, poděkování, omluva,blahopřání ČTENÍ A LIT.VÝCH. -výcvik čtení,přípravná cvičení sluch.a zraková -hlasité čtení -poslech textů pro děti -rozpočítavadla,hádanky,říkadla, přísloví -básně pro děti, vyprávění, pohádka PSANÍ -přípravné cviky pro uvol nívání ruky -zákl.hygien.návyky -psaní jednotl.prvků písmen a číslic -orientace v liniatuře -psaní slov a vět -opisování podle předlohy, přepisování, diktát,autodiktát -psaní velkých písmen vl.jmen a na začátku věty -vytváření základů rukopisu	Osobnostní a soc. vých.- rozvoj schopnosti poznávání,komunikace Matematika -číslice

Český jazyk 2. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
JAZYKOVÉ VYUČ. -pracovat s větou jako jednotkou projevu -používat spojky -dodržovat pořádek slov ve větě rozehnávat věty -orientovat se v rozdelení hlásek -psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě mě -poznávat podst.jm.a slovesa -rozlišovat obecná a vlastní jména ČTENÍ A LIT.VÝCH. -plynule číst s poroz. -recitovat básně -domýšlet jednoduché příběhy,převyprávět příběh - orientovat se v textu PSANÍ Psát písmena číslice podle normy psaní -dodržovat požadavky na čitelnost, úhlednost -napsat adresu,přání	JAZYKOVÉ VYUČ. -žák pracuje s větou,používá spojky v souvětí a ve větě jednoduché -dodržuje pořádek slov ve větě,pozná druhy vět -orientuje se v rozdelení hlásek -umí psát skupiny slov s dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě -pozná podst.jm.a slovesa -rozlišuje obecná a vlastní jména -cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat ČTENÍ A LIT.VÝCH. -žák čte plynule porozuměním -umí recitovat -domýšíl příběhy,převypráví příběh -umí se orientovat v textu,výsíma si spojitostí textu s ilustrací PSANÍ -žák umí psát písmena a číslice a dodržuje sklon písma -správně spojuje písmena,slabiky, -umí užívat velká písmena ve slově a větě -umí napsat adresu, přání	JAZYKOVÉ VYUČ. -abeceda, písmo -věta,spojení dvou a více vět -spojky a jejich funkce -pořádek vět -druhy vět -slovní význam-slovo nadřaz.,podřaz.,souřadné -pořádek slov ve větě - slovo,slabika,hláska,písmeno -rozdelení hlásek -písmeno ě —význam slabiky pro dělení slov -podstatná jména a slovesa,předložky -vlastní jména -zákl.formy spol.styku -děj,jednoduchý popis ČTENÍ A LIT.VÝCH. -plynulé čtení jednod.vět -správný slovní přízvuk,intonace -hlasité a tiché čtení s poroz. -poslech četby poezie a prózy spojování textu s ilustrací -vyprávění pohádek -přednes básně dramatizace pohádky PSANÍ -nácvik velkých tiskacích písmen pro geom. -procvičování psanípsacích písmen -dodržování tvarů -umísťování diakrit.znamének -psaní adres,dopisu -úprava	Matem.-geometrie Prvouka Osobnostní a soc.-rozvoj schopnosti poznávání,komunikace -vých.dem.člověka- občan,společnost a stát -multikultur.vých.-lidské vztahy

Český jazyk 3. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
JAZYKOVÉ VYUČ. Rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slova,člení slova na hlásky,odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JAZYKOVÉ VYUČ. -žák rozlišuje slabiky a hlásky -zvládne přehled i užívání vyjm.slov,psaní i /y po obojetných souhláskách	JAZYKOVÉ VYUČ. -věta a souvětí -věta jednoduchá, její stavba -zákl.sklad.dvojice -nauka o slově, slovo a skutečnost	Matematika-římské číslice Prvouka –dějiny Os.a soc.vých. -rozvoj schopnosti poznávání

<ul style="list-style-type: none"> -porovnávat významy slov porovnávat a třídit slova podle zájemného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost -rozlišovat slovní druhy v základním tvaru -užívat v mluveném projevu správné gramat.tvary podst.jmen, příd.jmen a sloves -spojoval věty do jednoduších souvětí vhod.spojkami a spoj.výrazy -rozlišovat v textu druhy vět podle postoje mluvčího -oddůvodnit a správně psát i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjm.slovech -dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě – mimo morfolog.šev -velká písmena na zač.věty a ve vlast.jménech <p>ČTENÍ A LIT.VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -číst a přednášet z paměti ve vhod.frázování a tempu lit.texty přiměřené věku -vyjadřovat své pocity z přečteného textu -rozlišovat vyjadřování v próze a ve verších, odlišovat pohádku od ostatních vyprávění -pracovat tvořivě s lit.textem podle svých schop. <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládat zákl. hygien.návyky spojené se psaním -psát správné tvary písmen a číslic, správně spojovat písmena a slabiky -kontrolovat vlastní písemný projev -psát věcně a formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje slovní druhy -pracuje s mluv.kategoriemi podst.jmen -správně píše obvyklá vlastní jména -určuje os.,číslo a čas sloves -rozlišuje slova ohebná a neohebná -odlišuje větu od souvětí, pozná zákl.sklad.dvojici -umí se souvisle vyjadřovat a klást otázky umí vypravovat, popisovat jednoduché předměty i činnosti <p>ČTENÍ A LIT.VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -žák využívá získaných čtenář.dovedností a návyků při četbě jednod.textů -recituje básnický text -orientuje se v textu knih určených dětem -rozezná různé typy vyjadřování autorů příspěvích pro děti -domýslí příběhy -umí vyjádřit svůj postoj k přečtenému textu -chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> -žák píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniaturě s dodržením sklonu písma a rozestupů písmen -píše čitelně,úhledně a přiměřeně hbitě -provádí kontrolu vlastního projevu -vyjadřuje se v jed.formátech psaného projevu -napíše krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> -slova významem podobná, příbuzná protikladná -hláskosloví stavba slov -vyjmenovaná slova -druhy slov -ohebné a neohebné slovní druhy -vlastní jména -slovesa – pojmenování děje -tvary sloves-časování -stylizace a kompozice -jazykové prostředky -členění jazyk.projevu -otázky a odpovědi -reprodukce textu,vypravování,popis -osnova textu -společenský jazyk a jeho formy <p>ČTENÍ ALIT.VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -plynulé čtení souvětí a vět -rychlé tiché čtení,hlasité čtení, předčítání -četba umělec.,populár.a nauk.textů -vyprávění pohádky,povídky,jejich dramatizace -přednes básně -pověsti místní nebo regionální -hledání podstaty příběhu,charakteristika lit.postavy,atmosféra děje -báseň s dějem, přirovnání, zosobnění -pověst,povídka, postava, děj, prostředí -divadlo <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> -upevňování správných tvarů písmen číslic -odstraňování indiv.nedostatků ve znacích písma -automatizace psacího pohybu, dodržování hyg.návyků správného psaní -osobitý rukopis-plynulý,rychlý,úhledný -kontrola vlastního projevu -římské číslice – čtení a psaní, užití v letopočtech -vyplňování poštovních formulářů 	<p>Mezilidské vztahy – komunikace Multikultur. vých.-lidské vztahy,multikulturalita</p>
--	--	---	---

Český jazyk**4. ročník**

Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
<p>JAZYKOVÁ VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -porovnávat význam slov, spis. a nespis, podoba slova -uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách -určovat slovní druhy -skloňovat podst.jm., časovat slovesa -respektovat shodu příslušku s podmětem -rozlišovat větu jednod., souvětí, pracovat s holou větou -sestavit osnovu projevu, členění na odstavce -znát různé druhy popisů, sestavit text telegramu -napsat dopis s vhod. oslovením a adresou -vyjadřovat se pomocí souvětí <p>ČTENÍ A LIT. VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -číst plynule správně -prokázat porozumění textu -využ. poznatků z četby v dalších šk. činnostech -vyjádřit pocity z četby, poslechu, div. a telev. předst. -vyhledávat informace v uč. děts. encyklop. -všímat si rozdílů zpracování textů krásné a uměleckonaučné lit. <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> -zacházet s graf. a psac. materiály a pomůckami -dodržovat zákl. hyg. návyky psaní -psát podle normy psaní -uplatňovat osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti -opisovat a přepisovat text, psát diktát, autodiktát -provádět kontrolu napsaného 	<p>JAZYKOVÁ VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -žák porovnává význam slov, zná stavbu slova -umí porovnat spis. a nespis. slova -uvědoměle používá i/y -umí určit slovní druhy --skloňuje podst.jm., časuje slovesa, respektuje shodu příslušku s podmětem -rozliší větu jednod. a souvětí, umí pracovat s holou větou -sestaví osnovu, zná druhy popisu - sestaví text telegramu umí telefonovat -napíše dopis -vypravuje s použitím plnovýznam. sloves -vyjadřuje se pomocí souvětí <p>ČTENÍ A LIT. VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -žák čte plynule a správně, prokáže, že textu rozumí -využívá poznatků z četby v dalších šk. čin. -umí vyjádřit své pocity z četby -umí vyhledat informace -všímá si rozdílů zpracování jednotl. textů -rozumí liter. pojmu /přirovnání, bajka, zosobnění, dramatizace, próza, poezie, encyklopédie/ <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> -píše podle normy psaní -píše svým osobitným rukopisem při dodržení úhlednosti a čitelnosti -opisuje a přepisuje text -píše diktát, autodiktát -provádí kontrolu napsaného -vyjadřuje se v jednod. formách spol. a úřed. styku 	<p>JAZYKOVÁ VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -nauka o slově -hlásková podoba slova -slova jednoznačná a mnohoznačná --slova citově zabarvená -stavba slov/kořen, předpona, přípona / -předložky -vyjm. slova -slovní druhy -vzory podst. jmen -infinitiv sloves --určité slovesné tvary -slovesné způsoby -stavba věty --podmět a příslušek -shoda podmětu s přísluškem -přímá řeč -stylizace a kompozice -osnova, nadpis, členění projevu -vypravování, popis -formy spol. styku <p>ČTENÍ A LIT. VÝCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> -výcvik ve čtení: plynulé a správné čtení se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním -recitace -reprodukce obsahu -odlišení verše a prózy -hodnocení postav lit. díla -ilustrace -hrdinové děts. knih -poesie: lyrika, epika, rytmus básní -próza: pověst, povídka, hl. a vedlejší postavy -divadlo, film -kultura život regionu <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> -písemné formy spol. styku -psaní dopisů s jednod. obsahem -formální úprava dopisu -pís. formy úřed. styku -objednávka, přihláška -vzkaz, informace -kultura pís. vyjadřování 	<p>Matematika Přírodověda Vlastivěda Os. a soc. vých. - rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace Multikult. vých.- Lidské vztahy, multikulturalita</p>

-vyjadřovat se v jednod.formách spol.a úřed.styku		-zápis do seš.,poznámky -výpisu údajů ze slovníku -popis postupu děje,čin.,místa	
---	--	---	--

Český jazyk			
5. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
JAZYKOVÁ VÝCH. Porovnat významy slova,zvláště slova stejného nebo podob.významu a slova vícevýznamová -rozlišit ve slově kořen,část příponovou,předponovou a koncovku -určit slovní druhy plnovýznam.slov a využívat je v gramat.správných tvarech -rozlišit slova spisovná a jejich nespisovné tvary -vyhledat zákl.sklad.dvojici -v neúplné sklad. dvojici označit základ věty -odlišit větu jed.a souvětí -vhodně změnit větu jed.v souvětí -užívat vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je umět obměňovat -psát správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách -zvládat základní příklady syntakt.pravopisu ČTENÍ A LIT.VÝCH. Čist s porozuměním přiměřeně náročné texty -rozlišit podstatné a okrajové informace v textu -posuzovat úplnost a neúplnost sdělení -reproduktovat obsah,zapamatovat si fakta -vést správně dialog, telef.rozhovor, vzkaz na záznamníku -rozpozнат manipulativní komunikaci v reklamě	JAZYKOVÁ VÝCH. -žák využívá jazyka jako nástroje k ústnímu a pís.dorozumívání ve škole i v běžném životě -užívá spisovnou výslovnost a pravopis -využívá příd.jm.při stylist.projevu -nezaměňuje kategorie podst.jmen a sloves -zná zákl.pravidla interpunkce -umí pracovat s Pravidly čes.pravopisu -orientuje se v encyklopediích -poradí v běžném spol.styku -zvládne vyplnění běžných tiskopisů -umí vypravovat, popisovat, rozšiřuje si slovní zásobu ČTENÍ A LIT.VÝCH. -žák hovoří souvisle o přečteném textu,umí vyjádřit své pocity a názory -odlišuje vyprávění literární od faktického -umí vyhledávat informace ve slovnících -orientuje se v nabídce děts.lit. -využívá školní a místní knihovnu -zaznamenává si zajímavé myšlenky PSANÍ -žák umí zacházet s grafickými a psac.materiály a pomůckami -píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniature -uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti,čitelnosti a	JAZYKOVÁ VÝCH. -národní /mateřský jazyk / nejdůl. prostředek dorozumívání -stavba slova -odvozování příponami a předponami -kořen slova -souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene -zdvojené souhlásky -předpony s-,z-,vz- -předložky s, z -skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně -dělení slov na konci řádku -pravopis i/y po oboj.souhl. -tvarosloví -mluvnické kategorie podst.jmen -druhy příd.jmen -slovesa-mluv.kategorie -podmiňovací způsob -zájmena a jejich druhy -číslovky -skladba- zákl.větné členy podmět vyjádřený a nevýjádřený, několikanásobný -příslušek slovesný – shoda příslušku s podmětem -věta jednoduchá a souvětí – interpunkce u věty přímé SLOH -reprodukce jednotl.textů -vypravování -popis předmětu, děje, prac.postupu -dopis,telegram -tiskopisy ČTENÍ A LIT.VÝCH. -výrazné čtení umělec.textů,studijní čtení naukových textů -předčítání,recitace -reprodukce textu -hlavní myšlenka lit.díla -veršovaná poezie, poetická próza	Matematika Přírodověda Vlastivěda Os. a soc.vých. -rozvoj schopnosti poznávání -komunikace Multikultur.vých -lidské vztahy -multikulturalita Mediální vých. -kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> -volit náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo -rozlišit spis. a nespis. výslovnost -umět vyjádřit své dojmy z četby -volně reprodukovat text podle svých schop. -tvořit vlastní lit. text na dané téma -rozlišit různé typy umělec. a neumělec. textů -při jednoduch. rozboru lit. textů používat elementární lit. pojmy PSANÍ Psát správně po str. obsahové i formální jednoduché komunikační žánry -sestavit osnovu a na jejím základě vytvořit pís. projev s dodržením čas. posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> -plynulosti pís. projevu a respektování základů kultury 	<ul style="list-style-type: none"> -ilustrace růz. autorů -různá vydání knih -různé typy div. představení -poesie: lyrika, epika, bajka, přenášení významu, přirovnání, bás. příslastek, zosobnění -próza: čas a prostředí povídky, hl. a vedlejší postavy -divadlo, film, telev. inscenace -kulturní život regionu PSANÍ -pís. formy spol. styku -psaní dopisů -formální úprava dopisů, úhlednost, čitelnost -pís. formy úřed. styku, vyplňování tiskopisu -objednávka, přihláška, vzkaz, informace -kultura pís. vyjadřování -zápis do sešitů, poznámky, výpis ze slovníků, -popis postupu děje, popis čin. 	
---	---	--	--

1.2. Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (2. st.)**

1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 9. ročníku - 4 hodiny týdně, v 8. ročníku - 5 hodin týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně informatiky a ve školní knihovně.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu; vyjádření reakcí a pocitů žáků; pochopení role v různých komunikačních situacích; orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama; porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky; vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků; využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utříďení informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

vede žáky k vyhledávání a třídění informací

vede žáky k užívání správné terminologie

zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

sleduje při hodině pokrok všech žáků

vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
osvojují si základní jazykové a literární pojmy

kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

vede žáky k plánování postupů

Žáci

vyhledávají informace vhodné k řešení problému

využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují

účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory

rozumí různým typům textů a záznamů

využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel
 vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
 dodává žákům sebedůvěru
 vede žáky k dodržování pravidel

Žáci
 účinně spolupracují ve skupině
 podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
 věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel
 zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
 motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
 motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci
 respektují přesvědčení druhých lidí
 chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
 aktivně se zapojují do kulturního dění
 mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel
 vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
 učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
 vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci
 dodržují hygienu práce
 dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
 využívají svých znalostí v běžné praxi

1.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura			
6. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- rozlišuje útvary národního jazyka - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - správně čte zdvojené	Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost, hláskosloví)	Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání)

<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká slova - příklady v textu dokládá nejdůležitější zásady tvoření českých slov - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální (slovotvorný) a morfologický - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - rozlišuje významové vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky <ul style="list-style-type: none"> - vhodně používá pauzy, důrazy a tempa přízvuku) - dokáže určit části slov, najde slova příbuzná, seznámí se s nejčastějším způsobem tvoření slov v češtině - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - pracuje s abstraktními typy podstatných jmen, s jednotlivými slovními druhy, s dalšími typy vlastních jmen. - užívá jmenných tvarů přídavných jmen bez pravopisných obtíží - skloňuje a určuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary. - skloňuje číslovky, správně určuje druhy - vhodně používá slovesné tvary - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy, rozlišuje VJ a souvětí, VV a VH 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova (předpona, kořen, přípona, slovotvorný základ; odvozování; slova příbuzná) Pravopis (lexikální a morfologický) Tvarosloví (ohebné slovní druhy) Skladba (základní a rozvíjející větné členy; věta jednoduchá a souvětí; věta hlavní a vedlejší) 	
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - nastylizuje dopis soukromého i dopis úředního charakteru. - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail) Vypravování, popis, charakteristika Dialog a monolog v životě (řečnicktví) 	<p>Osobnostní a sociální výchova (komunikace)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích - dokáže sestavit text zprávy či oznámení - pracuje s odborným textem, najde hlavní myšlenku textu, pořizuje si potřebné výpisky, výtahy. 	<ul style="list-style-type: none"> Zpráva, oznámení, pozvánka Výpisky, Výtah 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Tvorba mediálního sdělení)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocitů z přečteného textu - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> Lidová slouvesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky,...) Pohádky Řecké báje a pověsti Pověsti Bajky Příběhy s dívčím a chlapeckým hrdinou (dívčí román, chlapecké dobrodružné romány) 	

Český jazyk a literatura			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák			
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich	- ovládá pravopisné jevy morfologické	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)	

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>používá ve vhodné komunikační situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe přenášení pojmenování používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché; orientuje se v různých typech vedlejších vět 	<p>Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby)</p> <p>Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy; druhy vedlejších vět)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání)</p>
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - rozpoznává manipulativní komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - dokáže chápout literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo - dokáže rozpoznat manipulativní působení 	<p>Subjektivní popis</p> <p>Charakteristika (přímá, nepřímá)</p> <p>Referát, recenze (beseda o uměleckém díle)</p> <p>reklama</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova (komunikace)</p> <p>Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání)</p>

v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	projevu - učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky	Výpisky	mediálních sdělení)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA žák - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uveče jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Starověká antická literatura Středověká literatura (evropská, orientální, počátky českého písemnictví, husitství) Renesance Baroko Klasicismus Osvícenství Preromatismus Romantismus - v české i světové literatuře	

Český jazyk a literatura 8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
žák - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- má přehled o slovanských a světových jazycích - převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak - vyhledává v textu slova cizího původu - ovládá pravopis a skloňování přejatých slov - ovládá slovesné kategorie, vytváří vidové dvojice - určuje druhy vedlejších vět ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - rozlišuje druhy souvětí - využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými větami hlavními	Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) Tvarosloví (podstatní jména přejatá: obecná, vlastní; slovesa) Skladba (věta jednoduchá a souvětí:souřadné, podřadné; významové poměry; druhy vedlejších vět)	Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání) Výchova k myšlení v evr. global. souvislostech (Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
žák - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy	Životopis Výklad Úvaha (aktuální téma) Řečnickví	Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání a sebepojetí) Osobnostní a sociální výchova (seberegulace a sebeorganizace) Osobnostní a sociální výchova (komunikace)

<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - usporádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvorivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvorivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu 		<p>Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních literárních směrech 19. st. - má přehled o významných představitelích české a světové literatury 	<ul style="list-style-type: none"> Národní obrození a 1. pol. 19. století Literatura 2. pol. 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci, realismus) Literatura přelomu 19. a 20. stol. (Česká moderna) Kritický realismus ve světové literatuře (2.pol.19.stol.) Moderní světová literatura 	

porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- má přehled o významných představitelích české a světové literatury		
---	--	--	--

Český jazyk a literatura 9. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průzezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě	- žák se seznámí s ukázkami slovanských jazyků - pracuje s různými ukázkami textu literatury starší a současné. - osvojí si správnou výslovnost hlásek, hláskových skupin, správně klade přízvuk, rozumnává melodii věty, zná význam tempa a tvoření pauz v běžné komunikaci - ovládá lexikální a morfologický pravopis	Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny) Zvuková stránka jazyka (hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná; přízvuk; větná melodie)	Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání) Výchova k myšlení v evr.global.souvislos-tech (Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané)

<p>vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí zdůvodní jejich užití 	<p>způsoby jeho členění</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy souvětí ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí 		
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezičlenného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu 	<p>Úřední písemnosti (životopis, tiskopisy)</p> <p>Publicistické a úvahové útvary (interview, komentář, reportáž, fejeton)</p> <p>Diskuze (sdělovací prostředky)</p> <p>Proslov</p> <p>Výstavba a členění textu</p> <p>Funkční styly</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání a sebepojetí)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (Kooperace a kompetice)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (komunikace)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (kreativita)</p> <p>Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení)</p>

základě svých dispozic a osobních zájmů			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních literárních směrech 20. st. 	<p>Literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace)</p> <p>Česká literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román</p> <p>Světová literatura 2. pol. 20. století</p>

1.3. Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

3.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

3.1.1. Obsahové vymezení předmětu

Výuka anglického jazyka v 1. období (1. až 3. ročník) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí z paměti.

Výuka ve 2. období se realizuje ve 4. a 5. třídě a navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a pís. projev), komunikační (komunikace a tém. okruhy)

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. Vhodně využíváme časopisy, video, PC, audiokazety, názorné pomůcky, hry, soutěže.

Výuka ve 3. období (6. – 9. ročník) shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole. Jde především o osvojení cizího jazyka jako prostředku dorozumívání, důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, k čemuž směřuje i výuka gramatiky. Snažíme se, aby žák na konci školní docházky dosáhl jazykové úrovně A2, což je uživatel jazykových základů (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Využíváme náročnější metody práce, např. tvorbu krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních nebo skupinových projektů. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výuk. programy na PC, časopisy, knihy, videopořady, filmy v původní znění. Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

3.1.2. Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně, výhledově je počítáno se specializovanou jazykovou učebnou.

3.1.3. Časové vymezení předmětu

Časová dotace anglického jazyka je v 1.ročníku 1 hodinu týdně, ve 2.ročníku 2 hodiny týdně, od 3. ročníku 3 hodiny týdně v každé třídě s tím, že výuka v početnějších třídách je 1 hodinu týdně dělena. V této hodině jde hlavně o rozvoj komunikativních dovedností. V 6.až 9.ročníku je dotace po 3 hodinách. Konverzace v AJ probíhá 2hod týdně.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací o reáliích anglicky mluvících zemích
- žák dokáže aktivně využít poznatků z předcházejícího období
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- snažíme se aby žák na konci základního vzdělávání dokázal dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním jednoduchých téma
- žák umí vyjádřit svůj názor, zážitky, přání
- žák by měl dokázat orientovat se v přiměřených textech a pracovat s nimi – najít základní informace, odpovědi na otázky, obměňovat věty, sestavovat text podle pokynů

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, žák přispívá svým dílem ke společnému výsledku, jde především o společnou práci při dlouhodobějších projektech
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale dokázali zároveň prosadit svoje návrhy
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

1.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Mimo vlastní výuku je v 1. a 2. ročníku je výuka anglického jazyka začleňována i průřezově. Jde o tato probíraná téma:

Český jazyk – anglická říkadla, básničky, základy výslovnosti

Matematika – postupně manipulace s čísly 1 – 20

Prvouka – názvy /škola, třída, žák, učitel, členové rodiny.../

- téma /části těla, sporty, dny, měsíce.../

Hudební výchova – tématické písně

Výtvarná výchova – některá téma / barvy, rodina, dopravní prostředky.../ v daném jazyce

Anglický jazyk			
1. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
Receptivní dovednosti: -rozumí jednotlivým pokynům, adekvátně na ně reaguje -pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace	Pozdraví, představí se, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do 10, označí základní barvy. Spočítá tvary na obrázku Mluví o členech své rodiny.	-Pozdravy, představování se, jednoduchá otázka na jméno + odpověď. -Rytimické říkanky, písničky a jednoduchý příběh- porozumění. -Školní potřeby- slovní zásoba. Jednoduché pokyny (dej/ukaž...)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti. Multikulturní výchova – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace
Produktivní dovednosti: -vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu	Zeptá se na předměty kolem sebe, odpovídá. Mluví o oblečení. Dává příkazy a rozumí jim. Určí, co je na obrázku. Seznámí a představí se.	-Počítání do 10 -Vánoce- vánoční zvyky v Anglii, slovní zásoba, Vánoční píseň -Hračky a barvy- číslovka + množné číslo podst.jmen, barvy a podstatná jména -Já a moje rodina, slovní zásoba, jednoduchý popis	Mezipředmětové vztahy: matematika (sčítání do 10), výtvarná a pracovní výchova- vlastní výrobky Člověk a kultura, dramatická výchova (písničky, básničky a hry)
	Zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře.	-Velikonoce v Anglii,	

	Má správnou a srozumitelnou výslovnost. Poslech: Rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele.	zvyky a tradice, písnička. -Převlékání, oblečení, slovní zásoba, číslovky a barvy. Míchání barev. Písničky, říkanky, hry. -Narozeniny, oslava.	
--	--	--	--

Anglický jazyk 2. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
Receptivní dovednosti: -rozumí jednotlivým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje -rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova -pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace	Pozdraví, představí se, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do 10, označí základní barvy. Zeptá se na předměty kolem sebe, odpovídá, žádá a odpovídá na žádost. Ptá se na barvy a odpovídá.	Opakování učiva z 1.ročníku- představování, jednoduchá konverzace, slovní zásoba -Koupání, předměty v koupelně, teplý x studený, osobní hygiena -Zvířecí kamarádi- rozpozná několik zvířat, jejich prostředí (předložky in/on), hry, domácí mazlíčci.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti. Multikulturní výchova – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace Mezipředmětové vztahy: matematika (sčítání a odčítání do 20), prvouka- hygiena, péče o zvířata etická výchova- vztah člověka ke zvířatům a přírodě dramatická výchova (písničky, básničky a hry), Člověk a jeho svět (zvířata a jejich prostředí), Člověk a svět práce (vlastní výrobky dětí)
Produktivní dovednosti: -vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu	Určí a pojmenuje zvířata, řekne kde žijí a jaké mají schopnosti Mluví o členech své rodiny. Popíše lidský obličej a vlasy. Dává příkazy a rozumí jim. Mluví o tom, co má a nemá rád. Určí, co je na obrázku, třídí informace. Mluví o tom, kde různé předměty jsou. Používá krátké odpovědi. Seznámí se a představí. Zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře. Má správnou a srozumitelnou	-Safari v herně- další zvířata a jejich schopnosti -Vánoce- vánoční zvyky, písnička, hry -Škola, přivlastňovací zájmena můj/tvůj, barva+podst.jméno ve správném pořadí, příd.jména -Jídlo a nápoje, hlad, žízeň, jednoduchý výběr. Původ potravin, mám/nemám rád(a) -Velikonoce a velikonoční zvyky, představení, hra, písnička a výroba velikonočního košíčku. -Šťastné tváře- názvy částí obličeje a barvy vlasů, jednoduchý popis vzhledu, 5 smyslů -Můj dům- místo	

	<p>výslovnost.</p> <p>Reálie: Pojmenuje svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích.</p> <p>Čtení: Vyhledá některé informace v psaném textu, čte jednoduché texty.</p> <p>Poslech: Rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele.</p> <p>Psaní: Píše jednotlivá slova a jednoduché věty.</p>	<p>v domě, podlaží, vpravo/vlevo</p>	
--	---	--------------------------------------	--

<h3 style="text-align: center;">Anglický jazyk</h3> <h4 style="text-align: center;">3. ročník</h4>			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
Receptivní dovednosti: -rozumí jednotlivým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje -rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova -pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace -používá abecední slovník učebnice	Pozdraví, představí se, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do 20, označí základní barvy. Zeptá se na předměty kolem sebe, odpovídá, žádá a odpovídá na žádost. Ptá se na barvy a odpovídá. Ptá se na věk a odpovídá. Určí a pojmenuje domácí zvířátka, odhadne a zeptá se na správnost, určuje zvířata podle velikosti a barvy.	Opakování z předešlých ročníků: pozdravy, yes, no, barvy, čísla 1 – 10, pokyny učitele k výuce – např. <i>Close your book.</i> <i>Get into pairs. Is that right? atd.</i> (asi 60 až 70 pokynů během školního roku, žáci rozumí a reagují na ně) školní potřeby <i>What's this? A (red) pen. Please, thank you, here you are.</i> zařízení třídy, čísla 13-20 <i>How old are you? What colour is the..? You are..</i> zvířata <i>It's... Is it a...? Yes, it is. No, it isn't.</i> <i>big, little</i> <i>It's number..</i> <i>I'm, she's, he's +</i> přídavné jméno <i>are you + příd. jméno</i> několik příd. jmen <i>How are you? I'm fine, thank you.</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti. Multikulturní výchova – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace Mezipředmětové vztahy: matematika (sčítání a odčítání do 20), Člověk a kultura, dramatická výchova (písničky, básničky a hry), Člověk a jeho svět (zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí), Člověk a svět práce (vlastní výrobky dětí)
Produktivní dovednosti: -vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu	Vyjádří pocity a nálady, mluví i o pocitech jiných lidí. Popíše vzhled člověka. Mluví o členech své rodiny. Popíše lidské tělo.		

	Mluví o oblečení. Zeptá se, zdali někomu nějaká věc patří. Dává příkazy a rozumí jim. Objedná jídlo. Mluví o tom, co má a nemá rád. Určí, co je na obrázku, třídí informace. Mluví o tom, kde různé předměty jsou. Používá krátké odpovědi. Formuluje otázky na správný <i>spelling</i> slov. Pojmenuje dny a měsíce. Seznámí se a představí. Zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře. Má správnou a srozumitelnou výslovnost.	části lidského těla, barvy vlasů <i>I've got, he/she's got</i> členové rodiny <i>my, old, and</i> <i>Who? This is..</i> <i>How many (brothers)..?</i> části lidského těla <i>Has it got..? Yes, it has..</i> <i>No, it hasn't.</i> <i>I haven't got...</i> oblečení <i>Have you got? Yes, I have/ No, I haven't.</i> <i>Whose?</i> názvy zaměstnání slovesa pohybu názvy jídel, názvy denních jídel <i>What do you like for..?</i> <i>Do you like..? Yes, I do / No, I don't.</i> Další zvířata, některé světadly. Části těla zvířat, zvířecí potrava.	
	Reálie: Pojmenuje svátky a chápě kulturní rozdíly ve zvycích. Rozdíly mezi českou a anglickou školou.	Další zvířata, některé světadly. Části těla zvířat, zvířecí potrava. Hračky a přístroje. <i>Is there a.. ? Yes, there is../ No there isn't..</i> <i>Are there any..? Yes, there are / No, there aren't.</i>	
	Čtení: Vyhledá některé informace v psaném textu, čte jednoduché texty.	Abeceda. <i>How do you spell..?</i> Názvy dnů a měsíců. <i>Where are you from? I'm from...</i>	
	Poslech: Rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele.	několik cizích zemí materiály z učebnice názvy svátků a slovní zásoba k nim	
	Psaní: Píše jednotlivá slova a věty.	texty z učebnice, komiksy z učebnice.	
	Používá abecední slovník Ohodnotí svůj výkon, rozumí některým postupům vlastního	poslechy z učebnice, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele materiály z pracovního	

	učení.	sešitu slovník k učebnici v pracovním sešitě	
--	--------	--	--

Anglický jazyk

4. ročník

Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
Receptivní řečové dovednosti: - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník	Vymění si s partnerem informace o sobě, mluví o svých schopnostech, pojmenuje předměty. Mluví o svých sportovních schopnostech.	<i>What's your name? How are you? I am fine, thank you.</i> <i>What's your favourite...? Do you like..? Yes, I do.</i> <i>What's this? It's a.. Is it a ..? Yes, it is. No, it isn't.</i> <i>He/she can play the.. hudební nástroje (50 – 60 pokynů během školního roku, žáci rozumí a reagují na ně)</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti, srovnání zvyků a tradic.
Produktivní řečové dovednosti: - sestaví jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Pojmenuje místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popíše dům/byt. Mluví o nemozech, dává příkazy (i záporné), dává rady o zdraví. Mluví o městě, kde jsou místa ve městě, žádá a udává směry.	<i>Can you..? Yes, I can. No, I can't.</i> <i>I can/ can't + činnost sporty metres, kilometres, Olympic, do a triathlon, children</i> místnosti v domě <i>Where's the..? + behind, under, další zařízení bytu/ domu</i>	Multikulturní výchova – multikulturalita; význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia.
Interaktivní řečové dovednosti: - zapojí se do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem	Mluví o počasí. Vyhádří čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu. Mluví o televizních programech, zda je má/nemá rád.	<i>What's the matter? I have got a..</i> <i>Eat/ don't eat... některé nemoci, další činnosti</i> <i>It's next to/opposite the... místa ve městě village, town, city Turn left/right at... Go straight past... Excuse me.</i>	Mezipředmětové vztahy: Člověk a kultura (písničky, básničky a dramatizace) Člověk a jeho svět (zeměpisné reálie, zvířata a jejich prostředí, prehistorická zvířata) Člověk a zdraví (zdravý životní styl, sporty) Matematika Sčítání a odčítání, porovnávání čísel
	Mluví o koníčcích, co dělá ve volném čase. Mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí. Ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech. Mluví o minulosti, popíše zvířata.	 <i>He/ she is drinking, reading a další.</i> <i>Is he/she...? Yes, he/she is./No, he/she isn't.</i> <i>What are you doing? I'm Dear... Love from... fantastic, holiday, sitting,</i>	

	Zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře. Vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách.	<i>beach, palm tree</i> druhy počasí <i>Is it...? Yes, it is./No, it isn't.</i> <i>We can/can't go to...</i> <i>kite, boots, blowing,</i> <i>wind, weather, wet,</i> <i>here, there</i> <i>London, Dublin,</i> <i>Edinburgh, Liverpool,</i> <i>Oxford,</i> <i>Cardiff</i>	
	Reál: Nakupuje v eurech, vyjádří cenu v eurech, mluví o datu, pojmenuje a mluví o svátcích: Vánoce, Nový rok, sv. Valentýn, Pancake Tuesday, Velikonoce. Mluví o sv. Jiřím, o Bruncíkovi, o Velké Británii, Irsku a o Praze.	<i>What time is it?</i> <i>It's...o'clock./It's half past...</i> <i>We've got + předmět</i> <i>Have we got...? Yes, we have./No, we haven't.</i> <i>When have we got...?</i> <i>on + den, at + hodina</i> školní předměty <i>class, lesson, break</i>	
	Čtení: Vyhledává specifické informace v textu. Čte přiměřeně dlouhé texty z učebnice, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin a televizní program.	<i>It's eight twenty-five, etc.</i> <i>What TV programmes do you like?</i> druhy televizních programů <i>boring, scary</i> <i>What channel is it on?</i> <i>What time...?</i>	
	Poslech: Rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám z učebnice a jazyku učitele.	<i>What do you do on (Mondays)?</i> <i>...in your free time?</i> <i>I read books + další činnosti.</i> <i>I go skating +další.</i> <i>I'm from... penfriend,</i> <i>hobbies</i> <i>Best wishes</i>	
	Psaní: Napiše pohled a jednoduchý dopis. Píše anglické věty a krátké texty. Používá dvojjazyčný slovník	přítomný čas prostý <i>What does the...eat? It eats/doesn't eat...</i> <i>Does it...? Yes, it does./No, it doesn't.</i> <i>Where does the...live? It lives/doesn't live...</i> místa, kde zvířata žijí, další zvířata a čím se živí	
	Hodnotí svoje výkony a rozumí některým postupům vlastního učení.	Minulý čas prostý: <i>It was/wasn't... They were...</i> <i>It/They had... They had no...</i> vyhynulá zvířata	

	<p><i>meat eater apod.</i> části zvřecích těl, další přídavná jména</p> <p>materiály z učebnice dodatečné materiály z učebnice</p> <p>materiály z učebnice</p> <p>texty, komiksy a dodatečné materiály z učebnice</p> <p>poslech z učebnice, písničky básničky, jazyk učitele</p> <p>materiály z učebnice a pracovního sešitu</p> <p>slovník k učebnici v pracovním sešitě</p> <p>Deníček 2</p>	
--	---	--

Anglický jazyk

5. ročník

Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopis, audio, video) a využívá je při své práci - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obměňuje krátké texty se zachováním jejich smyslu - sestaví jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 	<p>-žák správně vyslovuje a chápe rozdílné vázání, rytmus a větnou melodii anglického jazyka</p> <p>-používá cca 500 až 700 slov z příslušných tématických okruhů (viz učivo)</p> <p>-jednoduše užívá jazyk při pozdravení, představení, prosbě, omluvě, blahopřání, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, poskytnutí informace, nákupu</p> <p>-rozlišuje podobu vět oznamovacích/ tázacích/ rozkazovacích a při tvorbě záporu</p> <p>-zná pravopis osvojených slov, umí je „spellovat“, má základní poznatky o psaní malých a velkých písmen, o dělení slov a interpunkci</p>	<p>-I'm..., my name is..., I'm from..., where are you from?</p> <p>-jména, města, země</p> <p>-What's this, it's..., this is...</p> <p>-article a/an</p> <p>-rozkazovací způsob</p> <p>-possessive 's</p> <p>-předložky on, in, under</p> <p>-množné číslo, i</p> <p>-nepravidelné</p> <p>-fráze there is/are...</p> <p>-čísla 0-100, barvy, užitečná slovesa a přídavná jména, abeceda a „spelling“, části těla</p> <p>-sloveso to be, přivlastňovací přídavná jména</p> <p>-peníze a ceny, rodina, osobní informace, věk, oblíbené věci</p> <p>-sloveso to have got, this</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti, srovnání zvyků a tradic.</p> <p>Multikulturní výchova – multikulturalita, význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia.</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Člověk a kultura (písničky, básničky a dramatizace)</p> <p>Člověk a jeho svět (zeměpisné reálie)</p> <p>Člověk a zdraví (lidské tělo, zdravý životní styl, sporty)</p> <p>Matematika Sčítání a odčítání,</p>

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace - poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> -zná základní anglo-americké reálie, tradice a zvyky -s porozuměním poslouchá běžné pokyny a projev vyučujícího -čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty, vybere z jednoduchého textu základní informace -používá slovníky -reprodukuje a obměňuje osvojené mikrodialogy z paměti, formuluje a odpovídá na otázky, recituje a zpívá z paměti -sestaví jednoduché sdělení a text (vzkaz, blahopřání, projekt) 	<ul style="list-style-type: none"> (j.č.)/these (mn.č.) <i>-domácí zvířata, dny v týdnu, škola</i> -present simple, telling the time <i>-čas, denní režim, volný čas</i> -slovesa can, must; fráze there is/there are, let's; další předložky <i>-dům, pokoj, nábytek, místa a budovy v obci</i> -popis osoby -present simple/present continuous <i>-přídavná jména a popis vnějších vlastností, práce v domě, oblečení</i> -projekty Communication, My world, Free time, Places in my life, People. 	<p>porovnávání čísel</p>
---	---	--	--------------------------

Anglický jazyk			
6. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

Receptivní dovednosti: Žák: - rozumí obsahu kratší informace v článku, je schopen domýšlet význam slov - umí využívat dětské časopisy - orientuje se ve slovníku - čte plynule s dobrou výslovností - rozumí bez překladu jednoduchému textu	- porozumí textu v učebnici, přestože nezná všechna slovíčka - vybere si jednoduchý článek a dokáže si zjistit hlavní informace - zná způsob vyhledávání ve slovníku, jeho strukturu - dokáže číst text bez větších chyb ve výslovnosti, ve známých slovíčkách chyby nedělá - samostatně dokáže v rodiném jazyce vyprávět přečtený text	Gramatika: - prohlubování již získaných znalostí - tázací výrazy (<i>which, why, ...?</i>) - slovosled příd. a podst, jm. - osobní zájmena v podmětném a předmětném tvaru - <i>some</i> a <i>any</i> - ukazovací zájmena - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý - vyjadření budoucnosti pomocí vazby „ <i>going to</i> “ - podstatná jména počitatelná a nepočitatelná - členy - množství-málo, mnoho (<i>a bit of, a few, a lot of/lots of</i>) - přídavná jména a jejich stupňování - píslovece častoti děje - rozkazovací způsob pomocí „ <i>have to</i> “ - řadové číslovky	M – číslovky Čj – tvorba krátkých slohových útvarů, rozšiřování slovní zásoby, písničky, básničky, dramatizace Z – Velká Británie, USA Vv – tvorba projektů In – používání počítače a internetu Průřezová téma: - rozvoj schopnosti poznávání - INT - komunikace – INT - objevujeme Evropu a svět – Projekt - multikulturalita - Projekt
Produktivní dovednosti: - sestaví jednoduché souvislé vyprávění - napíše krátký dopis, zprávu - je schopen se ptát co, kdo, kde - umí používat aktivně probranou slovní zásobu z tematických okruhů - umí požádat o jednoduchou informaci zlepšená výslovnost - rozumí nahrávce rodiče mluvčího – hl. myšlenka - dovede reprodukovat	- samostatně dokáže vyprávět o sobě, své rodině, domácím mazlíčkovi, škole Velké Británie - píše fiktivnímu (nebo skutečnému) příteli s využitím předchozích témat - pokládá základní otázky na osobu a místo - zná probraná slovíčka a zařazuje je do svého vyprávění - zeptá se „cizince“ na základní pojmy - dokáže v rodiném jazyce vyjádřit hlavní myšlenku textu při poslechu	Slovní zásoba: - prohlubování již získaných znalostí ze slovní zásoby - rodina a přátelé - číslovky - oblečení - sport - škola - nakupování - počasí - zvířata - zdraví - jídlo a nápoje	

<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> žák - jednoduchým způsobem dokáže odpovídat na otázky a pokládat otázky v běžných situacích	- recituje několik říkanek - formuluje otázky a odpovídá na ně	- zeměpisné pojmy - státy Témata: - můj život - zvířata - u lékaře - jídlo - Velká Británie - USA - zábava - svátky (Halloween, vánoce, velikonoce, Sv. Valentýn)	
---	---	---	--

Anglický jazyk			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Receptivní dovednosti:</u> Žák: - rozumí slož. těžšímu článku i magn. nahrávce - je schopen vybrat hlav. myšlenku - pochopí text v inform. textu - čte plynule, dobrá výslovnost - hledá ve slovníku	- dokáže pochopit význam složitějšího textu - vystihne „o co jde“ v textu nebo nahrávce - dokáže se zorientovat v neznámém textu - čtení textu se známými slovíčky mu nedělá problémy - používá běžně slovník	<u>Gramatika:</u> - prohlubování již získaných znalostí - návrhy - před – „ago“ - žádosti a návrhy - přítomný čas prostý a průběhový - budoucí čas (<i>will</i>) - minulý čas průběhový a prostý - předložky vyjadřující čas (<i>in, at, on</i>)	Čj – tvorba krátkých slohových útvarů, rozšiřování slovní zásoby, písničky, básničky, dramatizace Z – reálie probíraných zemí Vv – tvorba projektů In – používání počítače a internetu <u>Průřezová téma:</u> - rozvoj schopnosti

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

Produktivní dovednosti: Žák: - reprodukuje obsah přiměř. textu správně (gramaticky) - je schopen samost. napsat krátký text, příběh (podle probíraných temat. okruhů) v jednod.větách - tvoří správně otázky - vyjadřuje svůj názor, umí napsat datum - ptá se na přičinu, telefonuje - z reálií je schopen charakterizovat postavu z příběhu	- dokáže reprodukovat text jednoduchými anglickými větami - popíše jemu dobře známé věci, události svými slovy - dokáže se zeptat na běžné situace každodenního života - umí zformulovat svoje myšlenky - z několika slovíček a obrátu popíše jakoukoli osobu z příběhu	- předpřítomný čas - členy - <i>like</i> + <i>-ing</i> - předložky vyjadřující čas - způsobová slovesa (<i>must, have to, can, should</i>) - <i>go and...</i> - <i>something, everything, anything, nothing, etc.</i> Slovní zásoba: - prohlubování již získaných znalostí ze slovní zásoby - osobní informace - volný čas - školní předměty - doprava - místa - domy - film - problémy - frázová slovesa - budoucí plány - přídavná jména - nepravidelná slovesa Témata: - doma a na návštěvě - záliby - svět v budoucnosti - Londýn - New York - školní pravidla - zajímavosti - svátky (Halloween, vánoce, velikonoce, Sv. Valentýn)	poznávání - INT - komunikace – INT - objevujeme Evropu a svět – Projekt - multikulturalita - Projekt
Interaktivní řečové dovednosti žák - jednoduchým způsobem se domluví v několika běžných každodenních situacích	- jednoduchým způsobem se domluví v několika běžných každodenních situacích		

Anglický jazyk			
8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

<u>Receptivní dovednosti:</u> Žák: - rozumí běžnému rozhovoru - ve čteném příběhu rozumí ději, vybere hlavní děj – odhaduje - čte s dobrou výslovností přiměřený text - používá slovník - rozumí krátkým článkům v časopisech, na internetu jednoduchým návodům	- dokáže porozumět rozhovoru dvou lidí a dokáže se k rozhovoru přidat - orientuje se v neznámém textu - bez problémů dokáže přečíst delší text - vyhledává na internetu a v časopisech informace v anglické jazyce	<u>Gramatika:</u> - prohlubování již získaných znalostí - přítomné časy – opak. - předpřítomný čas (<i>since, for</i>) - minulý čas prostý a průběhový (<i>had to, could</i>) - způsobová slovesa v min. a bud. čase (<i>can/must, will be able to/will have to, should/shouldn't</i>) - předpřítomný čas a minulý čas prostý (<i>been a gone</i>) - stavová slovesa - příliš a dost (<i>too, enough</i>) - ale a nicméně (<i>but, however</i>) - souvětí s vedlejší větou podmínkovou 1. typu (<i>first conditional</i>) - já také, já také ne (<i>So do I/Nor do I</i>) - trpný rod - možná (<i>might</i>)	Čj – tvorba delších slohových útvarů, rozširování slovní zásoby, písničky, básničky, dramatizace Vv – tvorba projektů In – používání počítače a internetu
<u>Produktivní dovednosti:</u> - umí správně používat základní gramatické jevy – písemně i ústně - zná běžné základní fráze každodenního života (nákup, cesta, koníčky a umí je použít) - umí vyprávět přečtený text - umí se zeptat, odpovědi rozumí - napíše dopis- krátký příběh dle osnovy - popíše město, osobu atd.	- dokáže využít získané gramatické znalosti z předchozích ročníků a zařazuje je do svého vyjádření - dokáže nakoupit, cestovat - vystihne hlavní rysy příběhu a svými slovy jej převypráví - dokáže vést rozhovor - píše delší dopisy, dodržuje skladbu dopisu - popíše svoji vesnici (město), kamaráda	<u>Slovní zásoba:</u> - prohlubování již získaných znalostí ze slovní zásoby - popis osoby - zaměstnání - oblečení - každodenní věci - jídlo - části těla - známé osobnosti - počasí	<u>Průřezová téma:</u> - rozvoj schopnosti poznávání - INT - komunikace – INT - Evropa a svět nás zajímá - INT - objevujeme Evropu a svět – Projekt - multikulturalita -kt
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> žák - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	<u>Témata:</u> - svět práce - móda - život v minulosti - fitness a zdraví - představy - sláva a štěstí - společná práce - náš svět	

Anglický jazyk

9. ročník

Výstupy z RP ZV Školní výstupy Učivo Přesahy, vazby,

			průřezová téma
<u>Receptivní řečové dovednosti</u>	žák	<u>Gramatika:</u>	Čj – tvorba krátkých slohových útvarů, rozšiřování slovní zásoby, písničky, básničky, dramatizace
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- čte dlouhé texty, nemá větší problémy ani s výslovností neznámých slovíček	- opakování časů, otázky, zápor	Vv – tvorba projektů
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- bez problémů se orientuje v textech v učebnici	- přítomný čas prostý a průběhový	In – používání počítače a internetu
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- rozumí rozhovoru a dokáže se do něj aktivně zapojit	- minulý čas prostý a průběhový	Průřezová téma:
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- rozumí textu, přestože nezná všechna slovíčka	- předpřítomný čas	- rozvoj schopnosti poznávání - INT
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	dokáže používat slovník (i výkladový), umí nalézt význam slov na internetu	- budoucí čas	- komunikace – INT
<u>Produktivní řečové dovednosti</u>	žák	- trpný rod	- Evropa a svět nás zajímá - INT
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- umí psát a hovořit o probraných tématech a běžných konverzačních tématech	- podmínkové věty (<i>second conditional</i>)	- objevujeme Evropu a svět – Projekt
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- gramatické znalosti dokáže použít ve svém vyjadřování	- počitatelná a nepočitatelná podst.jm.	- multikulturalita - Projekt
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- umí druhé osobě sdělit obsah rozhovoru či textu v časopise, učebnici, na internetu	- určitý a neurčitý člen (<i>a, the</i>)	
- vyžádá jednoduchou informaci		<u>Slovní zásoba:</u>	
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u>	žák	- opakování slovní zásoby	
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- rozšíření slovní zásoby: osobní informace, popis osoby, místa, sportovní výstroj, předložky, média, zábava, denní režim, dům, cestování	
		<u>Témata:</u>	
		- lidé v našem životě	
		- životní styl	
		- zábava	
		- změny	
		- moje vysněné místo	

1.4. Vyučovací předmět: **DRUHÝ CIZÍ JAZYK / NĚMECKÝ /**

1.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky předpokládá dosažení úrovně A 1. Další cizí jazyk je vymezen jako vzdělávací součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace s časovou dotací 6 hodin v 8. a 9. ročníku. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu / zejména ve fonetice a syntaxi / pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně cizím jazykům.

Úroveň A 1 : Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím. Tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky, týkající se informací osobního rázu. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví – li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávacími postupy vedeme žáky, aby si osvojili tyto klíčové kompetence :

Kompetence k učení

- žáci si osvojují učební metody, postupy, potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- žáci poznávají smysl a cíl učení, získávají pozitivní vztah ke studiu cizích jazyků
- žák chápe jazyk jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- žák chápe cizí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti

Kompetence komunikativní

- snažíme se, aby žák na konci základního vzdělávání dokázal formulovat a vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce písemně i ústně
- žák by měl dokázat správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty
- žáci jsou schopni vést rozhovor o nejběžnějších situacích každodenního života

Kompetence všeobecné

- předpokládá znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, v nichž se německým jazykem hovoří

1.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk 8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Receptivní dovednosti:</u> Žák: rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu vyslovuje čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty ze známé slovní zásoby	Rozumí krátkému vyslechnutému sdělení, umí se jednoduše vyjadřovat Dokáže číst a reprodukovat jednoduché texty v učebnici Pohotově se vyjadřuje v běžných situacích Stručně vyjadřuje svůj vlastní názor ústně i písemně	Základní gramatické struktury a typy vět, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě oznam. a táz., odpověď na otázku Časování zákl.sloves haben a sein + pravidelných sloves , použití těchto ve větách Podstatná jména – určitý a neurčitý člen, skloňování podst. jmen ve 4. a 3. pádě Wie spät ist es ? Wie ist dein Telefonnummer ?	OSV - komunikace, sebepoznání
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Naslouchá s porozuměním monologické i dialogické projevy rodilých mluvčích	Was mache ich in der Woche. Monate. Wir rechnen	Př – roční období
Rozpozná známá slova a slovní spojení, porozumí významu slov, jednoduchých vět, tématu krátkého textu	Zvládá základy techniky čtení i psaní	Základní pravidla komunikace- pozdrav, poděkování, představování Tématické okruhy – domov a rodina ření slov. Synonyma, antonyma, význam slov v kontextu. Tvoření jednoduchých vět oznamovacích a tázacích	
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije Napíše jednoduché texty týkající se jeho samicotného, rodiny,	Časování pravidelných a některých nepravidelných sloves Wir kaufen ein Im Geschäft Wir machen Sport Was ziehe ich mich an	

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

Dokáže psát jednoduché izolované fráze a věty o sobě, rodině a každodenních témaech	školy, volného času Představí se, uvede svůj věk, sdělí kde bydlí, co dělá, umí	Was habe ich am Wochenende gemacht ? Jednoduché sdělení . adresa, blahopřání, pozdrav – k vánocům a velikonocům, popř. k narozeninám Tématické okruhy – Já o sobě, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání , nákupy /slovní zásoba /	
Produktivní řečové dovednosti : Základní gramatické struktury a typy vět, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, porádek slov ve větě oznam. a táz., odpověď na otázku	Písemně reaguje na základní otázky, dokáže několika větami písemně reagovat na probíraná téma Představí sebe, klade jednoduché otázky osobního rázu Dokáže konverzovat na téma škola, rozvrh hodin, předměty ve škole, co dělá rád Dokáže reagovat na otázku kolik je hodin Umí počítat do 100 , jednoduché početní úkoly v cizím jazyce Na základě poslechu rodiče mluvčího rozumí známým každodenním výrazům a jednoduché konverzaci o sobě, o rodině, zájmech a škole	Uvedené tématické okruhy nejen slovem a obrazem Sdělí ústně / Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních Základní pravidla komunikace- pozdrav, poděkování, představování Tématické okruhy – domov a rodina Škola a volný čas Třída a rozvrh hodin Narozeniny /slovní zásoba /	Čj - sloh

Německý jazyk 9. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Receptivní řečové dovednosti : Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku	Využívá textu, četby k získání nových poznatků Čte tiše i nahlas různorodé učebnicové a časopisecké texty	Význam slov v kontextu Jednoduchá sdělení – omluva, žádost, dopis z prázdnin Orientace ve městě	
Používá dvojjazyčný slovník, popř. abecední slovník učebnice	Pracuje se slovníkem a dalšími příručkami	Písemné i ústní vyjádření vlastní - volný čas, plány, zážitky myšlenky, konverzace	
Produktivní řečové dovednosti : Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, zvládá jednoduchou konverzaci	Napíše jednoduchý text, týkající se rodiny, volného času a uvedených témat Zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka	Tématické okruhy : Příroda, počasí, tradice, zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje Realie německy mluvících zemí	
Interaktivní řečové dovednosti : Zapojuje se do jednoduché konverzace	Rozumí přirozeným projevům našich i rodilých mluvčích Používá automaticky základní zdvořilostní obraty	Poslechové texty – správné porozumění a reakce na otázku Minulý čas v němčině – préteritum pomocných sloves a perfektum prav a neprav. sloves Základní gramatické jevy pro běžnou jednoduchou konverzaci	

2. Matematika a její aplikace

2.1. Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu pro matematiku 1.- 5.r.:

2.1.Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

2.1.1. Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast **Matematika** v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje získat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další studium.

Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdelen na čtyři tématické okruhy. V okruhu **Čísla a početní operace** si žáci osvojí dovednost provádět operaci, porozumí algoritmu a pochopí význam pro reálné situace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů. Uvědomují si vzájemnou polohu objektů v rovině. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod, obsah a zdokonalovat svůj grafický projev. Řeší polohové a metrické úlohy, vycházející z reálného života.

Závislosti, vztahy a práce s daty je název třetího okruhu, ve kterém se žáci seznamují s reprezentacemi určitých typů změn a závislostí, které se projevují v jevech běžného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Analyzují a zaznamenávají skutečnosti do tabulek, grafů. Pracují s vhodným počítačovým softwarem. Zkoumáním těchto závislostí dochází žáci k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí předmětu Matematika jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale k jejich řešení je nutno uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové úlohy a situace motivované běžným životem. Učí se problém pochopit, analyzovat, třídit informace, provádět náčrty a řešit úlohy.

V Matematice se žáci učí využívat prostředky výpočetní techniky a používat i další pomůcky, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

2.1.2. Časové vymezení předmětu

Předmět je realizován ve všech ročnících.

časová dotace pro 1. stupeň – 25 hodin (20 + 5 dispon.)

časová dotace pro 2. stupeň – 20 hodin (15 + 5 dispon.)

1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
5	5	5	5	5	5	5	5	5

2.1.3. Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá většinou ve třídách. K procvičování učiva žáci využívají vhodné softwary a dochází do učebny informatiky. V rámci předmětu se žáci účastní matematických soutěží.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Využíváním matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech.
- Rozvíjením paměti žáků.
- Rozvíjením kombinatorického, logického myšlení a kritického usuzování.
- Rozvíjením věcné argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů.
- Rozvíjením exaktního a abstraktního myšlení, osvojováním si a využíváním matematických pojmu a vztahů.
- Vytvářením zásoby matematických nástrojů a jejich efektivním využíváním.
- Porozuměním složitosti světa matematickým modelováním a vyhodnocením těchto modelů.

Kompetence k řešení problémů

- Prováděním rozboru problému, plánováním řešení, odhadováním výsledku, volbou postupu a vyhodnocením správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

- Užíváním přesného matematického jazyka včetně symboliky a zdokonalováním grafického projevu.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjením spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh.
- Rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti řešení úloh, k sebekontrole, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti.

2.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pro matematiku 1.- 5.r.

MATEMATIKA			
1. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy,vazby,

			průřezová téma
<p>Číslo a početní operace: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 , užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Geometrie v rovině: Rozezná a pojmenuje rovinné útvary a nachází jejich reprezentaci v realitě Porovnává velikost útvarů</p> <p>Finanční gramotnost -žák prokazuje orientaci v problematice peněz a vlastnictví -orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počítá předměty v daném souboru - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků - čte a píše čísla - porovnává čísla - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostoru - užívá dětské skládanky a stavebnice - vystřihuje rovinné útvary <p>-pozná české mince a bankovky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada 0 - 20 - číslice - znaménka <, >, = - vztahy menší, větší, rovno - součet čísel (bez přechodu přes desítku) - rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) - součet čísel / s přechodem.../ - rozdíl čísel / s přechodem.../ <p>Geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za</p> <p>Rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p>	Možná návaznost na pracovní činnosti

MATEMATIKA 2. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy,vazby, průřezová téma
Číslo a početní operace: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, Čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 , užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání – zobrazí dané číslo na číselné ose Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku - spočítá prvky daného souboru do 100 (včetně) - tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků - porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů - zaokrouhuje čísla do 100 na desítky - tvoří a řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá do 100 s přechodem přes desítku - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100 - řeší slovní úlohy s užitím vztahu o n-více, méně v oboru do 100 - užívá řady násobků 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada 0 – 100 - porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky - číselná osa - součet a rozdíl čísel - tvorění a řešení slovních úloh na sčítání a odčítání - násobek - násobení jako opakování sčítání - činitel a záměna činitelů 	
Geometrie v rovině: Rozezná a pojmenuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa a nachází jejich reprezentaci v realitě Měří a odhaduje délku úsečky Závislosti, vztahy a práce s daty: Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> - kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje úsečky - měří a odhaduje délky úsečky - modeluje tělesa <ul style="list-style-type: none"> - čte údaje na hodinách - sleduje jednoduché závislosti na čase 	<ul style="list-style-type: none"> - úsečka - lomená čára - délka úsečky - označení bodu, úsečky <ul style="list-style-type: none"> - den – 24 hodin - hodina – 60 minut - minuta - 60 sekund 	Návaznost na učivo v prouce
Finanční gramotnost - vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> -uveďe příklady využití platební karty -odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 		

MATEMATIKA			
3. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy,vazby, průřezová téma
<p>Číslo a početní operace: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací Čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 , užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární usporádání – zobrazí dané číslo na číselné ose Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Geometrie v rovině: Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází jejich reprezentaci v realitě Měří a odhaduje délku úsečky Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Závislosti, vztahy a práce s daty: Orientuje se v čase, převádí jednotky času Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>Finanční gramotnost -odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze - vysvětlí funkci banky, jaké služby občanům nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte a píše trojciferná čísla - znázorňuje trojciferná čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy - řeší úlohy na porovnávání čísel - zaokrouhuje na stovky a desítky - sčítá a odčítá násobky sta bez přechodu i s přechodem přes násobky 100 - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání - sčítá a odčítá písemně trojciferná čísla - užívá automaticky všechny spoje násobilek 1 - 10 -násobí a dělí v oboru násobilek - násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel - řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony - rýsuje přímky - vyznačuje polopřímky - kreslí a vyznačuje rovinné útvary ve čtvercové síti - rýsuje úsečky dané délky - odhaduje délky různých úseček a vzdáleností - převádí jednotky délky - modeluje tělesa pomocí stavebnic a krabiček - poznává osově souměrné útvary - modeluje osově souměrné útvary - převádí jednotky času <p>-zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení -vlastními slovy vyjádří, co znamená, že banka je správcem peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada 0 – 1000 - zápis čísel - porovnávání čísel - číselná osa - součet a rozdíl čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - písemné sčítání a odčítání dvoj a trojciferných čísel - násobilky 6,7,8,9, - dělení v oboru násobilek - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - dělení se zbytkem mimo obor násobilek - součin, podíl, zbytek - přímka, polopřímka - čtvercová síť - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník - jednotky délky: centimetr, decimetr, milimetr, kilometr - osově souměrné útvary - den, hodina, minuta, sekunda - tabulky - posloupnost čísel - slovní úlohy 	Přesah do pracovních činností

MATEMATIKA 4. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy,vazby, průřezová téma
<p>Čísla a početní operace: Využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhadu a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počítá po statisících, desetitisících, tisících - zapisuje a čte čísla - porovnává čísla - zaokrouhuje s danou přesností - počítá a procvičuje početní operace v oboru do 1 000 000 - pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla mající nejvýše dvě číslice různé od nuly - písemně sčítá a odčítá - pamětně násobí a dělí jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvouciferným číslem - písemně dělí jednociferným dělitelem - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy n-krát více, méně, o n-více, méně - vymezuje základní vlastnosti početních výkonů - užívá závorky - pracuje se zlomky - vyznačuje příslušnou část celku - řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - seznamuje se s prvky algebry (neznámá) - zjišťuje údaje - vyplňuje tabulky - vyplňuje magické čtverce - zapisuje do grafů, tvoří grafy - kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky - vyznačuje průsečík - rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsuje kružnice s daným středem a daným poloměrem - rýsuje čtyřúhelník pomocí rovnoběžek, kolmic, kružnic 	<ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 - zápis čísel a jejich čtení - porovnávání čísel 1 000 000 - číselná osa - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky a desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru - vlastnosti sčítání a odčítání - vztahy mezi sčítá-ním a odčítáním - písemné algoritmy sčítání a odčítání - násobení a dělení v daném oboru - vztahy mezi násobením a dělením - písemné algoritmy násobení a dělení - odhad výsledků - kontrola výpočtu - vlastnosti násobení - počítání se závorkami - pořadí výpočtů - celek, část, zlomek - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina - rovnice a nerovnice - jednoduché tabulky - diagramy, grafy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - vzájemná poloha dvou přímkov rovině - rovnoběžky, různoběžky – průsečík - kolmice, kolmost - kružnice, kruh - střed a poloměr kružnice - konstrukce 	Přesah do vlastivědy: práce s časovou osou
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty: Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, grafy Geometrie v rovině a v prostoru: Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky - vyznačuje průsečík - rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsuje kružnice s daným středem a daným poloměrem - rýsuje čtyřúhelník pomocí rovnoběžek, kolmic, kružnic 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímkov rovině - rovnoběžky, různoběžky – průsečík - kolmice, kolmost - kružnice, kruh - střed a poloměr kružnice - konstrukce 	Přesah do vlastivědy a přírodovědy tvořením tabulek, grafů.

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<ul style="list-style-type: none"> - obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí kolmice a rovnoběžky - určí obsah pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotku obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy: Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy</p> <p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích a na příkladech žák prokáže porozumění hospodaření domácnosti včetně praktických dovedností spojených s rozpočtem domácnosti - žák řeší úlohy z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - kreslí souměrné útvary ve čtvercové síti - provádí konstrukce souměrných útvarů ve čtvercové síti - modeluje souměrné útvary - určuje obsahy rovinných útvarů pomocí čtvercové síti a výpočtu - seznámí se základními jednotkami obsahu - převádí jednotky podle tabulky - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu čtverce a obdélníku - provádí výpočty obvodu rovinných útvarů pomocí sčítáním délek stran <ul style="list-style-type: none"> - řeší netradiční slovní úlohy - vyplňuje magické čtverce - staví z krychlí - skládá z papíru - vyrábí krabičky ze sítí těles (podle šablony) <ul style="list-style-type: none"> -porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi -sestaví jednoduchý osobní rozpočet -objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší, než výdaje -objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší, než výdaje 	<ul style="list-style-type: none"> libovolného čtyřúhelníku - osa souměrnosti - souměrné útvary - rovnoramenný trojúhelník - rovnostranný trojúhelník - obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti - obvod rovinných útvarů <ul style="list-style-type: none"> - praktické slovní úlohy, které vyžadují logické myšlení - magické čtverce - prostorová představivost – sítě těles 	<p>Přesah do Vv rýsování obrázků pomocí kružítka</p> <p>Přesah do pracovních činností výrobky z papíru z geometrických tvarů, do výtvarné výchovy geometrické „kreslení“</p> <p>Přesah do výtvarné výchovy: překládání a otiskování barevných ploch V pracovních činnostech vystríhování osové souměrných tvarů, skládání krabiček, origami a tangramů</p> <p>Mat. soutěže</p>
---	--	--	--

MATEMATIKA			
5. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy,vazby, průřezová téma
<p>Čísla a početní operace: Využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhadы a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje větší čísla než milion - porovnává přirozená čísla - znázorňuje přirozená čísla na číselné ose - zaokrouhluje přirozená čísla s danou přesností - pamětně sčítá a odčítá př. čísla - užívá písemné algoritmy – 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla do milionu a přes milion - posloupnost přirozených čísel - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - početní výkony s přirozenými čísly a 	

<p>kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>pamětně násobí a dělí přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> - užívá písemné algoritmy násobení (až čtyřciferných činitelů) - dělí písemně jedno až dvojciferným dělitelem - užívá vlastnosti početních výkonů (asociativnost, komutativnost, distributivnost) - řeší slovní úlohy s jedním nebo dvěma početními výkony - provádí odhady a kontrolu výpočtů - píše a čte desetinná čísla - porovnává desetinná čísla - zobrazuje desetinná čísla na číselné ose - sčítá a odčítá desetinná čísla - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinná čísla v praktických úlohách - řeší jednoduché úlohy s desetinnými čísly </p>	<p>jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> - písemné algoritmy početních výkonů - odhad výsledků - kontrola výpočtů - zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem - desetinná čárka - desetina, setina </p>	
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty: Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<p>- čte a sestavuje tabulky různých závislostí <ul style="list-style-type: none"> - čte a sestavuje sloupkové diagramy - zakresluje jednoduché grafy závislostí </p>	<p>- závislosti a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady </p>	<p>Přesah do vlastivědy a přírodovědy sestavování tabulek, grafů</p>
<p>Geometrie v rovině a v prostoru: Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá graficky úsečky, - určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí kolmice a rovnoběžky - určí obsah pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru </p>	<p>- rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje pravoúhlý trojúhelník - rýsuje čtverce a obdélníky - rýsuje rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - provádí výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce - provádí odhad obvodu a obsahu - užívá jednotky obsahu a provádí jejich převody - řeší úlohy z reálného života </p>	<p>- základní rovinné útvary: čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímk - osově souměrné útvary </p>	<p>Přesah do pracovních činností: Vyrábění z geometrických tvarů, modelování krabiček – výroba šablon</p>

Nestandardní aplikační úlohy a problémy: Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	- řeší úlohy, které vyžadují logické myšlení - řeší problémové úlohy - doplňuje magické čtverce - staví stavby z krychlí	- slovní úlohy - číselné řady - magické čtverce - prostorová představivost	Mat. soutěže V pracovních činnostech asambláže z krabiček
Finanční gramotnost - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží		

2.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu matematika pro 6.-9.r. :

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Výuka v 6. – 9. ročníku shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka v oblastech matematického vzdělání na základní škole. Jde především o rozvíjení intelektuálních schopností žáků, jejich paměti, představivosti, tvorivosti, abstraktního myšlení a schopnosti logického myšlení. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití v reálných situacích, osvojení pojmu a matematických postupů.

Využíváme různé metody práce, např. tvorbu individuálních nebo skupinových řešení příkladů. K tomu slouží různé zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výuk. programy na PC, tabulky, kalkulátory, pravítka, úhloměry, kružítka, modely geometrických těles, různé stavebnice, nástěnné obrazce apod. Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Na 2. stupni je časová dotace 5 hodin v ročníku.. V 9. ročníku se také věnujeme přípravě žáků na přijímací zkoušky.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně, ve které se procvičují jednotlivá téma v různých výukových programech či přes internet (např. Škola za školou).

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a trácení informací o jednotlivých matematických vzorcích, mocninách, odmocninách a dalších informacích z tabulek
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků
- žák dokáže aktivně využít poznatků z předcházejícího období
- žák získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry po využití v budoucnosti
- žák využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k vyhledávání informací vhodného řešení příkladů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žák samostatně řeší příklady, volí různé způsoby řešení, užívá při řešení příkladů logické, matematické a empirické postupy
- žák ověřuje správnost řešení příkladů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- žák rozpozná a pochopí problém daného příkladu, promyslí a naplánuje způsob řešení a hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák by se měl dokázat orientovat v zadání jednotlivých příkladů – najít základní údaje, odpovědět na otázky, vysvětlit postupy řešení a odůvodnit je
- žák umí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje je výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, žák přispívá svým dílem ke společnému výsledku, jde především o společnou práci při řešení jednotlivých příkladů
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale dokázali zároveň prosadit svoje návrhy

Kompetence občanské

- učitel umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky dodržování dohodnuté kvality, termínů a vede žáky k ověřování výsledků
- žáci si zdokonalují grafický projev a jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

2.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika			
6. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Žák	Žák umí:		

<p>provádí operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhuje a provádí odhady, seznamuje se se základními postupy při používání kalkulačky</p> <p>- řešit slovní úlohy na jeden až dva početní výkony s přirozenými čísly - užívat přirozená čísla na konkrétních modelech</p>	<p>- uspořádat přirozená čísla podle velikosti</p> <p>- přečíst a napsat všechna přirozená čísla</p> <p>- zaokrouhlovat přirozená čísla na desítky, stovky, tisíciny,....</p> <p>- sčítat a odčítat přirozená čísla vedle sebe i pod sebou</p> <p>- znají termíny sčítanec, součet, menšenec, menšítel, rozdíl</p> <p>- znají termíny činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl</p> <p>- násobit a dělit jedno, dvoj i trojciferným přirozeným číslem</p>	<p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění přirozených čísel - porovnávání přirozených čísel podle velikosti - menší, větší nebo rovno - zápisy přirozených čísel - čísla a číslice - zaokrouhlování přirozených čísel <p>- sčítání a odčítání přirozených čísel</p> <p>- násobení a dělení přirozených čísel</p>	
<p>Analyzuje a řeší jednotlivé Problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel</p> <p>užívá kapesní kalkulátor řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly a to včetně úloh na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka a povrchu kvádru a krychle</p> <p>provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh</p>	<p>- přečíst a napsat všechna desetinná čísla</p> <p>- přečíst a napsat zlomky</p> <p>- zapsat zlomek desetinným číslem</p> <p>- uspořádat desetinná čísla podle velikosti</p> <p>- zaokrouhlovat na jednotky, desetiny, setiny, ...</p> <p>- sčítat, odčítat desetinná čísla vedle sebe i pod sebou</p> <p>- správně umístit desetinnou čárku při násobení a dělení 10, 100, 1000</p> <p>- znají převody mezi jednotlivými jednotkami délky, hmotnosti a obsahu a umí jich využít</p> <p>- násobit a dělit desetinná a přirozená čísla vedle sebe i pod sebou</p>	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla a zlomky <p>- znázorňování desetinných čísel na číselné ose</p> <p>- porovnávání desetinných čísel</p> <p>- zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>- sčítání a odčítání desetinných čísel</p> <p>- desetiny, setiny, tisíciny, desetitisíciny</p>	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Fyzika - propojení vlastností jednotlivých fyzikálních veličin se znalostmi jednotek z matematiky</p>
<p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p>	<p>- jednotky délky, hmotnosti a obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobení desetinného čísla 10, 100, 1000 - dělení desetinného čísla 10, 100, 1000 - jednotky délky - jednotky hmotnosti - jednotky obsahu <p>- násobení desetinného čísla přirozeným číslem</p> <p>- násobení desetinného čísla desetinným číslem</p> <p>- dělení desetinného čísla přirozeným číslem</p> <p>- dělení desetinného čísla</p>	<p>- násobení desetinného čísla 10, 100, 1000</p> <p>- dělení desetinného čísla 10, 100, 1000</p> <p>- jednotky délky</p> <p>- jednotky hmotnosti</p> <p>- jednotky obsahu</p> <p>- násobení desetinného čísla přirozeným číslem</p> <p>- násobení desetinného čísla desetinným číslem</p> <p>- dělení desetinného čísla přirozeným číslem</p> <p>- dělení desetinného čísla</p>	<p>F - měření fyzikálních veličin</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - správně používat kalkulačku 	desetinným číslem	
Základní pojmy v rovině	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojit úsečky daných délek, kružnice s daným poloměrem a středem - narýsovat obdélníky, čtverce a pravoúhlé trojúhelníky - najít všechny dělíteli daných čísel - zapsat násobky daných čísel - znají kritéria dělitelnosti čísla 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 	<p>Geometrie – opakování z 5. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - body, úsečky, přímky - kružnice, délka úsečky a střed úsečky - obdélníky, čtverce, trojúhelníky <p>Dělitel a násobek</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělitelé čísel - násobky čísel - dělitelnost číslem 10 a 5 - dělitelnost číslem 2 - dělitelnost číslem 3 <p>Největší společný dělitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvočísla a složená čísla <p>Nejmenší společný násobek</p> <ul style="list-style-type: none"> - společné násobky 	Př - popis technických výkresů
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - rozložit čísla na součiny prvočísel - znají terminy čísla soudělná a nesoudělná - určit dělíteli, společné dělíteli a největšího společného dělíteli - vyspat násobky daných čísel a poté vyspat nejmenší společný násobek 		Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)
změřit velikost úhlu pomocí úhloměru odhadnout velikost úhlu	<ul style="list-style-type: none"> - označit, narýsovat, odhadnout velikost a popsat úhel - přenášet úhly - sestrojit osu úhlu - narýsovat a změřit velikost úhlu podle úhloměru - znají terminy stupeň, minuta, vteřina - graficky i písemně sčítat a odčítat úhly 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel a jeho osa <p>- odhadování a měření velikosti úhlu</p> <p>- sčítání a odčítání úhlů</p>	Z - určování zem. polohy

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - rozlišit vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé úhly a určit jejich velikosti - určit i narýsovat dvojnásobek daného úhlu - určit i narýsovat úhly větší než 180° 	<ul style="list-style-type: none"> - typy úhlů 	
Načrtne a sestrojí obraz útvaru v osově souměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> - sami určit shodnost rovinných obrazců i pomocí průsvitky - narýsovat osově souměrné body, úsečky, a rovinné obrazce 	<p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodné útvary 	
Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	<ul style="list-style-type: none"> - určit osu souměrnosti u úsečky, úhlu, obrazců i libovoľných obrázků (číslice, dopravní značky, karty,...) - dopočítat třetí úhel trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrné útvary 	Os. a soc. vých. - kreativita
Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat ostroúhlý, tupoúhlý, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnoramenný trojúhelník - využívají trojúhelníkové nerovnosti při rýsování trojúhelníku - umí sestrojit osy stran trojúhelníku - sestrojí výšky v ostroúhlém, pravoúhlém i tupoúhlém trojúhelníku - narýsovat těžnice i těžiště v trojúhelníku - sestrojí osy stran a poté kružnici opsanou trojúhelníku - sestrojí osy úhlů trojúhelníku a poté kružnici vepsanou trojúhelníku 	<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - součet vnitřních úhlů trojúhelníku - typy trojúhelníků - výšky trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníku - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku 	F - těžiště těles
Načrtne a sestrojí obraz kvádru, krychle ve volném rovnoběžném promítání sestrojí síť krychle a kvádr	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznávat a popisovat různá geometrická tělesa - narýsovat krychli či kvádr v rovnoběžném promítání 	<p>Geometrická tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr, válec, koule 	
Matematizuje jednoduché reálné situace	<ul style="list-style-type: none"> - narýsovat síť krychle a kvádru a rozeznávat jednotlivé síť těles - vypočítat povrch krychle a 	<ul style="list-style-type: none"> - síť krychle a kvádru 	

<p>Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru, krychle Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Žák prokazuje porozumění hospodaření domácnosti včetně praktických dovedností spojených s rozpočtem domácnosti a zásadami hospodárení. Žák na příkladech objasní možnosti nakládání s volnými finančními prostředky a možnosti řešení nedostatku finančních prostředků. Žák prokazuje základní orientaci ve finančních produktech.</p>	<p>kvádru využitím vzorečků, které sami znají</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítat objem krychle a kvádru využitím vzorečků, které sami znají - znají převody mezi jednotkami objemu (m^3, dm^3, cm^3, mm^3 ale i hl, l, dl, cl, ml) <p>- uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - vysvětlí zásady hospodárení na rozpočtu domácnosti 	<p>- povrch krychle a kvádru</p> <p>- objem krychle a kvádru</p> <p>- převody jednotek objemu - litry, hektolity, decilitry</p>	<p>F - propojení vlastností fyzikální veličiny objem se znalostmi jednotek z matematiky</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p>
--	--	---	---

Matematika			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák Provádí početní operace se zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá zlomky při řešení praktických situací <p>Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky</p>	<p>Žák umí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečíst a napsat daný zlomek - znázornit dané zlomky na číselné ose - rozšiřovat a krátit dané zlomky různými čísly - převést zlomky na společného jmenovatele - převádět dané zlomky na základní tvar - porovnávat zlomky se stejnými jmenovateli, čitateli a různými jmenovateli - převádět desetinná čísla na 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - celek a jeho část - zlomky na číselné ose - rozšiřování zlomků - krácení zlomků <p>- porovnávání zlomků</p>	

	<p>zlomky a naopak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit zlomek pomocí smíšeného čísla a naopak - napsat převrácené číslo k danému zlomku - sčítat zlomky se stejnými i různým jmenovateli - odčítat zlomky se stejnými i různým jmenovateli - násobit a dělit zlomek pírozeným číslem i násobit a dělit zlomek zlomkem - řešit slovní úlohy z praxe s využitím poznatků o zlomcích <ul style="list-style-type: none"> - přečíst i napsat kladné a záporné číslo a znázornit je na číselné ose - určit absolutní hodnotu celého čísla - určit opačné číslo k danému celému číslu - porovnávat celá čísla podle velikosti i s využitím číselné osy - sčítat a odčítat celá čísla se stejnými i různými znaménky - násobení dvou kladných, dvou záporných čísel i kladného a záporného čísla - znázornit kladná a záporná desetinná čísla a zlomky na číselné ose - porovnávat a uspořádat racionální čísla i s využitím číselné osy - určit absolutní hodnotu daného racionálního čísla <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání desetinných čísel (kladných i záporných) - sčítání a odčítání zlomků (kladných i záporných) - násobení a dělení desetinných čísel (kladných i záporných) - násobení a dělení zlomků (kladných i záporných) - řešit slovní úlohy s využitím poznatků o celých číslech 	<p>čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání zlomků - násobení a dělení zlomků <p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla a jejich znázornění - absolutní hodnota celého čísla <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel <p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - porovnávání racionálních čísel <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání racionálních čísel <ul style="list-style-type: none"> - násobení a dělení racionálních čísel 	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel			Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)
Řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel			
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> - pochopit slovo poměr a jeho setkání v praxi 	<p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s poměrem 	Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)

<p>vztahu celek - část pomocí přirozeného čísla, poměrem, zlomkem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnat dvě veličiny poměrem - změnit číslo v daném poměru - rozdělit číslo v daném poměru - rozšiřovat a krátit daný poměr - ví, které poměry se navzájem rovnají - převést poměr na základní tvar 	<ul style="list-style-type: none"> - počítání s poměrem - rozšiřování a krácení poměru 	
<p>Využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ví, co je to postupný poměr - rozšiřovat a krátit postupný poměr - číst v plánu i mapách - vypočítat, jaká bude vzdálenost dvou míst ve skutečnosti podle daného plánu a měřítka i naopak - řešit úlohy s praktickými situacemi s využitím poznatků o poměru 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování a krácení poměru - postupný poměr - měřítko plánu a mapy 	<p>Z - měřítko plánu a mapy</p>
<p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky plánů a map</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řešit úlohy s praktickými situacemi s využitím poznatků o poměru 	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznávat přímou a nepřímou úměrnost 	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p>
<p>Dokáže určit, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodnit Umí vyjádřit přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, grafem, rovnicí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapsat tabulku závislosti y na x, tak aby šlo o přímou či nepřímou úměrnost - zakreslit i přečíst souřadnice daných bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic 	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s přímou úměrností - seznámení s nepřímou úměrností 	<p>F - rychlosť a dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu</p>
<p>řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky, poměru, nebo přes jednotku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - narýsovat graf přímé i nepřímé úměrnosti a zapsat jejich vzorce - řešit různé slovní úlohy pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině 	
<p>řeší jednoduché příklady na procenta a výpočet úroků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určit 1% z celku - vyjádřit v procentech různé části celku - vypočítat procentovou část z daného celku - vypočítat celek z daného počtu procent - řešit slovní úlohy na výpočet celku, procent a procentové části - řešit slovní úlohy na výpočet celku, procent a procentové části pomocí trojčlenky - řešit slovní úlohy z praxe 	<p>Procenta. Úroky</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je procento 	<p>F - znázornění závislosti dráhy na čase</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - trojčlenka a procenta - procenta kolem nás 		<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Ch - výpočty pomocí trojčlenky</p>

	<p>na výpočet procent, celku a procentové části</p> <ul style="list-style-type: none"> - znají termíny z finanční matematiky (úrok, úroková míra, úvěr, vklad, daň z úroku) - ví, co je promile a umí jej vypočítat 	<ul style="list-style-type: none"> - úroková míra a úrok - co je promile 	F - nebezpečí v dopravě (promile alkoholu v krvi)
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> - určit shodné úsečky, úhly i útvary - určit i zapsat shodnost trojúhelníků - užívat věty o shodnosti trojúhelníků podle vět sss, sus, usu - sestrojit trojúhelník zadáný větami sss, sus, usu 	<p>Shodnost trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věta sss, sus, usu 	
Načrtne a sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> - narýsovat bod, úsečku, rovinný útvar v osové souměrnosti - ví, co je to samodružný bod - určit osu souměrného rovinného obrazce 	<p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí osové souměrnosti 	
určí osu souměrného rovinného obrazce	<ul style="list-style-type: none"> - narýsovat bod, úsečku i rovinný útvar ve středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - co je středová souměrnost 	
určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce	<ul style="list-style-type: none"> - určit střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce (čísla, karty, obrázky, dopravní značky) 	<ul style="list-style-type: none"> - středově souměrné útvary 	Os. a soc. vých. - kreativita
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat jednotlivé druhy čtyřúhelníků a rovnoběžníků a znát jejich vlastnosti - sestrojit výšky a úhlopříčky rovnoběžníku 	<p>Rovnoběžník</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtyřúhelníky a rovnoběžníky - kosodelník a kosočtverec 	
Zvládá základní výpočty těchto útvarů a jejich aplikaci v praxi, jejich náčrty a vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojit rovnoběžník, jestliže zná 2 strany a úhlopříčku nebo 2 strany a úhel - vypočítat obvod o obsah rovnoběžníku - vypočítat obsah trojúhelníku - rozlišovat jednotlivé druhy lichoběžníků a znát jejich vlastnosti (pravoúhlý, rovnoramenný, obecný) - sestrojit lichoběžník, jestliže zná 3 strany a úhlopříčku nebo 2 strany a 2 úhly 	<ul style="list-style-type: none"> - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - konstrukce rovnoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku <p>Trojúhelník a lichoběžník</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah trojúhelníku - co je lichoběžník - konstrukce lichoběžníku 	

	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítat obvod a obsah lichoběžníku - řešit slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu a obsahu trojúhelníku, rovnoběžníků, lichoběžníků <p>Dokáže sestrojit síť hranolu a provádět výpočty objemu a povrchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obvod a obsah lichoběžníku <p>Hranol</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je hranol - síť hranolu <p>-vypočítat povrch a objem hranolů (trojboký, čtyřboký hranol)</p>	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p>
	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Žák prokazuje orientaci v problematice vlastnictví, peněz a placení.</p> <p>Žák rozumí problematice spotřebitele.</p> <p>Žák řeší úlohy z běžného života.</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje.</p> <p>Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního placení - uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení - posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci -na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet - na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní kartou 	

Matematika			
8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák</p> <p>Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných</p>	<p>Žák umí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečíst a napsat druhou mocninu - určit druhou mocninu z paměti a porovnávat mezi sebou - odhadovat a počítat druhou mocninu pomocí kalkulátoru a tabulek - přečíst a napsat druhou odmocninu - určit druhou odmocninu a 	<p>Druhá mocnina a druhá odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je druhá mocnina - umocňování z paměti a porovnávání - odhadování a počítání druhé mocniny - co je druhá odmocnina - odmocňování z paměti a porovnávání - odhadování a počítání druhé 	<p>Os. a soc. vých. - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Os. a soc. vých. -</p>

	<p>porovnávat mezi sebou - odhadovat a počítat druhou odmocninu pomocí kalkulačoru a tabulek</p> <p>- použít vzorec Pythagorovy věty $c^2 = a^2 + b^2$</p> <p>- použít větu obrácenou k Pythagorově větě</p> <p>- řešit slovní úlohy na Pythagorovu větu v rovině</p> <p>- řešit lovní úlohy na Pythagorovu větu v prostoru</p> <p>- přečíst a napsat třetí mocninu</p> <p>- odhadovat a počítat třetí mocninu pomocí kalkulačoru a tabulek</p> <p>- určit třetí mocninu a porovnávat mezi sebou</p> <p>- přečíst a napsat mocninu s přirozeným mocnitelem</p> <p>- vypočítat součin, podíl mocnin se stejným základem, mocninu součinu, mocninu podílu, mocninu mocniny</p> <p>- napsat rozvinutý i zkrácený zápis čísla o základu 10</p> <p>- zapsat čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p>- zapisovat číselné výrazy a vypočítat jejich hodnoty</p> <p>- vypočítat hodnotu výrazu s jednou, dvěma i třemi proměnnými</p> <p>- řešit slovní úlohy pomocí výrazů s proměnnými v matematice i v praxi</p> <p>- přečíst a napsat mnohočleny</p> <p>- sčítat a odčítat mnohočleny</p> <p>- násobit jednočleny, mnohočlen jednočlenem, mnohočlen mnohočlenem</p> <p>- rozkládat mnohočlen na součin vytýkáním před závorkou</p> <p>- užívat vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$</p>	<p>odmocniny</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>- seznamování s Pythagorovou větou</p> <p>- Pythagorova věta v rovině</p> <p>- Pythagorova věta v prostoru</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>- co je třetí mocnina</p> <p>- co je mocnina s přirozeným mocnitelem</p> <p>- pravidla pro počítání s mocninami</p> <p>- zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Výrazy</p> <p>- číselný výraz</p> <p>- výrazy s proměnnými</p> <p>- výrazy v matematice i v životě</p> <p>Mnohočleny</p> <p>- co je mnohočlen</p> <p>- sčítání a odčítání mnohočlenů</p> <p>- násobení mnohočlenů</p> <p>- rozklad mnohočlenu na součin</p> <p>- vzorce usnadňující úpravy</p> <p>Řešení rovnic</p>	<p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p>
Zvládá základní početní operace s mocninami			
Dokáže určit hodnotu daného číselného výrazu a výrazu s proměnnou po dosazení			
Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech			
Zvládne sčítat a odčítat celistvé výrazy, výrazy s proměnnou, násobit mnohočleny			
Provádí rozklad výrazu vytýkáním před závorkou a užíváním vzorců ke zjednodušení výrazů			

	-zapsat výraz, vypočítat hodnoty výrazů - určit neznámá čísla x - řešit jednoduché rovnice s jednou neznámou - řešit rovnice pomocí ekvivalentních úprav rovnic - určit kořeny rovnice a provést zkoušku správnosti řešení - řešit slovní úlohy pomocí rovnice s jednou neznámou - vypočítat slovní úlohy na pohyb - vypočítat slovní úlohy na společnou práci - vypočítat logické slovní úlohy - vypočítat hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin - používat slova statistický soubor, jednotka, znak, hodnoty znaku, četnost, relativní četnost - orientovat se ve statistických tabulkách a zjišťovat dané informace - orientovat se ve sloupcových i kruhových diagramech a vytvářet je - ze slovních úloh určit aritmetický průměr, modus a medián - čist a sestrojovat diagramy, tabulky v číslech i procentech - určit kruh, kružnici, průměr a poloměr kružnice, body vně i uvnitř kruhu, souřadnice kružnice - určit vzájemnou polohu kružnice a přímku (sečnu, tečnu a vnější přímku kružnice) - sestrojit sečnu, tečnu a vnější přímku kružnice - narýsovat tětu a sečnu kružnice v daném bodu i z daného bodu vně kružnice - sestrojit kružnici v pravoúhlé soustavě	- připomenutí výrazů - co znamená řešit rovnici - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení lineárních rovnic Rovnice kolem nás - řešení jednoduchých i složitějších slovních úloh - výpočet neznámé ze vzorce Základy statistiky - statistické šetření - diagramy - aritmetický průměr, modus a medián - slovní úlohy na výpočet statistiky Kružnice a kruh - kružnice a kruh - kružnice a přímka	Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)
Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav			
Formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic			
Provádí jednoduchá statistická šetření , dokáže číst tabulky a grafy, umí je interpretovat v praxi			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací			
Využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			
Používá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických			

<p>situacích</p> <p>Používá základní pravidla přesného rýsování</p> <p>Řeší další náročnější konstrukční úlohy dle odpovídajícího postupu</p>	<p>souřadnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - určit vzájemnou polohu dvou kružnic (soustředné, s vnitřním a vnějším dotykem) - narýsovat dvě kružnice (soustředné, s vnitřním a vnějším dotykem) - narýsovat kružnici pomocí Thaletovy věty - řešit úlohy z praxe pomocí Thaletovy věty - vypočítat délku kružnice, obvod kruhu, poloměr a průměr kružnice - vypočítat obsah kruhu, poloměr a průměr kruhu - vypočítat slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kruhu a kružnici <p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti válce (podstava, výška, poloměr) - určit rozměry rozvinutého pláště válce a narýsovat síť válce - vypočítat povrch válce - vypočítat objem válce - řešit slovní úlohy pomocí obvodu a obsahu kruhu, povrchu a objemu válce <ul style="list-style-type: none"> - vypočítat slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o válci <ul style="list-style-type: none"> - používat pravidla přesného rýsování - narýsovat osu úsečky a osu úhlu - narýsovat rovnoběžky s danou vzdáleností <ul style="list-style-type: none"> - narýsovat a určit rozměry mezikruží - sestrojit tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice - sestrojit trojúhelník pomocí vět sss, sus, usu - sestrojit rovnoběžník, lichoběžník a daný čtyřúhelník 	<p>- dvě kružnice</p> <p>- Thaletova věta</p> <p>- délka kružnice a obvod kruhu</p> <p>- obsah kruhu</p> <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - válec a jeho síť - povrch válce - objem válce <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů v rovině <p>- konstrukce trojúhelníků</p> <p>- konstrukce čtyřúhelníků</p>	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p>
---	--	--	---

Matematika

9. ročník

Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Žák	<p>Žák umí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použít základní pravidla pro počítání s mocninami - použít základní pravidla pro sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů - použít vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ - řešit rovnice pomocí ekvivalentních úprav - určovat podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátit a rozšiřovat lomené výrazy - sčítat a odčítat dva až tři lomené výrazy - násobit a dělit dva lomené výrazy - převést složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů - řešit jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešit slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli - řešit slovní úlohy na společnou práci různými způsoby - zapsat řešení rovnice se dvěma neznámými a ověřit zkouškou - řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou v jednoduchých případech - provádět zkoušku řešení - řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech - řešit slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí mocnin - připomenutí mnohočlenů - připomenutí rovnic - lomený výraz <p>Počítání s lomenými výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - krácení a rozšiřování lomených výrazů - sčítání lomených výrazů - odčítání lomených výrazů - násobení lomených výrazů - dělení lomených výrazů <p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli - neznámá ve jmenovateli - ke stejnemu cíli různými cestami <p>Soustava rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je soustava rovnic - řešení soustavy rovnic 	
Zvládá pojmem lomený výraz , ve spojení se zlomkem, upevňuje si pojmem podmínky řešení			Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)
Zvládá algoritmus řešení lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou v jednoduchých případech, popř. sčítací metodou			Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)
Využití problematiky v řešení			Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)

praktických úloh	<ul style="list-style-type: none"> - řešit slovní úlohy na směsi a roztoky pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - řešit slovní úlohy na pohyb pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - zapsat a sestrojit souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic a v tabulkách - rozeznat funkční vztah od jiných vztahů - určit definiční obor funkce a množinu hodnot funkce - zapsat přímou funkci tabulkou, vzorcem, určit její definiční obor a sestrojit graf - sestrojit graf lineární funkce - určit, kdy je lineární funkce rostoucí a kdy klesající - řešit početně a graficky soustavu dvou lineárních rovnic - určit definiční obor, obor hodnot, napsat vzorec a sestrojit graf (parabola) kvadratické funkce - určit definiční obor, obor hodnot, napsat vzorec a sestrojit graf (hyperbola) nepřímé úměrnosti - užívat probrané funkce při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - směsi a roztoky - slovní úlohy na pohyb <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislosti, přiřazování, předpisy - co je a co není funkce <p>Lineární funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá úměrnost - lineární funkce a její graf - rostoucí funkce a klesající funkce - lineární funkce v praxi <p>Ze světa nelineárních funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost geometrických útvarů - věty o podobnosti trojúhelníků - jak využíváme podobnost 	<p>tvořivost při počítání slovních úloh)</p> <p>F - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</p> <p>F - rychlosť a dráha rovnoměrného pohybu</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)</p> <p>F - rychlosť a dráha nerovnoměrného pohybu</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Z - měřítko plánu a mapy</p> <p>Os. a soc. vých. -</p>
Rozezná funkční vztah od jiných vztahů			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data			
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			
Užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe – matematizuje reálné situace			
Pochopil pojem podobnost geometrických útvarů na rozdíl od praxe			

	při práci s plány a mapami Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických oblastí Načrtne a sestrojí síť těles Dokáže vypočítat jejich objem a povrch , zvládá odhad Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Finanční gramotnost	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit funkci sinus na pravoúhlém trojúhelníku, sestrojit její graf a určit její hodnoty pomocí tabulek nebo kalkulátoru - vysvětlit funkci kosinus na pravoúhlém trojúhelníku, sestrojit jeho graf a určit jeho hodnoty pomocí tabulek nebo kalkulátoru - vysvětlit funkci tangens na pravoúhlém trojúhelníku, sestrojit jeho graf a určit jeho hodnoty pomocí tabulek nebo kalkulátoru - užívat goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens při výpočtu délky strany nebo velikosti úhlu pravoúhlého trojúhelníku - užívat goniometrické funkce sinus a tangens ostrého úhlu z praxe - užívat goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtech objemů a povrchů těles - určit výšku, hlavní vrchol, boční a podstavnou hrancu, boční a podstavnou stěnu, vrchol podstavy a podstavu jehlanu - narýsovat pravidelný čtyřboký jehlan - sestrojit síť jehlanu - vypočítat povrch a objem jehlanu - určit výšku, vrchol, stranu, poloměr a podstavu kuželes - sestrojit síť kuželes a vypočítat jeho povrch - vypočítat objem kuželes - užít goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kuželes v jednoduchých případech - určit střed a poloměr koule a vypočítat její povrh - vypočítat objem koule - odhadnout a vypočítat 	<p>Goniometrické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce sinus - funkce kosinus - funkce tangens - výpočty v pravoúhlém trojúhelníku - užití goniometrických funkcí <p>Jehlan</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti jehlanu - síť a povrch jehlanu - objem jehlanu <p>Kužel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti kuželes - síť a povrch kuželes - objem kuželes <p>Koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - koule a její povrh - objem koule <p>Základy finanční matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - na finance s procenty 	<p>kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při počítání slovních úloh)</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita</p>
--	--	---	---	--

<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>daná procenta z daného celku - užívat termíny dlužník, věřitel, kapitál, úrok, úroková míra a úroková sazba - vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určit hledanou jistinu - provádět jednoduché a složité úrokování - vypočítat úrok z úroku - vypočítat celkovou částku uložených peněz za dané období (rozdíl mezi složeným a jednoduchým úročením) - vypočítat dluhy při různých úvěrech</p>	<p>- věřitelé a dlužníci - dvakrát měř, jednou řež ! - jednoduché nebo složené úročení ? - úrokovací období - nejen jednou uložíme - dluhy se musí platit</p>	<p>Os. a soc. vých. - rozvoj schopnosti poznávání Os. a soc. vých. - kreativita</p>
<p>Alternativní doplňkový celek</p>	<p>Základy rýsování (alternativní tématický celek)</p>	<p>- rýsovat různé druhy čar a znát jejich využití - užívat kóty v jednoduchých případech ve strojírenství - sestrojit sdružené průměty kvádru, krychle, válce v jednoduchých případech</p>	

3. Informační a komunikační technologie

3.1. Vyučovací předmět: Informatika

3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, časové a organizační vymezení

2.1.1. Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, dále IKT, umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast IKT zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru IKT umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti IKT a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

2.1.2. Časová dotace

1. stupeň - 4. ročník , 1 vyučovací hodina

2. stupeň -

- 7. ročník , 1 vyučovací hodina**
- 8. ročník , 1 vyučovací hodina**
- 9. ročník , 1 vyučovací hodina**

Průřezová téma

Ve sféře průřezových témat se předmět IKT prolíná do většiny oblastí. Stěžejní je to ve výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech (práce s internetem, samostatné získávání informací o zemích Evropy a světa, jejich událostech a životě, následná orientace v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů), environmentální výchově (zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, závažnost ekologických problémů a jejich propojenost, výměna informací v rámci kraje, republiky, EU i světa) a mediální výchově (využívání tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací, věcná správnost a přesnost sdělení kritickou analýzou existujících textů a vlastní produkce, utváření si návyku ověřovat veškeré potřebné údaje u více zdrojů). V posledním jmenovaném jde o dílčí podtéma mediální sdělení kontra realita, fungování a vliv médií ve společnosti a vlastní tvorba mediálního sdělení.

Organizační vymezení

Výuka bude probíhat převážně v učebně PC a školní knihovně. K zvládnutí vlastního učiva budou využívány školní počítače s aktuálním programovým vybavením (operační systém Windows, programový balík MS Office, výukové programy Terasoft, e-learningové kurzy, on-line vzdělávací programy atd.), multimediální učební pomůcky, literatura školní knihovny a další učební pomůcky kabinetu IKT. Zařazeny budou exkurze na pracoviště s využitím výpočetní techniky a zpracovávání informačních toků (OÚ, prac.Českého rozhlasu, ...)

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- spolupráci ve dvojici, později u náročnějších projektů ve skupině, přičemž respektuje základní pravidla výsledků společné práce
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software, chápání základních principů, zákonů a práv, společenské a technické normy
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou, dodržování pracovních podmínek a postupů
- Přístupu k pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti, ale i hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i kulturních a společenských hodnot.

3.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika			
4. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Základy práce s PC</u> využívá základní standardní funkce počítače jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Žák : - zná základní hardwarovou konfiguraci a externí zařízení, - rozumí základním pojmem výpočetní techniky, - chápe základy systému programového vybavení (strom...), - zvládá základní návyky v práci s OS (Win.2000) a práce v ní, - rozumí pojmem okolo ochrany dat (antivirové programy, zálohování)	základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení operacní systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů (doc, gif) multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software zásydy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Základy psychohygieny při práci na PC

<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízeních	- rozumí principům práce okolo přenosu informace, dokáže je vyhledávat v seznamech, katalozích, na internetu, - zvládá základy komunikace (telefon, e-mail, chat)	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Využití informací z přírodovědy a vlastivědy /na internetu/
Zpracování a využití informací Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- zvládá základní úlohy v MS Word (popř. Wordpad, pozn. deník) při práci s dokumentem a v prg. Malování	Základní funkce textového a grafického editoru	

Informatika			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
<u>Základy práce s PC</u> Viz. předchozí ročník, opakování na vyšší úrovni	Viz. předchozí ročník IKT + základy konfigurace W 2000	Viz. předchozí ročník IKT, opakování na vyšší úrovni	
<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost	- uvědomuje si soustavné změny ve vývoji IKT (historie, vývoj) - dokáže částečně posoudit význam a hodnotu informace, - hlubší znalosti při vyhledávání na internetu (klíčová slova, vyhledáváče, ...) - zvládá praktické využití poštovní aplikace (MS Outlook)	Vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet	Mediální výchova – základní poznatky k věrohodnosti informací na internetu
<u>Zpracování a využití informací</u> Ovládá jednoduchou práci s textovými a grafickými editory, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje	- zvládá základní postupy v MS Word a v Malování, - uvědomuje si hodnotu používaných informací (počítačové pirátství, autorská práva, ...)	Textové editory, počítačová grafika, rastrové programy, Jednoduchá prezentace informací, Ochrana práv k duševnímu vlastnictví	Vztah informatika x výtvarná výchova využívání informací z ostatních předmětů, jejich zpracování v programech /M,Z,Př/

jednoduché vztahy mezi údaji			
------------------------------	--	--	--

Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost	Viz. 6. ročník + zná strukturu a význam internetové adresy	Vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet	Informatika x občanská výchova Fungování a vliv médií ve společnosti
<u>Zpracování a využívání informací</u> Ovládá práci s textovými a grafickými editory, základy práce s tabulkovým editorem, využívá vhodných aplikací, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- zvládá standardní postupy v MS Word (vkládání objektů, formátování,...) - zvládá základní postupy v MS Excel (základní operace s buňkami, grafické úpravy, jednoduché praktické výstupy) - uvědomuje si právní postih při protizákonnému šíření programů, - dokáže používat tiskové výstupy a přípravy na něj, - zvládá základní prezentace ve MS Word a MS Excel – praktické úlohy - ovládá prostředí MS Outlook	Textové editory, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, Jednoduchá prezentace informací – prezenční programy, Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright,	Informatika x matematika (početní operace -Word, Excel, jednoduché pracovní listy) Evropa a svět – informace, kontakty, souvislosti,

Informatika			
8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Zpracování a využívání informací</u> Ovládá práci s textovými a	Viz. 7. ročník + v MS Excel standardní úlohy na zpracování statistických úloh,	Textové editory, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy,	Informatika x matematika (početní operace, statistické, datové, ... funkce)

grafickými editory, základy práce s tabulkovým editorem, využívá vhodných aplikací, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázem, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- zvládá samostatně prezentaci práce ve MS Word a MS Excel (i propojení) - zvládá využití programu typu MS Power Point při prezentacích úlohách, - dokáže využít informací při tvorbě prezentacích úloh, - rozumí rozdílům při práci na samostatné stanici, nebo počítačové síti, základní struktury sítí	vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce, Jednoduchá prezentace informací – prezentacní programy, multimedia Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, Informační etika	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Evropa a svět – informace, kontakty, souvislosti Aktuální stav životního prostředí, propojenost problematiky Osobnostní rozvoj – sebekontrola a sebeorganizace Psychohygiena – organizace času, efektivní komunikace
---	--	--	---

Informatika			
9. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Zpracování a využívání informací</u> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Ovládá práci s textovými a grafickými editory, práce s tabulkovým editorem, využívá vhodných aplikací, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázem,	Žák - zvládá náročnější úlohy v programu MS Power Point, - zvládá základní úlohy v grafickém editoru Zoner Callisto, - zvládá náročnější praktické úlohy ve Wordu a Excelu s využíváním poznatků jiných předmětů a společensko vědních oborů, - rozumí úvodu do programování HTML stránek (Front Page)	Textové editory, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, Náročnější tabulky, porovnávání dat, vzorce, další základní funkce, Jednoduchá prezentace informací – prezentacní programy, multimedia, webové stránky	Informatika x matematika (vytváření pracovních listů s využitím matematických a logických spojů – MS Word, Front Page) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení Aktuální stav životního prostředí, propojenost problematiky Osobnostní rozvoj – sebekontrola a sebeorganizace Psychohygiena – organizace času, efektivní komunikace

4. Člověk a jeho svět

<u>4.1. Vyučovací předmět:</u>	<u>1.-3.ročník Prvouka</u>
<u>4.2. Vyučovací předmět:</u>	<u>4.- 5.ročník Přírodověda</u>
<u>4.3. Vyučovací předmět:</u>	<u>4.- 5.ročník Vlastivěda</u>

4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům / včetně situací ohrožení /, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemozech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců a celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Žák se učí pozorovat, pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznává sebe i své nejbližší okolí, postupně se seznamuje s místní i časově vzdálenějšími osobami i jevy a ději. Učí se vnímat lidí, vztahy mezi nimi, všímá si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků z konkrétních nebo modelových situací. V cílovém zaměření výuka vede k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání podstaty zdraví i příčin, jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení, včetně chování při mimořádných událostech.

2.1.1. Časové vymezení předmětu

Prvouka 2 hodiny týdně v 1., 2., 3. ročníku
Vlastivěda 2 hodiny týdně v 4., 5. ročníku
Přírodověda 2 hodiny týdně v 4., 5. ročníku.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává.

Kompetence k řešení problémů

Ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence občanské

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Kompetence pracovní

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezené pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

4.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Je členěn do pěti tématických okruhu: Místo kde žijeme. Lidé kolem nás. Lidé a čas. Rozmanitost přírody. Člověk a jeho zdraví..

Prvouka			
1. ročník			
Výstupy z RvpZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Rozlišuje blízké přibuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků s vztahy mezi nimi. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě. Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v jednotlivých ročních.</p> <p>Období. Uplatňuje zákl. hyg., režimové a jiné zdrav. prev. návyky s využitím znalostí o lidsk. těle, projevuje vhodným chováním a činnosti vztah ke zdraví. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimoř. událostech.</p> <p>Rozumí nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, bezpečně překonává silnici, uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici</p>	<p>Dojde (dopraví se) bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět. Orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy. Rozlišuje zákl. přibuzenské vztahy. Charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základové povinnosti a úkoly členů rodiny. Orientuje se rámcově v profesi svých rodičů. Uvede plnou adresu, telefon, ví že není vhodné tyto informace sdělovat cizím lidem.</p> <p>Orientuje se v členění domu, bytu, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu. Zná doprav. prostředí. v obci, bezpečně cestuje bez přestupu do nepříliš vzdáleného místa. Vnímavě pozoruje svět kolem sebe, vypráví o něm, ptá se na věci které nechápe. Zná a chápe nejrozšířenější činnosti lidí, práce, zábavy, umění, cestování, nakupování, získávání informací atd. Popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, chápe příčiny některých přírodních dějů zákonitostí. Uvede nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí. Seznámí se se základními pravidly silničního provozu</p>	<p>Jsem školák, třída ve vyuč. hodině, o přestávce, pracovní návyky, blízké okolí školy, vhodné chování, příroda na podzim, v parku, v lese, v sadu, na zahradě, na poli, moje rodina, život v rodině, hračky a školní potřeby, přichází zima, zimní svátky a sporty, živočichové v zimě, člověk, péče o zdraví, osobní hygienu, výživa, příroda na jaře, stavba rostlin, jarní květiny, ptáci, dom. A hosp. zvířata, dny v týdnu, roční období, povolání, svátky, v obchodě, dopr. prostředky, příroda v létě, ochrana člověka v mimořádných situacích – vhodná místa pro hru, možná nebezpečí, způsoby jak jim čelit / způsoby ochrany / Silniční provoz – pojmy – chodec, cyklista, chodník, silnice, přechod pro chodce, přecházení, cestování – jízda autem / autosedačka, bezpečná cesta do školy</p>	<p>Č, M, VV, Prč. Hv, Aj, Tv Dopravní výchova Zdravé zuby</p>
--	--	---	---

Prvouka			
2.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnostech člověka, lidské společnosti, soužití, zvycíčích a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. Roztřídí</p>	<p>Ví že ve škole i jejím okolí jsou místa (vznikají situace), kde může dojít k úrazům (konfliktům), ví jak se chovat aby se podílel na příznivé atmosféře ve třídě a nedocházelo k ohrožení zdraví. Vytváří si svůj nejhodnější způsob práce a odpočinku, dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne. Přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, dom. zvř., rostl., vlastní</p>	<p>Jsem školák, o přestávce, cesta do školy, proměny přírody na podzim, živočichové ve volné přírodě, zelenina a její druhy, zeměd. plodiny, ovocné stromy a ovoce, pokojové rostliny, náš domov, moje rodina, péče o živočichy v zajetí, proměny přírody v zimě, zimní sporty, člověk, nemoc, úraz, hygiena a čistota, potraviny, výživa, lidé a čas, orientace v čase podle</p>	<p>Č, M, VV, Prč. Hv, Aj, Tv Dopravní výchova Zdravé zuby</p>

některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě, Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdravé své a zdraví jiných. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce, zná značky pro chodce a bezpečně překoná silnici, pravidla správného cestování dopravními prostředky	mu i spol.majetku. Vhodně se chová ve škole a při činnostech mimo budovu školy. Bezpečně se orientuje v okolí bydliště a školy. Přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v parku, v dopr.prostř. Chápe nutnost bezpečného a ohleduplného chování, rizika a nebezpečí v silničním provozu. Určí zákl.směry v jedn.částech obce. Zná telef.čísla na záchr.sl., policii, hasiče, zvládne přivolat jejich pomoc, a ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158. Rozlišuje jednotlivé materiály, jejich použití, tvořivě je využívá ve své činnosti. Rozliší předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientuje se v jejich využití. Popíše proměny přírody v jed.ročních obdobích, chápe příčiny některých přír.dějů a zákonitostí. Uvede nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, určí je podle některých částí (list, květ).	hodin, kalendářní rok, minulost, současnost, budoucnost, práce a volný čas, suroviny a výrobky, proměny přírody na jaře, stromy, ptáci tažní, domácí, a jejich hnizda, hosp.zvířata, na louce, na poli, v lese a u lesa, u vody a ve vodě, proměny přírody v létě, ochrana člověka v mimořádných situacích – volí odpovídající způsob ochrany – setkání s neznámými lidmi, dbá na osobní bezpečí, přivolá pomoc Silniční provoz, chodník a stezka pro chodce, silnice – krajnice, místo pro hru, ochrana při hře, přecházení silnice bez/po přechodu, cesta dopravním prostředkem	
--	---	---	--

Prvouka 3.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří se různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem v němž žije. Provádí jednoduché pokusy známých	Vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, umí se obracet na učitele o radu a pomoc, svěří se s problémem, udržuje pořádek, neníčí vybavení školy, používá spojení na rodiče – adresu, telefon, projevuje radost ze zdařilých rod.akcí a událostech, umí o nich vyprávět, svěřuje se s osobním problémem vzniklým mimo školu, umí používat domácí i veřejný telefon, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky. Projeví snahu přispět ke zlepšení prostředí	Místo kde žijeme, domov, rodina, škola, naše obec, země v níž žijeme, krajina v okolí domova naše vlast, lidé a čas, orientace v čase, a čas. rád, jak žili lidé dříve, věci a činnosti kolem nás, lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, lidé a výrobky, svět v pohybu, neživá příroda, látky a jejich vlastnosti, vzduch, voda, půda, Slunce a Země, živá příroda, rostliny, houby, živočich hové, zkoumáme přírodu, rozmanitost přírody a její ochrana, rozmanitost života v přírodě, rovnováha v přírodě, chráníme	Č,M,VV,Prč. Hv,Aj,Tv Dopravní výchova Zdravé zuby

<p>látek,určuje jejích společné a rozdílné vlastnosti a změří zákl.veličiny pomocí jed.nástr. a přístr.Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných osob. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Rozeznává vybrané značky, orientuje se na silnici se světelnými signály</p>	<p>domova,pojmenuje části i místo obce,projeví zájem o významné místa v obci,poznává je a chová se k nim ohleduplně a s úctou, je schopen o nich vyprávět,vyjadřuje své dojmy,ukáže hlavní dominanty v místní krajině,popíše zákl.činnosti člověka v krajině a jejich vlivy na živ.prost.,určí hlavní svět.strany podle kompasu nebo buzoly,chápe nebezpečí osamoceného pohybu v krajině,zařídí jednoduchou záležitost/nakoupí,pošle dopis),popíše vlastnosti některých látek,vysvětlí zákl.význam vody,vzduchu,nerostů,půdy,pozná zástupce jedn.rostlin a živočichů,vysvětlí rozdíly mezi dřevinami,bylinami,houbami,savci,ptáky,plazy,rybami, oboživelníky,hmyzem,vysvětlí význam chrán.území, zoo, botanických zahrad. Uvědomuje si rizika a nebezpečí v silničním provozu, rozezná účastníky provozu, bezpečné chování chodce</p>	<p>přírodu,člověk,lidské tělo,stavba těla, pečujeme o své zdraví,ochrana člověka za mimořádných událostí. Krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích. Chodec – pravidla chůze na chodníku, po silnici, přecházení silnice, pravidla chování na zastávce, cestování dopravními prostředky</p>	
---	---	--	--

4.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda			
4.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody,princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období.Zkoumá základní společenstva ve	Rozlišuje vybrané jedovaté a jedlé druhy hub,kulturní a plané rostlinky(jednoleté,dvoleté a vytrvalé),některé keře,listnaté a jehličnaté stromy,jedovaté rostlinky,léčivky,běžné plevele.Rozlišuje některé rostlinky podle výrazných znaků,uveče příklady odrůd kulturních rostlin.Cíleně pozoruje přírodniny.Hovoří samostatně o přípravě živočichů a rostlin na zimu.Uvede rozdíly mezi	Rozmanitost přírodnin,výrobky a přírodniny,rozmanitost letní a podzimní přírody,zdraví a osobní hygiena,bylinky,dřeviny,plané a kulturní rostlinky,režim dne,první pomoc-pomoc při mimořádných událostech,lesní stromy,houby,výživa a zdraví,blíží se zima,živočichové v zimě,neživá příroda,uplatňování zásad zdravé výživy,střídání dne a	Č, M, Vv, Prč Zdravé zuby

<p>vybraných lokalitách regionů,zdůvodni podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p> <p>Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole, popíše výbavu cyklisty a jízdního kola, rozeznává vybrané značky, prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu</p>	<p>výživou zelených rostlin a hub. Rozlišuje základní orgány rostlin,jejich funkce,uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí.Rozlišuje další druhy rostlin a hub rostoucí v regionu Změří hmotnost tělesa na vahách (v g,kg),měří objem odměrným válcem(v ml,l),měří teplotu teploměrem(v O°C).Pozná vybrané nerosty a horniny,vznik půdy.Popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku.Rozlišuje základní ekosystémy a uvede charakteristiku základních ekosystémů.Rozeznává některé z vybraných jarních rostlin a hub.umí zasadit stromek nebo keř,vypěstuje některou z běžných zelenin.Vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody.Užívá trídění organismů na skupiny podle výrazných znaků,rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné,živočichy na bezobratlé a obratlovce a svá určení zdůvodní.Určuje některé zástupce bezobratlých a obratlovců .Uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v praktickém životě</p> <p>Je odpovědný za své chování, uvědomuje si rizika silničního provozu, hledá řešení krizových situací – zejména v roli cyklisty</p>	<p>noci,roční období,jednotky,horniny a nerosty,sesuvy půdy,laviny-jak se zachovat,základy sexuální výchovy,domácí zvířata,jarní období,ekosystémy,prevence zneužívání návykových látek,společenstva rostlin a živočichů,modelové situace zaměřené na nácvik dovedností jak odmítat cigarety,alkohol a jiné návykové látky,bezobratlý živočichové,obratlovci,význam lesů,krizové situace jako šikanování,kontakt s deviantní osobou,dealerem,živelní pohromy-jak vznikají,společenstvo potoků,rybníků,pole,louky,zahrady,sady,ekologie,ochrana přírody, osobní bezpečí,jak se zachovat při atmosférických poruchách.</p> <p>Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.</p> <p>Výbava jízdního kola a cyklisty, technika jízdy na kole, cyklista na silnici, na křižovatce, bezpečná cesta</p>	
---	---	---	--

Přírodověda			
5.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová

			témata
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity které mohou prostředí člověka i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu, využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení zákl.funkcí orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození, účelně plánuje svůj čas pro práci , učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob, uplatňuje účelné způsoby chování v situacích simulujících mimořádné události, poznává podstatu zdraví a příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí, úrazů a jejich předcházení. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. V modelových situacích prokáže schopnost se účinně bránit Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty. Zná dopravní značky. Snaží se předcházet nebezpečí v silničním provozu	Cíleně pozoruje přírodniny, uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub, rozliší je zákl. orgány rostlin, jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí, změří čas hodinkami a stopkami, pracuje aktivně s kompasem a magnety, využívá je v praxi (např. při pochodu terénem, při dělení směsí), pozoruje život rostlin a živočichů v zimě, vyvozuje z pozorování závěry (přizpůsobení nepříznivým podmínkám, výživa, úkryty, vztahy mezi organizmy), vede si o pozorování stručné záznamy, popíše některé změny v přírodě k nimž dochází v průběhu dne i roku, rozenezná některé z vybraných jarních rostlin a hub, vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (např. získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli), popisuje některé zákl. práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví (např. sázení stromků) podle regionální praxe a sezónního principu, zasadí stromek nebo keř, vypěstuje některou z běžných zelenin, pracuje s atlasy rostlin, živočichů, hub, lisuje celé rostlinky - založí si herbář, navštíví přírodotvědnou stanicí, muzeum, arboretum nebo botanickou zahradu, užívá trídění organismů na skupiny podle výrazných znaků, rozliší rostlinky na výtrusné a semenné, živočichy na bezobratlé a obratlovce a svá určení zdůvodní, užívá trídění organismů na skupiny podle výrazných znaků, pozná další rostlinky a živočichy z regionu, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru, uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a	Třídění organismů, živočichů, rostlin, Země ve vesmíru, model Země-globus, otáčení Země, denní doby a čas, Země jako magnet, zemská přitažlivost, vzdušný obal Země, roční období, co je mimořádná událost, rozmanitost podmínek života na Zemi, člověk na Zemi, lidský organismus, naše tělo a zdraví, muž a žena, lidský život, bezprostřední ohrožení života, umělé dýchání, stabilizovaná poloha, poúrazový šok, kvárcený, člověk a technika, jeho životní podmínky a vztahy k životnímu prostředí, práce se siloměrem, zásady bezpečné práce s elektrospotřebiči, ochrana přírody, význam energií pro život. Mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení / varovný signál, evakuace, zkouška sirén. Požáry – příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru Integrovaný záchranný systém Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty, počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Shrnutí pravidel z oblasti bezpečnosti chodce a cyklisty Na chodníku, výbava jízdního kola a cyklisty, chodec a cyklista na silnici, bezpečná jízda, cyklista na křížovatce, cesta dopravními prostředky	Č, M, Vv, Prč Zdravé zuby

<p>kolem Slunce na život a jeho rytmus,ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu,popíše zákl.stavbu a funkce povrchu těla člověka,jeho trávící soustavy a řídících soustav,pracuje se siloměrem,vysvětlí co je síla a jak se využívá v jednoduchých strojů ,zná zásady bezpečné práce s elektorem.zařízeními,popíše na příkladech význam energie pro život a nutnost šetření energii,uveče příklady zásad ochrany přírody a živ.prost. jako celku a uplatňuje je v prakt.životě,zná zákl.oblasti Země(studené,mírné,teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech,porovnává rozmanitost přírody v Evropě a ve světě,vyhledává organismy žijící v různých částech světa,zná zásady racionální výživy(nebezpečí obezity). Bezpečné chování jako účastník silničního provozu Seznámení se s první předlékařskou pomocí</p>		
--	--	--

4.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda			
4.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Určí a vysvětli polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu,určí svět.strany v přírodě podle mapy,orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezp.pohybu a pobytu v přírodě,vyhledá typické reg. zvl.přír. osídlení, hosp. a kultury, jedn.způsobem posoudí jejich význam z hlediska přír. hist. Polit.i vlastnického,rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, rozlišuje zákl. formy vlastnictví,	Konkretizuje pojmy území,poloha,místní krajina,místní oblast a územní a správný celek,vyjádří svými slovy územně správní pojmy,obec,okres,region,pohu místní krajiny i vzhledem k vyšším územní celkům ČR,s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti,osídlení místní krajiny,významné atraktivity cestovního ruchu,zemědělské,průmyslové,rekreační a chráněné oblasti regionu, výrobní podniky a služby v regionu,stav životního prostředí	Naše vlast Země v srdci Evropy,domov, naše nejbližší okolí,ČR,demokratický stát(právní orgány), územní rozdělení ČR,samosprávné celky,národnostní menšiny,nářečí,přírodní podmínky,zeměpisná tvářnost,vodstvo,rostlinstvo, živočišstvo,nerostné suroviny, přírodní podmínky,úrodné nížiny jižní Moravy, cestujeme u Prahy, Brno město veletrhů, oblasti ČR(přehled regionů podle mapy,orientace),možnost rekrece, chráněné kraj.obl.,nejstarší osídlení naší vlasti,způsob života	Č, M, Vv, Prč

používá peníze v běžných situacích, poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení živ.prostředí obce(města),pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy,rozeznává současné i minulé,orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik,objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	regionu,vysvětlí s porozuměním význam tradic a symbolů v regionu,pracuje s turistickou mapou,používá pojmy vlast-cizina,vyjmenuje a popíše státní symboly ČR,s porozuměním používá základní státoprávní pojmy,zná prezidenta a premiéra ČR,charakterizuje přírodní tvářnost území ČR,orientuje se na vlastivědné mapě ČR,popíše současný stav a aktuální problémy živ.prostředí ČR,charakterizuje způsob života starých Slovanů,zná rozdíl mezi pověstí a skutečností,charakterizuje hospodářský kulturní rozvoj za vlády Karla IV.,popíše období husitských válek, zná osobnosti habsburské monarchie.	Slovanů,staré pověsti české-vyprávění a pravda),Velkomoravská říše,počátky českého státu,křesťanství, Cyril a Metoděj, sv.Václav,české království,Karel IV-otec vlasti,Jan Hus,české země v době husitské a v době za vlády Jiřího z Poděbrad,život ve městě a na zámcích,nástup Habsburků,zákl.stav.slohy,ceské povstání proti Habsburkům,třicetiletá válka, J.A.Komenský,vláda Marie Terezie a Josefa II.	
--	---	---	--

Vlastivěda			
5.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Rozlišuje mezi náčrty,plány a zákl.typy map,vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky,Evropy a polokoulí.Zprostředkuje ostatním zkušenosti,zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích.Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi,vyvodí a dodržuje pravidlo pro soužití ve škole,mezi chlapci a dívками(v rodině),v obci(městě).Rozlišuje	Popíše polohu ČR v Evropě,orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy,zná a lokalizuje na mapách sousední státy ČR,popíše polohu sousedních států ČR,stručně posoudí jejich přírodní tvářnost,hospodářskou a společenskou vyspělost,vyhledá na mapách známe oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR,vyjmenuje a vyhledá významné evropské státy,významné evropské města,středisko cestovního ruchu,vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi,projektové vyučování na každý evropský stát,posoudí změny ve způsobu života	Obrazy z novějších českých dějin,počátky vzkříšení českého národa,vlastenci a buditelé,svět práce a techniky,bouřlivý rok 1848,život v druhé polovině 19.století,kultura v druhé polovině 19.století,první světová válka,T.G.Masaryk,Československo 1918-1939,kultura a život v předválečném Československu,od osvobození k nové totalitě,život za komunistické totality,od sametové revoluce k sametovému rozchodu,hospodářství ČR,co je to hospodářství,zemědělská výroba,průmysl,doprava,obchod,služby,cestovní ruch,člověk ve společenství,žijeme	Č, M, Vv, Prč

<p>zákl.rozdíly mezi jednotlivci,obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl,dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.Rozpozná ve svém okolí jednání a chování,která porušují zákl.lidská práva nebo demokratické principy.Využívá archivů,,knihoven,sbírek, muzeí a galerií jako inform.zdrojů pro pochopení minulostí,zdůvodní zákl.význam chráněných části přírody,nemovitých i movitých kulturních památek.Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>v novověku,vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby,charakterizuje svými slovy společenský,politický,kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20.století, objasní vznik československé republiky a posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu,uvede nejvýznamnější osobnosti (Masaryk,Beneš),využívá archivů,knihoven,sbírek,muzeí ,galerií jako inform.zdrojů pro pochopení minulostí,zdůvodní zákl.význam chráněných části přírody,movitých i nemovitých kulturních památek, srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>v Evropě,Evropa,naší sousedé,na březích Atlantiku,od sladké Francie k tulipánům,Nizozemsko,cesta na sever,hory a slunce,země do kterých vstoupila svoboda,neklidné oblasti dnešního světa</p>	
---	--	--	--

5. Člověk a společnost

5.1. Vyučovací předmět :

DĚJEPIS

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu :

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznámuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předchozích generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Učitel vede žáky k tomu, aby poznali, jak se postupně měnil způsob života lidí v nejdůležitějších etapách dějin, aby chápali a hledali kořeny společenských jevů a činů osobností, které ovlivňovaly společenský vývoj v souvislosti se životem lidí ve vlastním okolí i v souvislosti národních a světových dějin, aby k příčinám zaujímali vlastní stanovisko, aby chovali úctu ke kulturním tradicím lidstva a svého národa, chránili památky a respektovali náboženské odlišnosti a cítili potřebu života v míru i humánní řešení problémů a také porozuměli periodizaci dějin. Důraz klade na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských dějů.

Historie není uzavřenou minulostí, shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po vlastním charakteru a možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím dějin místních i regionu.

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně a je vyučován na druhém stupni v 6. až v 9.ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídě. Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat : sociální a sociální výchova, výchova demokratického člověka, výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou v tomto předmětu uplatňovány, vedou k utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- vedeme žáky k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnění vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- k orientaci v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických a právních faktů, k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech
- k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství

Kompetence k řešení problémů :

Žáky učíme odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlet jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase

Utvářet pozitivního hodnotového systému opředeného o historickou zkušenosť

Rozlišovat mýty a skutečnost, rozpoznávat projevy a příčiny a hodnotit fakta

Kompetence komunikativní :

Žáky učíme uplatňovat vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a postojů / referáty, sledování zpráv v televizi, tisku, získávání informací z internetu /

Kompetence občanské :

Naším cílem je vést žáky, aby respektovali, chránili a cenili naše tradice, kulturní i historické dědictví a projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům a historickým památkám.

5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis			
6.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Člověk v dějinách			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Žák pracuje průběžně s učebními texty, využívá historických map a dostupnou literaturu	Význam zkoumání dějin,získávání informací o dějinách	Čj a literatura
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti,	Zná význam muzeí, galerií, archívů, dokáže využít	Historické prameny	

pojmenuje instituce, kde jsou tyto shromažďovány	televizní dokumenty		
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Pomocí časové přímky se orientuje v období před naším letopočtem a našeho letopočtu	Historický čas a prostor	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
Počátky lidské společnosti			
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovčů, jejich materiální a duchovní kulturu	Rozvíjí schopnosti poznávání minulosti	Nejstarší dějiny, člověk vzpřímený, rozumného typu	Čj a lit. E. Štorch Lovci mamutů VV – pračlověk na lov
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Život lidí v pravěku	Popis života lidí v pravěku, obživa, způsob a dělba práce	
Uvede příklady archeologických kultur na našem území	Vyjmenuje a popíše památky nejstarších kultur u nás – jeskyně Mladče, Dolní Věstonice, Přerov, jeskyně Lascaux -malby	Nejstarší památky, archeologické vykopávky	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	Nejstarší státy – Egypt, Čína, Indie	
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Vyjmenuje, popíše, ukáže na mapě významné antické památky, zná řecké báje a pověsti	Památky nejstarších civilizací	
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Dokáže vyjmenovat představitele antické kultury, významné osobnosti politického života, najde památky v žákovské knihovně	Antické Řecko a Řím	Ov – antická demokracie VDČ – formy demokracie jako formy vlády
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Zná představitele antické demokracie	Formy vlády v antickém Řecku a Římě Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Z – kudy cestoval Hanibal, Spartakus, A. Veliký Ov – římské právo

Dějepis 7.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Křesťanství a středověká Evropa			
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku po příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Dokáže popsat osídlení Evropy po rozpadu západoevropské říše a způsobu života barbarských kmenů	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském světě, jejich specifický vývoj	VMEGS –Evropa a svět nás zajímá
Porovná základní rysy západoevropské byzantsko-	Charakterizuje různá druhy náboženství v Evropě a	Islám a islámská říše ovlivňující Evropu /	

slovanské a islámské kulturní oblasti	v Asii, význam Cyrilometodějské mise	Arabové a Turci /	
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní rozvoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Pochopit význam osídlení a rozvoj nejstarších útvarů na našem území, zejména Slovanů	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní rozvoj a postavení v Evropě	
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	Čj a literatura – Bible – překlad Konstantina a Metoděje do staroslovětiny
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Charakterizuje románskou, gotickou kulturu, zná významné památky u nás i v Evropě	Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	Z – rotundy ve Znojmě, Řípu, kláštery na Strahově, Břevnově, Sázavský Vv – model hradu
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlení žádající reformu církve včetně její reakce	Charakterizuje renesanční kulturu, její představitele, zná některé památky	Renesance a humanismus	Čj a literatura – krásná a historická literatura regionální historie – stavební památky
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Zná průběh, výsledky a významné osobnosti z období husitství	Husitství, reformace a její šíření Evropou	
Popíše a demonstreje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Popíše hlavní objevné cesty a vysvětlí jejich význam	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	Z – objevení Ameriky, kultura původních obyvatel
Objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy, uvnitř habsburské monarchie	Český stát a velmoci v 15. – 18. století	Nástup Habsburků na český trůn, rudolfínská doba	
Objasní příčiny vzniku třicetileté války, vysvětlí jejich důsledky	Vysvětlí příčiny, důležité momenty třicetileté války, významné osobnosti a její důsledky pro české země a pro střední Evropu	Povstání proti Habsburkům Třicetiletá válka, její význam, významní představitelé	Regionální historie – Švédové v Litovli a v Olomouci

Dějepis 8.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Počátky nové doby			
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě, vysvětlí rozdíl mezi absolutistickou vládou, konstituční monarchií, parlamentní vládou	Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a v Prusku Střet parlamentarismu a absolutismem Čs. stát a velmoci v 15. a 16. stol.	Beletrie – čarodějnicky procesy / Velké Losiny, Jeseník / - Kladivo na čarodejnice
Charakterizuje barokní kulturu, životní styl,	Rozpozná prvky barokní architektury, význ.	Baroko v umění. Osvícenství – jednotliví	VV – umělecké slohy, barokní stavby v regionu

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

architekturu, malířství, sochařství, literatura, hudba	představitele, památky	představitelé	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
Modernizace společnosti			
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny	Porovná vývoj v jednotlivých částech Evropy	Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	F – vynálezy moderních dějin
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek	Popíše příčiny, průběh a výsledky Francouzské revoluce, objasní její vliv na evropský vývoj	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národnímu hnutími	Charakterizuje národní obrození a objasní úlohu jednotlivých osobností	Národní hnutí velkých a malých národů, utvářená novodobého českého národa Rok 1848 u nás a ve světě	
		MKV - lidské vztahy	
Na vybraných příkladech demonstreuje základní politické proudy	Popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu, průběh a výsledky revoluce 1848/49 v našich zemích a ostatních státech	Politické proudy /konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus /	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy, soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Charakterizovat hlavní změny koncem 19. a 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích, země třetího světa	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	

Dějepis			
9.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Moderní doba			
Na příkladech demonstreuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Charakterizuje příčiny, průběh první světové války, důležité bitvy, techniku, výsledky války	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Čj a literatura - válečné dokumenty, referáty
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích	Nové uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	OSV – mezilidské vztahy
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence	Charakterizuje vývoj v Československu, v Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech	Vznik ČSR, její hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy	Ov – život lidí v ČSR, i v regionu
Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a nacionalismu	Dokáže odsoudit zrůdnost totalit, projevy rasismu, antisemitismu, nadřazenosti	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacionálismus	
Zhodnotí postavení ČSR	Umí popsat příčiny, průběh	Druhá světová válka,	OSV - druhy komunikace

v evropských souvislostech, jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	a výsledek druhé světové války, postavení a úlohu českého národa v ní, s využitím poznatků z jiných zdrojů chápe rozvoj vědy, techniky a umění	holocaust, situace v našich zemích, domácí i zahraniční odboj, důsledky války	Regionální zeměpis – vypálení Javoříčka, památky obětem války, památná místa našich dějin
Rozdělený a integrující se svět			
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	Charakterizuje výsledky boje demokratických sil proti totalitním režimům u nás i ve světě	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	VDČ – občan, občanská společnost a stát
Vysvětlí podstatu totalitního politického systému, změny v průmyslu a zemědělství, politický útlak, období normalizace			Ov – OSN, Nato
Posoudí postavení rozvojových zemí	Chápe nutnost řešení problémů jednáním, různorodost národů a náboženství, respektuje víru a historický vývoj v jiných zemích světa	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Z – změny hranic v Evropě a ve světě
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	S využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje základní globální problémy lidstva a jejich řešení	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Globální problémy lidstva – zajištění míru a bezpečnosti, ochrana ŽP	

5.2. Vyučovací předmět:

OBČANSKÁ VÝCHOVA

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Výuka v 6. – 9. ročníku shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka v oblastech všeobecného vzdělání na základní škole. Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjení žáků. V návaznosti na učivo pravouky, vlastivedy a dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílcí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí vzorce chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Využíváme různé metody práce, např. skupinové vyučování, diskusi, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, besedy, dotazníky - interview. K tomu

slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, programy na PC, časopisy, knihy, videopořady.

Na 2. stupni je časová dotace 1 hodina týdně v každé třídě.

Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně, veřejná prostranství mimo školu.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací o daných tématech
- žák dokáže aktivně využít poznatků z předcházejícího období
- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, provádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků a nalézá souvislosti
- žák získané výsledky hodnotí, třídí, porovnává a vyvozuje z nich závěry po využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k vyhledávání informací vhodného řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení
- žák využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problému
- žák samostatně řeší problémy, volí různé způsoby řešení
- žák umí kriticky myslit a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák umí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje je výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- žák umí pracovat ve skupinách a jeho práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale dokázali zároveň prosadit svoje návrhy
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, k ochotě pomoci
- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních a formují si volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce (učitel vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení)

5.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Občanská výchova			
6. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák: Člověk ve společnosti - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>Žák umí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu rádu a z něj vyplývajícím pravidlům - vysvětlit, jaké důležité funkce a úkoly plní třídní samospráva - na příkladech popsat zásady racionální přípravy na vyučování - vysvětlit, jaký významná základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti - uvést, jaké důležité instituce se nacházejí v obci (doktoři, školy, úřady, kostel,...) - na příkladech popsat, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet - vysvětlit, jaké důležité funkce a úkoly plní správní a samosprávní orgány a úřady obce - vlastními slovy vyjádřit, jaký význam mají komunální (místní) volby pro život obce - uvést, jakých příležitostí k realizaci svých zájmů může využít ve své obci - uvést příklady místních tradic a 	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život <p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité instituce - zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, - státní svátky, významné dny - pojem vlasti, vlastenectví 	<p><i>Výchova demokratického člověka - občanská společnost a škola</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Z – hospodářství regionu</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p><i>D – slavné osobnosti a místní tradice</i></p> <p><i>Envir. vých. – vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodnit, proč je důležité je dodržovat - uvést významné rodáky - uvést, jak ochránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek 	<ul style="list-style-type: none"> - státní symboly 	<p>kompetice</p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - objasní potřebu tolerance v e společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlit, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony, uvést, co je typické pro vlastní region 	<p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce 	<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - uvést příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobnosti a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa - uvést státní svátky a významné dny v průběhu roku - popsat nejdůležitější regionální (národní) zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdůvodnit, proč je slavíme - vyjádřit, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví 	<ul style="list-style-type: none"> - masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia 	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti, vyložit význam věty "cizí země - vlast jiného národa" - vysvětliv význam základních státoprávních pojmu (stát, prezident, vláda, volby) - uvést, jaké státní symboly má Česká republika, kde se nachází, kde a kdy se objevují 	<p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen 	<p><i>Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat, které projevy chování jednotlivce můžeme 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti 	<p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního</i></p>

<p>konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů 	<p>považovat za společensky (kulturně) vhodné a které nikoliv</p>	<p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka a mravnost 	<p>smíru a solidarity</p>
<p>Finanční gramotnost – žák řeší úlohy z běžného života ,využívá informační a komunikační technologie</p>	<p>- uvést a na příkladech charakterizovat základní součásti kultury, vyjádřit, jaký mají význam v životě člověka</p>	<p>- na příkladech popsat kulturní život svého bydliště (regionu), uvést své vlastní kulturní aktivity</p>	<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
<p>Obrana vlasti – zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci</p>	<p>- uvést příklady činnosti důležitých kulturních institucí v městě bydliště (v obci, blízkém městě) a v regionu</p>	<p>- objasnit možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka, uvést příklady z vlastního života</p>	<p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p>
	<p>- uvést příklady nejvýznamnějších kulturních tradic své rodiny (regionu) v průběhu roku, vysvětlit, jaký význam má pro jednotlivce i pro společnost jejich udržování</p>	<p>- uvést a popsat způsoby, jak se může nezletilý jedinec (dospělý člověk) osobně podílet na ochraně kulturních památek a kulturních hodnot</p>	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezinárodní vztahy, komunikace kooperace a kompetence</i></p>
	<p>- rozpoznat, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají</p>	<p>- vysvětlit, jaký</p>	<p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p>
		<p>- výhody spolupráce lidí</p>	<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
			<p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p>
			<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>

<p>v situacích ohrožení a obrany státu. Rozumí povinnostem občana státu. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR.</p>	<p>význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem, uvést, ve kterých oblastech společenského života se uplatňují, své výhody doloží na příkladech - na příkladech správně rozlišovat projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, popsat a objasnit možné důsledky nedodržování společenských norem</p>	<p>Chodec – na chodníku Chodec a cyklista na silnici Volnočasové aktivity související se silničním provozem Přecházení křižovatky Cesta dopravními prostředky Dopravní značky</p>	
<p>Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi Chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách Dodržuje povinnosti spolujezdce v autě. Rozlišuje dopravní značky. Posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu</p>	<p>- objasnit význam dodržování zásad dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život - na příkladech správně rozlišovat asertivní a agresivní mezilidské komunikace</p> <p>- zdůvodnit, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot, vysvětlit, jaký význam má v životě jednotlivce a společnosti mravní odpovědnost za vlastní činy (jednání) - na příkladech ze života objasnit úlohu svědomí v situacích, které předcházejí před jednáním a které po něm přímo následují - vysvětlit, jaký význam má osobní</p>		

	<p>kázeň pro osobní život, správně rozlišovat projevy a prožitky vnější a vnitřní kázně</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, na čem je založena svoboda člověka - uvést a na příkladech rozlišit, které jednání člověka je možné považovat za mravné a které nikoliv - na příkladech vysvětlit, v čem spočívá rozdíl mezi mravností, morálkou a právem a odlišnost mezi mravní a právní normou - posoudit a na příkladech doložit přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů <p>-uveďte příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně duševního vlastnictví</p> <p>-popište situace, kdy je třeba bránit stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení <p>Chápe pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli chodce Soustředí se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince, zvládá svoje reakce, vlastní agresivitu, reakce a chování</p>	
--	--	--

	ostatních	
--	-----------	--

Občanská výchova			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p><u>Žák:</u></p> <p><u>Stát a hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízí - rozliší a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících vyloží fungování trhu <p><u>Člověk jako jedinec</u></p>	<p><u>Žák umí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami - uvést, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu - vyjmenovat hlavní způsoby a zdroje získávání majetku - na příkladech správně vystihnout, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále rozdělují (stálé výdaje, úspory) - vysvětlit, jak mohou kupní možnosti jedince (rodiny) ovlivnit rozhodování o nakládání s osobním (rodinným) rozpočtem - rozpoznat a z hlediska racionálního hospodaření s penězi porovnat vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního (rodinného) rozpočtu (kapesné, rodinné příjmy) - zhodnotit přínos racionálního hospodaření (s časem, vlastními silami, přírodními zdroji) pro svůj vlastní život a pro život společnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízí - rozliší a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících 	<p><u>Stát a hospodářství</u></p> <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví <p><u>Peníze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a podoby peněz, formy placení <p><u>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</u></p> <p><u>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</u></p> <p><u>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p><u>Principy tržního hospodařství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka, trh - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání <p><u>Člověk jako jedinec</u></p>	<p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p><i>Principy tržního hospodařství</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání <p>Stát a právo</p> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> vyloží fungování trhu - uvést alespoň tři činitele, které ovlivňují tělesné, duševní, citové a sociální proměny člověka v hlavních etapách jeho života - na příkladech správně rozlišovat známky tělesné, duševní, citové a sociální zralosti člověka - na příkladech popsat a rozlišit projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka - uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka - na příkladech popsat některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopnosti, dovednosti) - uvést příklady situací, ve kterých se uplatňuje vynakládání volního úsilí, vyložit, jak lze ovlivnit pěstování kladných volních vlastností - na příkladech vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotit význam vůle pro vlastní život v dospělosti - rozlišovat kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost dospívajícího člověka - rozlišovat vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času - stručně charakterizovat hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí (nástup do školy, do zaměstnání, založení rodiny) - uvést příklady potřebných lidí ve společnosti a způsoby - na příkladech zdůvodnit příčiny a vysvětlit význam 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prozívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál <p>Vnitřní svět člověka</p> - vnímání, prozívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí <p>Osobní rozvoj</p> - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p>Clověk a lidská práva</p> - vztahy ve společenství, autorita, svoboda, soukromí, respekt ke svobodě a soukromí druhého člověka, důstojnost člověka - rovnost a nerovnost lidí, potřební lidé ve společnosti, druhy sociální nerovnosti, jejich příčiny a význam - lidská práva univerzální a specifická (práva dětí, nezletilých, mladistvých, postižených, nemocných a starých lidí) - konkrétní úprava lidských práv v dokumentech (	<p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Výchova demokratického člověka – občan, občanská společnost a stát</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování <p>Globální problémy lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální nerovnosti lidí - objasnit, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech, uvést nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva - uvést příklady některých specifických lidských práv, zdůvodnit, proč je třeba lidská práva upravovat podle různých hledisek - popsat, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte, uvést příklady porušování nebo ohrožování práv dětí - uvést, která základní lidská práva garanteje Ústavní listina práv a svobod, zdůvodnit význam těchto práv pro vlastní život - vysvětlit, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv, zdůvodnit význam jejich ochrany pro vlastní život - uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod - na příkladech popsat a objasnit možné důsledky ohrožování nebo porušování základních lidských práv a svobod - uvést příklady možných způsobů, jak se může člověk domáhat svých lidských práv v případě jejich ohrožování nebo porušování - na příkladech z nedávné minulosti a ze současnosti uvést a popsat nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv - popsat příklady řešení některých problémů v oblasti lidských práv zákonnou cestou - uvede vztah kultury a přírody, odpovědnost člověka za osud naší planety - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - uvede problémy osidlování 	<p>Všeobecná deklarace lidských práv, Ústavní listina práv a svobod)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky péče o lidská práva, poškozování lidských práv, jejich ochrana, současné problémy v oblasti lidských práv - respektování lidských práv a svobod jako základní předpoklad možného zapojení státu do mezinárodních struktur <p>Globální problémy lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné planetární problémy, způsoby řešení hlavních planetárních problémů na národní a mezinárodní úrovni - vztah kultury a přírody, dějinná odpovědnost člověka za osud naší planety, ochrana planetárního bohatství - důsledky lidských zásahů do přírody (vyčerpávání přírodních zdrojů, porušování přírodní rovnováhy) - problémy osidlování (devastace životního prostředí, zakládání skládek, odpady), problémy přelidnění 	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p>
--	---	---	---

	(devastace životního prostředí, zakládání skládek, odpady), problémy přelidnění a jejich možné způsoby řešení		
--	---	--	--

Občanská výchova 8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák: Člověk jako jedinec - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>Žák umí: Člověk a citový život - na příkladech objasnit, proč (a čím) se mohou lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací (zklamání v přátelství, neúspěch v činnosti) - uvést příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, objasnit jejich možné příčiny a důsledky - na příkladech správně rozlišovat přátelství vhodné a nevhodné, rozpoznat možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život - na příkladech popsat a objasnit, jak se ve vzájemných vztazích odráží ohled k postojům, potřebám, zájmům a citům druhého člověka - uvést příklady nejběžnějších stresových situací, popsat základní způsoby, jak se jim vyhnout, ev. jak jim čelit a jak je účinně překonat - uvést příklady situací, ve kterých se projevuje citová odolnost člověka, rozpoznat a správně rozlišovat rozdíl mezi citovou odolností a bezcitností (cynismem) - charakterizovat kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti - popsat, jakými způsoby může dospívající člověk překonat přechodnou změnu citových stavů a nálad (způsobenou např. roztržkou s kamarádem, selháním ve škole apod.) - uvést, v jakých citových</p>	<p>Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</i></p>

<p>- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvodu</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a</p>	<p>vztazích se může člověk v průběhu svého života ocitnout (jako dítě, sourozenec, spolužák, kamarád, partner, rodič apod.)</p> <p>Člověk a rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit, jaký význam má zodpovědná volba životního partnera pro další život člověka - uvést, které faktory mohou mít vliv na rozhodování člověka o volbě životního partnera, resp. které jsou pro volbu vhodného partnera rozhodující - vysvětlit za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství a které okolnosti jsou důležité pro uznání platnosti manželství - objasnit v čem spočívá podstata právní ochrany manželství a rodičovství, uvést příklady péče státu o mladou rodinu - objasnit jaký význam má mravní a právní ochrana dítěte v případě rozvodu jeho rodičů, resp. v situaci jeho osíření - uvést jaká základní práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké základní povinnosti mají vůči svým dětem - popsát základní práva nezletilých dětí v rodině, uvést příklady základních povinností dospělých dětí vůči svým rodičům - uvést příklady činnosti vybraných institucí rodinného a manželského poradenství, vysvětlit jaké problémy mohou rodině (manželům) pomoci řešit - vysvětlit rozdíl mezi pěstounskou péčí a osvojením a uvést jaké právní následky jsou s těmito formami náhradní rodinné péče spojeny - vysvětlit v čem spočívá podstata právní ochrany v situaci, kdy je ze strany rodičů zanedbávána přiměřená péče o jeho potřeby <p>Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, jaký význam má pro život jedinců a společnosti právní úprava některých oblastí společenského života - objasnit, jaké úkoly by měl 	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p> <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady <p><i>Výchova demokratického člověka – formy participace občanů v politickém životě</i></p> <p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a postupy protiprávního jednání, trestní postižitelnost porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k
---	--	--

<p>spolupráce při postihování trestních činů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady <p>Obrana vlasti – popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajištěování obrany státu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajištěování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. 	<p>vůči občanům naplňovat stát, který je postaven na právních základech, vysvětlit význam pojmu právní stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat ve správných souvislostech a rozlišovat pojmy právní předpis, právní norma a zákon, objasnit jejich význam - vysvětlit, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování právních norem, uvést, ve kterých situacích se právní normy uplatňují - na příkladech popsat a z hlediska vlastního života objasnit možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem - správně rozlišovat, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní - uvést, kdy a za jakých okolností vzniká způsobilost člověka k právním úkonům, popsat jaká základní práva a jaké povinnosti tím přebírá - uvést příklady nejzávaznějších protispolečenských jevů, objasnit jejich možné příčiny a důsledky, popsat jejich možné postupy - na příkladech správně rozpoznat rozdíly mezi přestupkem a trestným činem, popsat jaké možné sankce z nich pro člověka vyplývají - na příkladech z běžného života vysvětlit, jaký význam a úlohu mají orgány právní ochrany občanů - objasnit význam a úkoly soudů, státní zastupitelství, advokacie, notářství <ul style="list-style-type: none"> - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR 	<p>duševnímu vlastnictví</p>	<p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezičlenské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
---	--	------------------------------	--

Občanská výchova 9. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák:</p> <p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní 	<p>Žák umí:</p> <p>Člověk a občanský život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - uvést, jaká má občan základní práva a vysvětlit, jakým způsobem je může uplatňovat nebo se jich domáhat v případě jejich porušování - uvést, jaké má občan základní povinnosti, a na příkladech vysvětlit, jakým sankcím podléhá v případě jejich nedodržování nebo porušování - vysvětlit, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti jako celku dodržování pravidel občanského soužití, uvést, ve kterých oblastech společenského života se uplatňují 	<p>Stát a právo</p> <p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace <p>Právní řád České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	<p><i>Výchova demokratického člověka – principy demokracie jako formy státu</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – hodnoty, postoje a praktická etika</i></p> <p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p>

<p>přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozlišovat případy porušování pravidel občanského souzití, popsat a objasnit jejich možné důsledky - uvést, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích - objasný význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - správně rozlišovat, k jakému účelu se používají vybrané typy smluv, na příkladech vysvětlit, jaká práva a povinnosti z nich pro občana vyplývají - vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení, jaké výhody mu přináší - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasnit význam společného řešení nastalých problémů a uvést některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - rozeznat projevy 		<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujmě vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozlišovat případy porušování pravidel občanského souzití, popsat a objasnit jejich možné důsledky - uvést, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích - objasný význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - správně rozlišovat, k jakému účelu se používají vybrané typy smluv, na příkladech vysvětlit, jaká práva a povinnosti z nich pro občana vyplývají - vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení, jaké výhody mu přináší - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasnit význam společného řešení nastalých problémů a uvést některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - rozeznat projevy 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR 	<p><i>Multikulturní výchova – jsme evropané</i></p>
<p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozlišovat případy porušování pravidel občanského souzití, popsat a objasnit jejich možné důsledky - uvést, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích - objasný význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - správně rozlišovat, k jakému účelu se používají vybrané typy smluv, na příkladech vysvětlit, jaká práva a povinnosti z nich pro občana vyplývají - vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení, jaké výhody mu přináší - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasnit význam společného řešení nastalých problémů a uvést některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - rozeznat projevy 	<p>Mezinárodní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN aj.) 	<p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasnit význam společného řešení nastalých problémů a uvést některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - rozeznat projevy 	<p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy, klady a záporu, významné globální problémy, způsoby jejich řešení 	<p><i>Envir. výchova – vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>

vybraných profesí	<p>národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti -uvést alespoň dva způsoby, jak lze tyto projevy zmírnit, ev. odstranit - vyjádřit svůj osobní postoj k uvedeným problémům - na příkladu ČR uvést a charakterizovat nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení</p>		<p><i>Multikulturní výchova - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<p>- rozlišovat, které projevy konzumního chování jednotlivce je možné považovat z hlediska zdravého životního stylu za nevhodné</p>	<p>Svět práce Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p>	<p><i>Os. a soc. výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, prostředích, objektech, charakteru a druzích pracovních činností - uvést různé požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - vysvětlit rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>Volba profesní orientace - základní principy, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p><i>Os. a soc. výchova - poznávání lidí, mezikulturní vztahy, komunikace kooperace a kompetice</i></p>
Korupce – žák prokáže schopnost	<p>- uvést náplně učebních a studijních oborů, podmínky a náročnost přijímacích zkoušek, vyhledává informace na různých zdrojích</p>	<p>Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a</p>	<p><i>Os. a soc. výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>

<p>diskutovat o tom, co je to korupce, jak se projevuje, proč vzniká, jaké jsou její důsledky. Tuto problematiku propojuje s běžným životem (kde by se mohl s korupcí setkat, podle jakých signálů by mohl korupční jednání rozpozнат, jak by se mohl v takováto situaci zachovat). Sleduje mediální sdělení .</p> <p>Obrana vlasti -uveďe příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p> <p>- objasní roli ozbrojených sil ČR při zajištění obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě vyhledávání informací zná pracovní příležitosti v regionu, obci - vyhledávat informace o zaměstnání z různých zdrojů - napsat svůj životopis - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - uvést problémy nezaměstnanosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - uvést funkce úřadu práce - uvést druhy a strukturu různých organizací - popsat nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích - uvede příklady zahraničních misí Armády ČR 	<p>soukromé podnikání</p>	
---	--	---------------------------	--

6. Člověk a příroda

6.1. Vyučovací předmět: **FYZIKA**

6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Výuka v 6. – 9. ročníku shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka v oblastech fyzikálního vzdělání na základní škole. Žáci si osvojují především na základě porovnávání, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od názorného poznání k poznání s prvky vědeckého poznání, přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy. Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Využíváme různé metody práce, např. frontální výuku s demonstračními pomůckami, skupinové práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé i dlouhodobé projekty. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výuk. programy na PC, časopisy, knihy, videopořady, dobře vybavená odborná učebna fyziky a chemie.

Na 2. stupni je časová dotace 2 hodiny týdně v každé třídě. Někdy je třeba rozdělit třídu na 2 skupiny kvůli kvalitní laboratorní práci žáků.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie, v kmenových třídách nebo v počítacové učebně. Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací o známých fyzicích, fyzikálních vzorcích a jiných informací z tabulek, internetu či odborných knih
- žák dokáže aktivně využít poznatků z předcházejícího období
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků
- žák získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry po využití v budoucnosti
- žák umí samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k vyhledávání informací vhodného řešení příkladů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- žák samostatně řeší příklady, volí různé způsoby řešení, užívá při řešení příkladů logické, matematické a empirické postupy
- žák ověřuje správnost řešení příkladů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- žák rozpozná a pochopí problém daného příkladu, promyslí a naplánuje způsob řešení a hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák by se měl dokázat orientovat v zadání jednotlivých příkladů – najít základní údaje, odpovědět na otázky, vysvětlit postupy řešení a odůvodnit je
- žák umí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje je výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- žák umí pracovat ve skupinách a jeho práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, žák přispívá svým dílem ke společnému výsledku, jde především o společnou práci při řešení jednotlivých příkladů
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale dokázali zároveň prosadit svoje návrhy
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

6.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika			
6. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Žák umí: Vlastnosti látek a těles <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit na příkladech mezi pojmy těleso a látka - zjistit, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné - určit vodorovnost plochy libelou 	Žák umí: <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit na příkladech mezi pojmy látka a těleso - zná vlastnosti pevných látek (křehkost, pružnost, pevnost, tvárnost, tvrdost) - zjistit, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné - zná pojem spojené nádoby, libela - rozlišit mezi magnetem umělým a přírodním - rozumí významu slov ferity, feromagnetické látky, magnetka - určit póly magnetu, netečné pásmo magnetu - určit, kdy se přitahují a 	Tělesa a látky, jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> - tělesa a látky - vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných Magnety, magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> - magnety přírodní a umělé - póly magnetu 	Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvořivost při pokusech)

	<p>kdy odpuzují souhlasné a nesouhlasné póly magnetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - určit a označit jižní a severní pól magnetu - rozlišit mezi magnetizací dočasné a trvalou - určit a načrtout indukční čáry magnetického pole - určit a rozlišit jižní a severní magnetický a zeměpisný pól Země - určovat světové strany pomocí buzoly <p>- určit, kdy na sebe vzájemně působí tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - určit příklady síly (magnetická, elektrická, gravitační, fyzická) - vysvětlit, co je to gravitační síla Země - popsat a používat siloměr na měření gravitační síly - charakterizovat pojem neustálého a neusporádaného pohybu částic a uvést jevy, které jej potvrzují (difúze, Brownův pohyb částic) - charakterizovat hlavní rozdíly mezi čisticovým složením látek pevných, kapalných a plynných - rozlišit mezi atomy a molekulami <p>- určit složení atomu (obal, jádro, elektrony, protony, neutrony)</p> <p>- uvést druh elektrického náboje protonu (kladný), elektronu (záporný) a neutronu (bez náboje)</p> <p>- určit na základě znalosti druhu náboje, zda dvě tělesa se budou elektricky přitahovat, odpuzovat či zda na sebe nebudou elektricky působit</p> <p>- určit, zda znalosti počtu protonů v jádře a počtu elektronů v atomovém obalu, zda jde o kladný či záporný iont nebo neutrální atom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole - magnetizace železa – trvalá, dočasná - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země <p>Síla, jednotka, měření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné působení těles, síla - gravitační síla, gravitační pole - měření síly - siloměr, konstrukce siloměru - složení látek z častic, které se pohybují - vzájemné působení častic <p>- čisticová stavba látek pevných, kapalných a plynných</p> <ul style="list-style-type: none"> - atomy a molekuly <p>- složení atomu (jádro, obal, protony, elektrony, protony)</p> <p>Elektrický náboj – vznik, vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrování při vzájemném dotyku - vlastnosti zelektrovaných těles <ul style="list-style-type: none"> - ionty kladné a záporné - elektrické pole 	<p>Př - magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava</p> <p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při pokusech)</p> <p>Ch – návaznost v 8. ročníku (atomy, ionty, prvky, chem. vazba)</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovat výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovat výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou 	<p>Měření fyzikálních veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání a měření 	<p>M - desetinná čísla</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku délky (m), některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km), vyjádřit délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou, změřit danou délku délkovým měřidlem a zapsat výsledek (s určením odchylky měření) 	<ul style="list-style-type: none"> - určit hlavní jednotku i vedlejší jednotky délky (m, cm, dm, mm, km) - převádět mezi jednotlivými jednotkami délky - změřit danou délku délkovým měřidlem a zapsat výsledek (s určením odchylky měření) - určit aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny 	<p>Délka</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky, délková měřidla 	<p>M – převody jednotek, převodní vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určit aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - uvést hlavní jednotku objemu(m³), některé její díly a násobky a vyjádřit objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou, změřit objem tělesa odměrným válcem a zapsat výsledek (s určením odchylky měření) 	<ul style="list-style-type: none"> - určit hlavní jednotku i vedlejší jednotky objemu (m³, cm³, dm³, mm³, a, ha, l, hl, dl, cl, ml) - převádět mezi jednotlivými jednotkami objemu - změřit objem kapalného a pevného tělesa odměrným válcem a zapsat výsledek (s určením odchylky měření) 	<p>Objem tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky objemu, odměrné válce 	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při pokusech)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku hmotnosti (kg), některé její díly a násobky a vyjádřit hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti, změřit hmotnost tělesa na vahách a zapsat výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> - určit hlavní jednotku i vedlejší jednotky hmotnosti (t, q, kg, dkg, g, mg) - převádět mezi jednotlivými jednotkami hmotnosti - změřit hmotnost pevných a kapalných těles na vahách a zapsat výsledek 	<p>Hmotnost tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky hmotnosti, váhy 	<p>M – převody jednotek, převodní vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést jednotky hustoty (kg/m³, g/cm³) a vyjádřit hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty, experimentálně určit hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu, používat vztahu $\rho=m/V$, $\rho=m/V$ pro hustotu při řešení problémů a úloh, vyhledávat hustoty látek 	<ul style="list-style-type: none"> - určit jednotky času (s, h, min, den, týden, rok) - převádět mezi jednotlivými jednotkami času - měřit čas na různých druzích hodin 	<p>Čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání hmotnosti těles 	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při pokusech)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určit jednotky hustoty (kg/m³, g/cm³) a vyjádřit hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty, experimentálně určit hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty, - experimentálně určit hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu a naopak 	<p>Hustota látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - hustota různých látek 	<p>Os. a soc. vých. - kreativita (nápady a tvorivost při pokusech)</p>

v tabulkách	<ul style="list-style-type: none"> - používat vztahu $\rho=m:V$, $\rho=m/V$ pro hustotu při řešení problémů a úloh - vyhledávat hustoty látek v tabulkách - usoudit, zda je objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívat této znalosti při řešení problémů a úloh - uvést jednotku teploty °C, změřit teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapsat výsledek - sestavit jednoduchý elektrický obvod a nakreslit jeho schéma - poznat, zda el. obvodem prochází el. proud - rozlišit mezi el. proudem a el. napětím, jejich jednotkami - určit, které látky vedou a které nevedou el. proud (vodiče x nevodiče – izolanty) - určit, proč se vodič zahřívá, když jím prochází el. proud - uvést tepelné spotřebiče a jejich využití - uvést využití pojistek a jejich součásti - uvést a dodržovat zásady správného užívání el. spotřebičů - objasnit Oerstedův objev (magnetické pole cívky) - uvést použití, značku a součásti galvanometru (na měření el. proudu) - uvést části, použití elektromagnetu, rozlišit mezi elektromagnetem a trvalým magnetem - uvést součásti a vysvětlit činnost el. zvonku - rozlišit a nakreslit rozvětvený a nerozvětvený el. obvod 	<p>Teplota těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování - změna objemu kapalin a plynů při zahřívání nebo ochlazování - teploměr, jednotky teploty - měření teploty tělesa - změna teploty vzduchu v průběhu času <p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavení elektrického obvodu - elektrický proud a elektrické napětí - vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty - zahřívání elektrického vodiče při průchodu elektrického proudu - tepelné spotřebiče - pojistka - zásady správného užívání elektrických spotřebičů - magnetické pole cívky - měření proudu - elektromagnet a jeho užití - elektrický zvonek - rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod - první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita (nápady a tvorivosť při sestavování el. obvodu)</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost při používání el. spotřebičů)</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské</p>
-------------	---	---	--

		vztahy (první pomoc)
--	--	-----------------------

Fyzika			
7. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
<p>Žák umí:</p> <p>Pohyby a vzájemné působení těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit klid a pohyb tělesa jako stálost, resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu či tělesům a z konkrétního příkladu poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozeznat na základě předložených či změřených hodnot dráhy a odpovídajících hodnot času, zda jde o pohyb rovnoměrný - změřit dráhu uraženou tělesem a zapsat výsledek - experimentálně určit rychlosť rovnoměrného či průměrnou rychlosť nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby, používat vztah $v = s : t$, resp. $v = s / t$ pro rychlosť při řešení problémů a úloh a vyjadřovat rychlosť při dané jednotce pomocí jiné jednotky rychlosťi - uvést jednotky času (s, min, h, den, rok), vyjádřit čas při dané jednotce jinou časovou jednotkou, změřit čas (dobu i časový okamžik) a zapsat výsledek - vyjádřit grafem závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítat z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosťi - posoudit v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí - uvést přibližnou charakteristiku 	<p>Žák umí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu - objasnit pojem trajektorie - určit rozdíl mezi posuvným a otáčivým pohybem, přímočarým a křivočarým pohybem, rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem - vypočítat rychlosť rovnoměrného pohybu pomocí vzorce $v = s / t$, v jednotkách km/h nebo m/s - vypočítat dráhu rovnoměrného pohybu pomocí vzorce $s = v \cdot t$ - určit průměrnou rychlosť nerovnoměrného pohybu - uvést jednotky času (s, min, h, den, rok), vyjádřit čas při dané jednotce jinou časovou jednotkou, změřit čas (dobu i časový okamžik) a zapsat výsledek - vyjádřit grafem závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítat z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosťi - určit, kdy na sebe vzájemně působí dvě tělesa - určit druhy sil (gravitační, elektrická, magnetická, fyzická) - uvést účinky sil - vysvětlit a charakterizovat 	<p>Pohyb a síla</p> <p>Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - jak můžeme popsat pohyb - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlosť rovnoměrného pohybu - dráha při rovnoměrném pohybu tělesa - průměrná rychlosť pohybu tělesa <p>Síla. Skládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění síly <p>Os. a soc. výchova – kreativita</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu) M – slovní úlohy na výpočet dráhy, rychlosti či času</p> <p>M - znázornění funkce v pravoúhlé soustavě souřadnic</p>	

<p>hlavní jednotky síly newton (síla, kterou Země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0,1 kg) a některé násobky či díly této jednotky vyjadřovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornit orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti a určit z orientované úsečky velikost působící síly a zapsat výsledek - charakterizovat gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - používat vztah mezi gravitační silou a hmotností ($F_g = m \cdot g$) při řešení problémů a úloh - pracovat s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole (v jeho daném místě) a její jednotkou N/kg - určit pomocí olovnice svislý směr - určit graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech - poznat, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze - charakterizovat těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso a určit experimentálně těžiště tělesa - využít poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací - objasnit podstatu prvního pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace: pokud těleso nepůsobí výsledná síla, zůstává v klidu nebo pohyb rovnoměrném přímočarém) - objasnit podstatu druhého pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace: a) čím větší 	<p>jednotku síly newton</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornit sílu orientovanou úsečkou o dané velikosti, působišti a zapsat výsledek - vysvětlit, co je to gravitační síla a na co působí - vypočítat gravitační sílu pomocí vzorce $F = m \cdot g$ - pracovat s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole (v jeho daném místě) a její jednotkou N/kg - určit, narýsovat a vypočítat výslednici skládání dvou sil stejného směru - určit, narýsovat a vypočítat výslednici skládání dvou sil opačného směru - vysvětlit, kdy nastává rovnováha dvou sil a nulová výslednice - určit těžiště tělesa a působiště výsledné gravitační síly - rozlišit mezi pohybovými a deformačními účinky sil - vysvětlit a uvést příklady urychlujících a brzdných účinků sil - uvést přehled tří newtonových pohybových zákonů - objasnit podstatu prvního pohybového zákona - setrváčnosti (setrvání tělesa v klidu či pohybu) a uvést jeho využití v praxi - objasnit podstatu druhého pohybového zákona síly (změna rychlosti je přímoúměrná působící síle a 	<ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla a hmotnost tělesa - skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - rovnováha dvou sil - těžiště tělesa <p>Posuvné účinky síly. Pohybové zákony</p> <ul style="list-style-type: none"> - urychlující a brzdné účinky síly na těleso - zákon setrváčnosti 	<p>M – geometrie, znázornění úsečky, přímky,...</p> <p>Př - magnetické pole Země, kompas, sluneční soustava</p> <p>M – grafické sčítání a odčítání úseček</p> <p>M - těžiště trojúhelníku</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu)</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu)</p>
---	---	---	---

<p>tím více v daném bodě změní rychlosť, b) čím je hmotnost tělesa větší, tím je změna jeho rychlosti, při působení dané výsledné síly a daném čase, menší)</p>	<p>nepřímoúměrná hmotnosti tělesa)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu třetího pohybového zákona (na této úrovni kvantifikace, síly jimž na sebe působí dvě tělesa, jsou stejně velké, ale opačné) - použít pohybové zákony pro objasňování běžných situací i při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu třetího pohybového zákona – akce a reakce - použít pohybové zákony pro objasňování běžných situací i při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - zákon vzájemného působení dvou těles 	<p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určit rameno síly, je-li dán působiště síly a osa otáčení tělesa - použít vztah pro moment síly ($M=F \cdot r$) při řešení problémů a úloh a uvést hlavní jednotku momentu síly (N.m) 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit otáčivý pohyb tělesa kolem osy i v praxi - vysvětlit, kdy nastává rovnováha na páce - určit rameno síly, je-li dán působiště síly a osa otáčení tělesa - použít vztah pro moment síly ($M=F \cdot r$) při řešení problémů a úloh a uvést hlavní jednotku momentu síly (N.m) - uvést příklady nástrojů, které jsou pákou 	<p>Otačivé účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy. Páka - rovnovážná poloha páky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využít toho k objasňování funkce páky a pevné kladky v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využít toho k objasňování funkce páky a pevné kladky v praxi - uvést příklady použití kladky 	<ul style="list-style-type: none"> - užití páky, rovnoramenné váhy - kladky 	<p>Os. a soc. výchova-kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat tlakovou sílu (síla působící kolmo k ploše) - uvést hlavní jednotku tlaku (Pa), některé její násobky a díly, vyjádřit tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku a používat vztah pro tlak ($p = F/S$) při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat tlakovou sílu (síla působící kolmo k ploše) - uvést hlavní jednotku tlaku (Pa), některé její násobky a díly, vyjádřit tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku - používat vztah pro tlak ($p = F/S$) při řešení problémů a úloh - uvést význam tlaku v praxi (lis, jehla, auto s deseti koly,...) 	<p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla, tlak 	<p>Os. a soc. výchova-kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívat poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na čem závisí a na čem nezávisí velikost třecí síly - uvést druhy třecí síly (smyková, valivá) - využívat poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak v praxi <p>Tření</p> <ul style="list-style-type: none"> - třecí síla 	<p>Os. a soc. výchova-kreativita</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - měření třecí síly 	<p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost silničního provozu)</p>

<p>tlakové síle, souvisí s materiélem a drsností styčných ploch ale ne s jejich obsahem</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu Pascalova zákona (na této úrovni kvantifikace působí-li na hladinu klidné kapaliny v nádobě vnější tlaková síla, vyvolá v kapalině všude stejný tlak) a používat ho při řešení problémů a úloh (především těch, které souvisejí s principem hydraulického lisu) - charakterizovat hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou kapalinu v nádobě a používat vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh - objasnit podstatu Archimedova zákona (na úrovni této kvantifikace: gravitační síla působící na kapalinu vytlačenou tělesem a vztaková síla působící na těleso jsou si co do velikosti rovny) a používat ho při řešení problémů a úloh - z pozorování velikosti gravitační síly a vztakové síly působících na těleso v kapalině (či plynu) určit, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat - charakterizovat atmosférický tlak jako tlak v atmosféře vyvolaný v ní gravitační silou a objasnit podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu 	<p>tlakové síle, souvisí s materiélem a drsností styčných ploch ale ne s jejich obsahem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, jak zmenšíme třecí sílu (ložiska) a kdy je třecí síla užitečná - uvést vlastnosti kapalin (tekutost, nestlačitelnost, vodorovná hladina, snadno dělitelné) - objasnit podstatu Pascalova zákona (působí-li na hladinu klidné kapaliny v nádobě vnější tlaková síla, vyvolá v kapalině všude stejný tlak) - používat ho při řešení problémů a úloh (především těch, které souvisejí s principem hydraulického lisu) - charakterizovat hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou kapalinu v nádobě - používat vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh - uvést příklady hydraulického zařízení (zvedák, lis) - vysvětlit podstatu Archimedova zákona - používat ho při řešení problémů a úloh pomocí vzorce $F = V \cdot \rho \cdot g$ - určit, kdy se těleso v kapalině potápi, vznáší a plove - popsat a používat hustomér - uvést vlastnosti plynů (rozprávavost, stlačitelnost, tekutost, nemají vlastní tvar) - charakterizovat atmosférický tlak jako tlak v atmosféře vyvolaný v ní gravitační silou a objasnit podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu 	<p>- význam třecí síly pro pohyb těles v denní i v technické praxi</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů Mechanické vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak se přenáší tlak v kapalině - hydraulická zařízení -hydrostatický tlak - účinky gravitační síly Země na kapalinu - vztaková síla působící na těleso v kapalině - Archimedův zákon <p>Mechanické vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - potápění, plování a vznášení se stejnородého tělesa v kapalině - plování nestejnорodých těles 	<p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost)</p> <p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (první pomoc tonoucímu)</p> <p>Z - atmosféra Země Envir. vých. - znečištění ovzduší, exhalace</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - změřit atmosférický tlak aneroidem - určit ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda v nádobě je přetlak či podtlak - změřit tlak v uzavřeném prostoru manometrem <p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo, rozlišit mezi zdrojem světla a tělesem pouze světlo odrážejícím a charakterizovat bodový a plošný zdroj světla - charakterizovat optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnородé a нестепнородé - objasnit a načrtnout vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků pomocí clony, objasnit vznik stínu za světlem a objasnit a načrtnout vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvést, že rychlosť světla (jakékoli barvy) je konečná a největší ve vakuu - uvést, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlosť světla menší (větší) - charakterizovat zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu je roven úhlu dopadu) a použít ho především při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem 	<ul style="list-style-type: none"> - uvést přístroje na měření tlaku - změřit atmosférický tlak aneroidem - určit normální tlak a jeho změny - vysvětlit vztakovou sílu atmosférického tlaku a vypočítat její hodnotu - určit ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda v nádobě je přetlak či podtlak - určit příklady použití přetlaku a podkladu - vysvětlit, co je manometr - změřit tlak v uzavřeném prostoru manometrem 	<ul style="list-style-type: none"> - měření atmosférického tlaku - změnu atmosférického tlaku - vztaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě, manometr <p>Světelné jevy</p> <p>Přímočaré šíření světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - světelné zdroje, šíření světla <p>měsíční fáze</p> <ul style="list-style-type: none"> - měsíční fáze - stín - rychlosť světla <p>Odraž světla. Zobrazení zrcadly</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit kolmici a úhel dopadu a odrazu - vysvětlit zákon odrazu světla - použít ho při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem 	<p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>M – geometrie, znázornění pomocí přímek</p> <p>Z - měsíční fáze</p> <p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>M – osová souměrnost</p>
---	---	---	--

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla - charakterizovat (srovnáním úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí či srovnáním rychlostí světla v těchto prostředích) lom světla ke kolmici a od kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla - uvést příklady zrcadel (vypouklé, duté) v praxi - charakterizovat lom světla ke kolmici a od kolmice (srovnáním úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí či srovnáním rychlostí světla v těchto prostředích) - vysvětlit rozdíl mezi čočkami spojenými a rozptýlenými - narýsovat zobrazení předmětu čočkami - uvést stavbu lidského oka a vysvětlit rozdíl mezi okem krátkozrakým a dalekozrakým - uvést užití čoček v praxi (lupa, mikroskop, dalekohled, fotografický přístroj) - vysvětlit, jak se rozkládá sluneční světlo procházející trojbokým hranolem - vysvětlit, jak vzniká duha 	<ul style="list-style-type: none"> - zrcadla v praxi Lom světla. Zobrazení čočkami - lom světla - čočky - zobrazení předmětu čočkami - optické vlastnosti oka - užití čoček v praxi Rozklad světla - rozklad slunečního světla optickým hranolem 	<p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>M – osová souměrnost</p> <p>M – osová souměrnost</p> <p>Př - návaznost v 8. ročníku - anatomie člověka</p> <p>Os. a soc. výchova - kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p>
--	---	---	--

Fyzika			
8. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<p>Žák umí: Energie, její přeměny a přenos</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou (kladka, kladkostroj) - uvést hlavní jednotku práce (J), resp. výkonu (W), uvést některé její díly a násobky, vyjádřit práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jednotkou a použít vztah $W=F \cdot s$ pro práci či vztah $P=W/t$ pro výkon (resp. vztahy $W=U \cdot I \cdot t$, $P=U \cdot I$ pro elektrickou práci a 	<p>PRÁCE. ENERGIE. TEPLO</p> <p>Práce a výkon</p> <p>Práce při zvedání kladkami</p> <p>Výkon, výpočet práce z výkonu a času, účinnost</p>	<p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>M – převody jednotek, převodní vztahy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický výkon) při řešení problémů a úloh - změřit elektrickou práci či výkon <ul style="list-style-type: none"> - objasnit souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa - co do velikosti porovnat pohybové energie tělesa (těles) na základě znalostí jeho (jejich) rychlostí či hmotností a využít těchto znalostí při řešení problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> - určit ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové - charakterizovat vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - užívat vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh - porovnat vnitřní energie tělesa (těles) ze znalostí teplot tělesa (těles) - charakterizovat teplo jako změnu vnitřní energie a uvést příklady z praxe - charakterizovat teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně - určit přijaté (odevzdane) teplo tělesem (při jeho stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti tělesa, změny jeho teploty a měrné tepelné kapacity látky, z níž je těleso - charakterizovat některé z forem tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) a uvést příklady z praxe - zhodnotit výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Pohybová a polohová energie Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa</p> <p>Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa</p> <p>Vnitřní energie. Teplo Látky jsou složené z častic Proč se tělesa zahřívají při tření</p> <p>Změna teploty těles tepelnou výměnou</p> <p>Teplo</p> <p>Měrná tepelná kapacita látky</p> <p>Jak změříme teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně</p> <p>Tepelná výměna prouděním Tepelné záření</p> <p>Využití energie slunečního záření</p> <p>Změny skupenství látek Tání a tuhnutí Vypařování a var Kapalnění</p>	<p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Ch – atomy, ionty, prvky, chem. vazba)</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání M – používání kalkulátoru při řešení úloh Os. a soc. výchova - kreativita</p> <p>Envir. vých. - znečištění životního prostředí</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa - co do velikosti porovnat pohybové energie tělesa (těles) na základě znalostí jeho (jejich) rychlostí či hmotností a využít těchto znalostí při řešení problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> - určit ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové - charakterizovat vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - užívat vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh - porovnat vnitřní energie tělesa (těles) ze znalostí teplot tělesa (těles) - charakterizovat teplo jako změnu vnitřní energie a uvést příklady z praxe - charakterizovat teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně - určit přijaté (odevzdane) teplo tělesem (při jeho stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti tělesa, změny jeho teploty a měrné tepelné kapacity látky, z níž je těleso - charakterizovat některé z forem tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) a uvést příklady z praxe - zhodnotit výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Pohybová a polohová energie Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa</p> <p>Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa</p> <p>Vnitřní energie. Teplo Látky jsou složené z častic Proč se tělesa zahřívají při tření</p> <p>Změna teploty těles tepelnou výměnou</p> <p>Teplo</p> <p>Měrná tepelná kapacita látky</p> <p>Jak změříme teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně</p> <p>Tepelná výměna prouděním Tepelné záření</p> <p>Využití energie slunečního záření</p> <p>Změny skupenství látek Tání a tuhnutí Vypařování a var Kapalnění</p>	<p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Ch – atomy, ionty, prvky, chem. vazba)</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání M – používání kalkulátoru při řešení úloh Os. a soc. výchova - kreativita</p> <p>Envir. vých. - znečištění životního prostředí</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - uvést základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) látek, charakterizovat souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a čisticové 	<p>Změny skupenství látek Tání a tuhnutí Vypařování a var Kapalnění</p>	<p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p>

	<p>struktury látek a využít uvedených znalostí při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledat teploty skupenských přeměn v tabulkách - charakterizovat skupenské teplo tání a při řešení problémů a úloh využívat poznatku, že skupenské teplo tání je přímo úměrné hmotnosti tělesa - charakterizovat hlavní faktory, na nichž závisí rychlosť vypařování kapaliny (druh kapaliny, obsah jejího povrchu a teplota) a využít těchto poznatků při řešení problémů a úloh - charakterizovat hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny (druh kapaliny, tlak nad povrchem kapaliny) a využívat tyto poznatky při řešení problémů a úloh - charakterizovat nasycenosť vzduchu vodní parou a objasnit na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu 		Os. a soc. výchova – mezilidské vztahy, spolupráce
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	Pístové spalovací motory	Os. a soc. výchova - kreativita
	<p>- ověřit existenci elektrického pole a charakterizovat elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku elektrického náboje (C), některé její díly a vyjadřovat náboj při dané jednotce jinou jednotkou náboje - rozlišit pokusně vodič od izolantu - sestavit jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslit schéma daného reálného obvodu - znázornit siločáry elektrického pole 	ELEKTRICKÉ JEVY Elektrický náboj. Elektrické pole	Os. a soc. výchova- kreativita
	<ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku elektrického proudu (A), některé její díly a násobky, vyjadřovat proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu a měřit stejnosměrný proud v elektrickém obvodu ampérmetrem - obecně charakterizovat 	Elektroskop. Jednotka elektrického náboje Vodič a izolant v elektrickém poli	M – převody jednotek, převodní vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	Siločáry elektrického pole Elektrický proud Co je elektrický proud	Os. a soc. výchova- kreativita (nápady a tvorivost při sestavování el. obvodu)
		Měříme elektrický proud	M – převody jednotek, převodní vztahy
			Os. a soc.

	<p>elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitych častic a objasnit jeho podstatu u kovů (usměrněný pohyb volných elektronů), kapalin (pohyb iontů), plynů (pohyb volných elektronů a iontů), polovodičů (pohyb volných elektronů a dří)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvést hlavní jednotku napětí (v), některé její díly a násobky, vyjadřovat napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí a měřit stejnosměrné napětí v elektrickém obvodu voltmetrem - uvést různé zdroje elektrického napětí - objasnit podstatu Ohmova zákona pro kovy (na této úrovni kvantifikace: proud procházející vodičem je přímo úměrný napětí na koncích vodiče) a používat jej při řešení problémů a úloh - uvést hlavní jednotku elektrického odporu (Ω), některé její násobky, vyjadřovat odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu, používat vztah $R=U/I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh a určovat odpor ze změřeného napětí a proudu - uvést, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšujícím obsahem jeho průřezu, závisí na materiálu vodiče a využít těchto poznatků při řešení problémů a úloh - objasnit podstatu reostatu a použít ho k regulaci proudu - určit výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích - charakterizovat elektrickou energii (jako energii elektrického pole) - charakterizovat elektrický spotřebič (jako zařízení v němž se elektrická energie mění na jiné formy) a tepelný (elektrický) spotřebič (elektrická energie se v něm mění hlavně na vnitřní energii) - uvést hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické 		výchova- rozvoj schopností poznávání
	Měříme elektrické napětí		M – převody jednotek, převodní vztahy
	Zdroje elektrického napětí		
	Ohmův zákon. Elektrický odpor		Os. a soc. výchova- kreativita
	Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče		M – převody jednotek, převodní vztahy
	Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu vedle sebe Reostat. Dělič napětí (potenciometr)		Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání
	Elektrická práce. Elektrická energie		Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání
	Výkon elektrického proudu		Os. a soc. výchova- kreativita
			Os. a soc. výchova- rozvoj

	<p>- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce</p> <p>Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch (zvuk) - charakterizovat šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředěování prostředí, spojený s přenosem energie - uvést, že rychlosť zvuku závisí na druhu prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí a využívat těchto poznatků při řešení problémů a úloh - charakterizovat tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles a výšku tónu jako jeho kmitočet (počet kmitů pravidelně se chvějícího tělesa za sekundu) - charakterizovat hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí a uvést, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje zvuku a na prostředí, v němž se zvuk šíří - charakterizovat hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles a možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí - charakterizovat odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasnit vznik ozvěny - navrhnut způsob, jak snížit nadměrný hluk a jak se před ním chránit - vysvětlit, jaké meteorologické prvky využívá meteorologie - uvést vertikální členění atmosféry (troposféra, stratosféra, mezosféra, termosféra, exosféra, neutrosféra, ionosféra) - uvést základní meteorologické jevy a jejich měření (vlhkost vzduchu, 	<p>ZVUKOVÉ JEVY</p> <p>Zvukový rozruch</p> <p>Šíření zvukového rozruchu prostředím</p> <p>Tón. Výška tónu</p> <p>Ucho jako přijímač zvuku</p> <p>Nucené chvění, rezonance</p> <p>Odraz zvuku</p> <p>Ochrana před nadměrným hlukem</p> <p>POČASÍ KOLEM NÁS</p> <p>Meteorologie</p> <p>Atmosféra Země a její složení</p> <p>Základní meteorologické jevy a jejich měření</p>	<p>schopností poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Př - návaznost v 8. ročníku - anatomie člověka</p> <p>Envir. vých. - ochrana životního prostředí</p> <p>Os. a soc. vých. - meziklidské vztahy (bezpečnost)</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita Z – Atmosféra Země</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností</p>
--	---	---	--	--

	<p>kapalnění vodní páry v ovzduší, srážky, tlak vzduchu, vznik větru, teplota vzduchu, předpovídání počasí, meteorologické stanice) - uvést hlavní znečišťující látky, co je ozón, skleníkový efekt a jak zabránit znečišťování atmosféry</p>	<p>Problémy znečišťování atmosféry</p>	<p>poznávání Envir. vých. - znečištění ovzduší, exhalace</p>
--	---	--	---

<p style="text-align: center;">Fyzika 9. ročník</p>			
<p>Výstupy z RP ZV</p>	<p>Školní výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Přesahy, vazby, průřezová téma</p>
<p>Žák umí:</p> <p>- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Žák umí:</p> <p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověřit existenci magnetického pole v daném místě a charakterizovat magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso - uvést druhy magnetických polů (severní a jižní) u magnetu a cívky s proudem - charakterizovat magnetické pole Země - určit druh daného magnetického pólu u konkrétního magnetu či cívky s proudem - popsat či načrtout průběh indukčních čar u daného magnetu a cívky s proudem - popsat stejnorodé a nestejnородé magnetické pole - objasnit podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru - objasnit podstatu elektromagnetické indukce (při vzájemném pohybu cívky a magnetického pole vzniká v jejím okolí indukované pole elektrické) - charakterizovat střídavý proud (jako proud u něhož se , na rozdíl od proudu stejnosměrného, mění jeho velikost a směr) a princip jeho vzniku (při otáčení závitu ve stejnорodém 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <p>Elektromagnet a jeho využití</p> <p>Působení magnetického pole na cívku s proudem</p> <p>Elektromotor</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Střídavý proud</p> <p>Vznik střídavého proudu</p>	<p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Př - magnetické póly Země, kompass</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p>

	<p>magnetickém poli)</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovat periodu střídavého elektrického proudu či napětí (jako dobu, na níž se průběh proudu či napětí opakuje) - charakterizovat kmitočet střídavého proudu či napětí (jako převrácenou hodnotu periody) a uvést jeho jednotku (Hz) - určit kmitočet ze znalosti periody a naopak - v uvedeném časovém průběhu (harmonického) střídavého proudu (napětí) vyznačit jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu - charakterizovat efektivní proud (napětí) jako proud (napětí) zjištěný ampérmetrem (voltmetrem) určeným pro měření střídavého proudu (napětí) - změřit efektivní prou (napětí) - objasnit podstatu stavby a funkce transformátoru a užít vztahu mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětím na nich při řešení problémů a úloh - objasnit podstatu stavby a funkce (jednofázového) alternátoru <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, jak dochází k vedení el. proudu v kapalinách (elektrolyty) - vysvětlit, jak dochází k vedení el. proudu v plynech (blesk, jiskrový výboj, el. oblouk) <ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu PN přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody a zapojit ji v závěrném a propustném směru do obvodu - pracovat s voltampérovou charakteristikou polovodičové diody (odečítat z ní hodnoty napětí či proudu) - uvést další součástky s jedním přechodem PN 	<p>Měření střídavého proudu a střídavého napětí</p> <p>Transformátory</p> <p>Rozvodná elektrická síť</p> <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Vedení elektrického proudu v kapalinách</p> <p>Vedení elektrického proudu v plynech</p> <p>Vedení elektrického proudu v polovodičích Jak lze měnit odpor polovodičů Polovodiče typu N a P</p> <p>Polovodičová dioda Dioda jako usměrňovač</p> <p>Další součástky s jedním přechodem PN</p>	<p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>M – znázornění funkce pomocí grafu v pravoúhlé soustavě souřadnic</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p> <p>Envir. vých. - znečištění</p>
- zapojí správně polovodičovou diodu			

	<p>(svítivka, ledka, fotodioda, sluneční článek, sluneční baterie, kolektor, tranzistor)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit správné zapojení el. spotřebičů v domácnosti - objasnit a dodržovat pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními - vysvětlit, jak poskytnout první pomoc člověku zasaženému el. proudem - uvést přehled elektromagnetických vln, objasnit vlnovou délku, kmitočet, anténu, rádiové vlny, mikrovlny, mobil, radar, GPS, záření ultrafialové, gama, rentgenové - uvést různé zdroje záření (luminiscence, rentgenka, lasery, urychlovače) - popsat, co se děje se světelným paprskem (úhel dopadu, odrazu, lomu, ke kolmici, od kolmice) - vysvětlit obraz vytvořený spojkou a rozptylkou - uvést rozdíl mezi normálním, krátkozrakým a dalekozrakým okem - vysvětlit význam lupy a mikroskopu - vysvětlit význam Keplerova a Hubblova dalekohledu - charakterizovat jadernou energii (jako energii nukleonů jádra atomu) - charakterizovat radionuklidy a uvést jejich rozdělení na přirozené a umělé - charakterizovat jaderné záření a způsoby ochrany před ním - charakterizovat štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí - charakterizovat řetězovou reakci a uvést hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) - charakterizovat nepříznivé 	<p>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem elektrickým proudem První pomoc při úrazu elektrickým proudem</p> <p>Elektromagnetické záření Elektromagnetické vlny a záření</p> <p>Zdroje záření</p> <p>Světelné jevy a jejich využití Lom světla</p> <p>Čočky</p> <p>Optické vlastnosti oka</p> <p>Lupa a mikroskop</p> <p>Dalekohledy</p> <p>Jaderná energie Atomová jádra</p> <p>Radioaktivita</p> <p>Využití jaderného záření</p> <p>Jaderné reakce</p> <p>Uvolňování jaderné energie Jaderný reaktor Jaderná energetika Ochrana před zářením</p>	<p>ovzduší, exhalace</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské vztahy (bezpečnost při používání el. spotřebičů, první pomoc)</p> <p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>Os. a soc. výchova-kreativita</p> <p>Př - návaznost v 8. ročníku - anatomie člověka</p> <p>Ch – návaznost z 8. ročníku (atomy, ionty, prvky, chem. vazba)</p> <p>Envir. vých. - znečištění ovzduší, exhalace</p> <p>Os. a soc. vých. - mezilidské</p>
--	---	---	--

	<p>vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí (znečišťování ovzduší, vody ap.)</p> <p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvést, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, devíti planetami, které kolem něj obíhají pod vlivem jeho gravitačního pole po uzavřených křívkách, dále měsíci planet, dalšími malými planetkami, meteoridy a komety - vyhledat základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách - orientovat se v mapě hvězdné oblohy a využívat ji k orientaci na obloze (vyhledat podle ní na obloze význačné nebeské objekty) - charakterizovat pojem oběžné doby planety a pojmy hvězdného a slunečního dne - charakterizovat hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při sloučování jader atomů, jež ve hvězdách probíhá - charakterizovat Slunce jako hvězdu - charakterizovat pojem světelného roku jako dráhu uraženou světlem za rok a používat tento pojem při řešení problémů a úloh 	<p>Země a vesmír</p> <p>Sluneční soustava</p> <p>Naše Galaxie</p> <p>Kosmonautika</p>	<p>vztahy (bezpečnost)</p> <p>Př - sluneční soustava</p> <p>Os. a soc. výchova- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Os. a soc. výchova- kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 			

6.2. Vyučovací předmět :

C H E M I E

6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu :

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení

Chemie v 8. a 9. ročníku svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědeckých poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat

hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně a je vyučován na 2. stupni v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie. Při laboratorních pracích nebo při nárocích na pomůcky se třída s větším počtem žáků dělí na skupiny.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou v tomto předmětu uplatňovány, vedou k utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení :

- žáky vedeme ke zkoumání přírodních faktů s využitím různých empirických metod poznávání
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do větších celků
- využívá znalostí z ostatních přírodních věd, poznatků z předchozích ročníků

Kompetence k řešení problémů :

- žáky vedeme k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi
- žák ověřuje správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje na obdobné situace

Kompetence komunikativní :

- žák umí najít při řešení praktických úkolů odpověď na otázky, vysvětlit postupy řešení a oddůvodnit je
- žák umí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje je výstižně a souvisle v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální :

- žák dokáže pracovat ve skupinách, kde svým dílem přispívá ke společnému výsledku
- respektuje názory druhých, dokáže prosadit svůj názor, o kterém je přesvědčen, že je správný

6.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu :

Chemie			
8. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

<u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u>			
žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- určí vlastnosti látek - rozlišuje výstražné symboly, chápe jejich význam, bezpečně pracuje s danými látkami - je seznámen s R a S-větami	- Vlastnosti látek – skupenství, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost - Nebezpečné látky – bezpečnostní řád pracovny, R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam - Ochrana člověka za mimořádných událostí – havárie chem. provozů	- F – Vlastnosti látek a těles
<u>Směsi</u> - rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede př. z praxe - rozliší různé druhy vody a uvede př. výskytu a použití - uvede př. znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- rozlišuje roztoky, koloidní a různorodé směsi, jejich složky a prakticky provede oddělování jednotlivých složek, vzduch chápe jako směs, uvědomuje si význam pro život - rozlišuje vodu destilovanou, pitnou, odpadní, hodnotí význam vody pro život a přírodu, uvědomuje si nutnost vodou šetřit a chránit její zdroje, navrhne možnosti omezení znečištění vody a vzduchu	- Směsi, dělení složek směsí – různorodé, stejnородé roztoky, koncentrace, usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - Voda - projekt - Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva - Kyslik, vodík	- Z – hydrosféra, atmosféra - Př – voda a její okolí, moře, čistota vod
<u>Částicové složení látek a chemické prvky</u> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chem. prvky a chem. sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chem. prvků, rozpoznává vybrané kovy, nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- ve správných souvislostech používá pojmy atom, molekula, sloučenina, chem. prvek - v atomu správně umístí částice, popíše chem. vazbu - rozliší kovy, nekovy a polokovy, určuje jejich vlastnosti, využití - orientuje se v PSP, určuje skupiny a periody, chápe periodický zákon	- Stavba atomu – jádro, elektronový obal, protony, elektrony, neutrony - Chem. vazba, molekuly, iontová vazba, ionty - Periodická soustava prvků - Polokovy - Kovy - Halogeny	- F – stavba atomu
<u>Chemické reakce</u> - rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede př. prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice	- rozliší reaktanty, produkty, přečeťte, případně zapíšte jednodušší chem. rovnice	Chemický děj – reaktanty, produkty, chemická rovnice	

Anorganické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv na ŽP - vysvětlí vznik kyselých dešťů, rizika pro životní prostředí, navrhne možná opatření - orientuje se na stupnice pH, změří pH roztoku - vysvětlí podstatu neutralizace - poskytne první pomoc v případě poleptání 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a srovnává vybrané oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli - vyvětlí vznik kyselých dešťů, rizika pro životní prostředí, navrhne možná opatření - pH a neutralizace 	
Organické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede př. produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje skupinu uhlovodíků, jejich hlavní zástupce, vlastnosti, původ, praktické využití - zhodnotí a srovná užívání fosilních a recentních paliv - rozliší a srovná vybrané deriváty uhlovodíků, jejich význam pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - Uhlík - Uhlí a zemní plyn - Alkany - Alkeny a alkyny - Areny - Ropa, benzin, nafta - Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, alkoholy, fenoly, kyslíkaté deriváty, karboxylové kyseliny, estery
Chemie a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si a uvede příklady používání různých chem. látek v praxi, výhody a rizika používání těchto látek - vysvětlí princip a význam recyklace pro člověka a přírodu - aktivně se podílí na sběru druhotních surovin a šetří tak přírodní zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> - průřezově u jednotlivých kapitol

Chemie			
9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

<p><u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u></p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnejší jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - určí vlastnosti látek - rozlišuje výstražné symboly, chápe jejich význam, bezpečně pracuje s danými látkami - je seznámen s H- a P-větami, pictogramy a jejich významem - vymezí mimoř. situace označované jako havárie s únikem nebezpečných látek, vymezí a vysvětlí hlavní zásady chování při havárii, aby byl schopen se tak i zachovat v případě potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva z 8. ročníku (vlastnosti látek, zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky) - Mimořádné události, havárie, úniky nebezpečných látek (hlavní zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek) - Ochrana člověka za mimořádných událostí – havárie chem. provozů 	<ul style="list-style-type: none"> - F – Vlastnosti látek a těles - EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Ochrana člověka za mimořádných událostí
<p><u>Směsi</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže určit zastoupení složek ve směsi pomocí výpočtu hmotnostního zlomku, molární hmotnost, látková koncentrace, - dle hodnoty hmotnosti zlomku určí, zda je roztok zředěný nebo koncentrovaný, nasycený, nenasycený - volí správný postup přípravy roztoku konkrétní chem. látky o dané koncentraci - charakterizuje polutanty, uvede jejich příklady, nejčastější výskyt, působení, objasní možné způsoby snižování jejich produkce a obsahu v životním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní chemické výpočty (hmotnostní zlomek, molární hmotnost, látková koncentrace) - roztoky nasycené, nenasycené, zředěné, koncentrované 	<ul style="list-style-type: none"> - Z – hydrosféra, atmosféra - Př – voda a její okolí, moře, čistota vod - EVV – Základní podmínky života na Zemi, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<p><u>Částicové složení látek a chemické prvky</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chem. prvky a chem. sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech <p><u>Chemické reakce</u></p> <p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ve správných souvislostech používá pojmy atom, molekula, sloučenina, chem. prvek 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva z 8. ročníku (částicové složení látek, prvky, chemické sloučeniny) 	<ul style="list-style-type: none"> - F – stavba atomu <p>Chem. rekce a jejich</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede př. prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezuje a klasifikuje chem. reakce o ohledem na jejich praktické využití - charakterizuje a srovná exotermické a endotermické děje 	<ul style="list-style-type: none"> klasifikace - Redoxní děje, hoření, koroze, elektrolýza, vedení proudu v roztocích, řada napětí kovů, galvanické články, akumulátory - Exotermické a endotermické děje, reakční teplo 	<ul style="list-style-type: none"> - Př – enzymy v lidském těle - F – elektrolýza, el. proud, galvanický článek M – výpočty, trojčlenka
<ul style="list-style-type: none"> - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizují význam chem. rovnice se stechiometrickými koeficienty, výpočtem látkového množství určují množství reaktantů i produktů 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní chemické výpočty (látková koncentrace, látkové množství, trojčlenka, zákon zachování hmotnosti) 	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem aktivační energie, vliv enzymů a jiných katalyzátorů na průběh chem. reakce 	<ul style="list-style-type: none"> - Katalýza, inhibice, enzymy, katalyzátory, inhibitory, - Faktory ovlivňující rychlosť chem. reakce 	
<p>Anorganické sloučeniny</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na ŽP a uvede opatření, kterými lze kyselým deštěm předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na ŽP a uvede opatření, kterými lze kyselým deštěm předcházet 	<p>Chemické látky v životním prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - EVV – základní podmínky života (čistota ovzduší, vody), Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<p>Organické sloučeniny</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede př. produktů průmyslového zpracování ropy 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje fosilní zdroje energie, objasní proces karbonizace uhlí, uvede její hlavní produkty. Srovná výhody a nevýhody využívání jaderné energie, vymezí obnovitelné zdroje energie, posoudí jejich význam a možnosti využití - uvede př. výrobků z ropy 	<ul style="list-style-type: none"> - Výroba paliv a energie - Alternativní zdroje energie - Plasty - Výrobky chemického průmyslu – zpracování ropy 	<ul style="list-style-type: none"> - Z – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - EVV- základní podmínky života (energie, přírodní zdroje, vyčerpateľnosť, principy hospodaření s přír. zdroji) - Př – organické látky jako stavební kameny všech organismů, buněk. Hormony v tělech živočichů i rostlin
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip fotosyntézy, zapíše chem. rovnici, zhodnotí její význam v přírodě, uvede faktory, které ji ovlivňují - definuje proces dýchání, porovná s fotosyntézou vymezí chem. proces kvašení, charakterizuje hlavní produkty a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - Fotosyntéza - Dýchání, kvašení (rozšiřující) 	<ul style="list-style-type: none"> Fotosyntéza, dýchání, kvašení VkZ – výchova ke zdraví, nebezpečí drogové závislosti Prevence drogové závislosti
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a charakterizují skupiny látek: lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, vitaminy, 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní látky - Lipidy - Sacharidy - Bílkoviny - Nukleové kyseliny 	

Chemie a společnost		
Žák		
- zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	hormony, alkaloidy, drogy. Uvede jejich výskyt, význam, příp. klasifikaci, vliv na organismus	- Vitaminy - <i>Hormony, alkaloidy, drogy a návykové látky, doping - rozšiřující</i>
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- vymezí a vysvětlí pojem trvale udržitelný život, uvede základní aktuální problémy, vymezí a porovná základní obnovitelné a neobnovitelné zdroje, zdůvodní potřebu recyklace, třídění odpadů - jmenuje základní podmínky pro hoření, základní hasicí přístroje a popíše jejich princip, uvede základní zásady chování při vypuknutí požáru	- Chemie a trvale udržitelný život
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví člověka	- vyjmenuje příklady využití chem. látek v praxi, např. hnojiv, pesticidů, stavebních hmot, léčiv. Uvědomuje si a vysvětlí možnosti negativního vlivu těchto látek na životní prostředí i zdraví člověka	- Exotermické reakce (teplota hoření, hořlavé látky, oxidační činidla, hašení plamene, hasicí přístroje), chování při vypuknutí požáru - Výrobky chemického průmyslu (hnojiva, pesticidy, stavební materiály, léčiva) - odvětví chem. průmyslu v ČR

6.3. Vyučovací předmět: **PŘÍRODOPIS**

6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Ekologický přírodopis rozvíjí v žácích zájem o přírodu a umožňuje jim poznávat a chápout přírodu i naše životní prostředí v širších souvislostech. Důraz je kladen na složitou provázanost všech přírodních prvků a složek a nezbytnost udržování biologické rovnováhy, kterou člověk svou činností často narušuje. Žáci se seznamují se zásadami zkoumání organismů, přírodních jevů a pochodů. Seznamují se také se zásadami trvale udržitelného života a s nutností ochrany životního prostředí. Učí se zodpovědnosti k přírodě i k sobě navzájem. Poznávají, že svým jednáním mohou mnohé ovlivnit. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

V cílovém zaměření vede výuka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a hledat adekvátní odpovědi.

Vzdělávací obsah II. stupně je strukturován do těchto kapitol: Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické poznávání přírody.

Časová dotace ekologického přírodopisu je 2 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka se uskutečňuje v kmenových třídách, příležitostně v terénu.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- klademe důraz na praktické poznávání přírodnin, pokud možno přímo v terénu (využíváme školní pozemek, arboretum, popř. les – CHKO Litovelské Pomoraví)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům náměty k přemýšlení a hodnocení svého vlastního chování k životnímu prostředí, spojeného s praxí – Den Země, kdy žáci uklízí odpadky v širším okolí školy, (používání ekologicky šetrných výrobků, zdravá výživa, ekologické zemědělství, trvale udržitelný život)
- zkoumáme vlivy člověka na přírodu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a obhajovat své myšlenky a názory, naslouchat názorům druhých
- podporujeme žáky v samostatném projevu, kdy si sdělují své zkušenosti nebo vyhledané zajímavosti o přírodě
- diskutujeme o otázkách, problémech životního prostředí našeho okolí i celého světa

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat ve skupině a respektovat se navzájem
- uvědomujeme si jedinečnost a užitečnost každého tvora

Kompetence občanské

- vedeme žáky k menším materiálním nárokům, ale k vysokým nárokům na kvalitu životního prostředí
- seznamujeme žáky s myšlenkami trvale udržitelné společnosti, ochranou zdraví
- nabízíme situace k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- využíváme laboratorní práce k samostatné práci žáků s mikroskopem, lupou a formulaci výsledků pozorování
- v jarním období žáci vytváří herbář, kdy sami aktivně vyhledávají názvy rostlin z okolí svého bydliště
- umožňujeme žákům bezpečně využívat přírodní materiály, nástroje a vybavení za účelem prakticky zkoumat stavbu organismů
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s přírodními materiály a šetření s nimi v souladu se zásadami ochrany ŽP

6.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis			
6. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby,

			průřezová témata
Biologie hub žák: - rozpoznává naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- pozná v našich lesích běžně se vyskytující druhy hub, zná nebezpečí jedovatých hub, dodržuje zásady sběru, umí poskytnout první pomoc při otravě houbami - objasní termíny jako heterotrofní výživa, parazitismus, symbioza, uvědomuje si nezastupitelný význam hub jako rozkladačů - vysvětlí roli houby a řasy ve složeném organismu – lišejníku, jako typický příklad symbiozy, rozumí pojmu bioindikátor	- houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace první pomoc při otravě houbami - houby – houby jako součást ekosystémů, jejich přítomnost v potravních řetězcích - lišejníky – stavba, symbioza, výskyt, význam	- EVV – Ekosystémy – les - EVV – Základní podmínky života – čistota ovzduší (bioindikátory) - Z – určování světových stran podle lišejníků
Biologie rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce	- pozná a zařadí běžné zástupce rostlin přírodních ekosystémů do oddělení, třídy, popř. čeledi u jednoděložných a dvouděložných	- Mechy, Kapradiny, Rostliny nahosemenné, krytosemenné - Rostliny našich lesů, rybníka a jeho okolí, travních společenstev	- tvorba vlastního herbáře - vycházky (arboretum, lužní les), školní pozemek - EVV- ochrana biologických druhů, biodiverzita
Biologie živočichů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin, zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka	- pozná a zařadí do systému běžné zástupce z živočišné říše v přírodních ekosystémech - načrtne potravní vztahy mezi živočichy, zná úlohu predátorů, i destruentů	- třídění organismů - vztahy živočichů a rostlin - živočichové v lesích, živočichové rybníka, živočichové travních společenstev	- přednáška ornitologa v arboretu ke Dni ptactva - EVV- ochrana biologických druhů, biodiverzita
Základy ekologie - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systému organismů, objasní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu	- uvede příklady organismů v přírodních ekosystémech a jejich vztahy - vysvětlí pojmy: populace, společenstvo, ekosystém, vysvětlí závislost živých organismů na neživých složkách ekosystému - načrtne základní potravní	- lesní společenstva, vztahy živočichů a rostlin v lese - společenstvo rybníka, rybník jako celek - rostliny a živočichové travních společenstev - organismy a prostředí – vztahy mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, ekosystém jako celek - potravní řetězce,	- EVV – ekosystémy – les, pole, vodní prostředí - EVV – Ekosystémy, Základní podmínky života - EVV – Ekosystémy,

jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy v ekosystému Praktické poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	řetězce pro daný ekosystém, rozumí termínům producent, konzument, predátor, reducent - posoudí vliv člověka na různé typy ekosystémů – lesní monokultury, těžba dřeva, dodatková energie, obory, vysoké stavy lovné zvěře, chov kaprů - je schopen zhodnotit jednoduchý mikroskopický preparát, pozorovat přírodninu mikroskopem, lupou, použít určovací klíč, atlas, zakládá svůj vlastní herbář	rovnováha v ekosystému - vztahy rostlin a živočichů v jednotlivých ekosystémech - rovnováha v ekosystému, ochrana přírody a životního prostředí, hospodářský význam ekosystémů - laboratorní práce	Základní podmínky života - EVV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vycházky do okolí ke sběru a pozorování běžných přírodnin - pozorování přírody v proměnách ročních období
---	---	---	--

Přírodopis 7. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Obecná biologie a genetika žák: - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů - třídí a zařazuje organismy do taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- popíše základní strukturu rostlinné, živočišné a bakteriální buňky, zná odlišnosti mezi nimi, objasní význam jednotlivých organel - popíše a porovná stavbu těla mnohobuněčných rostlin a živočichů, vysvětlí pojmy pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, uvede jejich příklady a základní funkci - orientuje se v hierarchii systému, vybrané zástupce zařazuje do říše, kmene, oddělení, třídy, rádu, čeledi - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožováním u rostlin, chápe redukci chromozomů při vzniku pohlavních buněk, vysvětlí pojem oplození i z hlediska počtu chromozomů	- Buňka – zkoumání buněk, základní části buňky a jejich hlavní význam, dělení b., život b., rozmanitost buněk - Bakterie - Jednobuněčné organismy - Mnohobuněčné organismy – stavba těla, základní orgány rostlinných těl - stavba a činnost těl bezobratlých živočichů - Mikroorganismy, houby, nižší, vyšší rostliny, bezobratlí, obratlovci vybraných ekosystémů - rozmnožování rostlin, nepohlavní rozmnožování, pohlavní rozmnožování	- laboratorní práce - Sbi – zkoumání buněk, otiskový preparát - přínos K. Linného pro biologii - Pč – využití v praxi

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam hub v ekosystémech <p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínek prostředí - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce <p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - zná různé druhy onemocnění virového nebo bakteriálního původu, ví, jak jim předcházet, zároveň si uvědomuje nezbytnost bakterií v přírodě jako reducentů i význam symbiotických bakterií <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu hub bez plodnic na člověka i ostatní živé organismy <ul style="list-style-type: none"> - popíše vnější i vnitřní stavbu rostliny, zná stavbu a význam jednotlivých částí rostlinného těla, korelace mezi nimi <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování, teoretické znalosti umí využít v praxi při pěstování rostlin - umí vysvětlit adaptace rostlin na změny teploty, délky slunečního svitu, množství vody (např. sukulentní adaptace) - rozlišuje hospodářsky využívané skupiny rostlin umělých ekosystémů, zná jejich původ (šlechtění), vývoj, možnosti využití <ul style="list-style-type: none"> - popíše vnější a vnitřní stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných bezobratlých živočichů, vysvětlí fci jednotlivých orgánů - na základě morfologických znaků rozlišuje skupiny živočichů umělých a cizokrajných ekosystémů, zástupce řadí do zoologického systému 	<ul style="list-style-type: none"> - Viry a bakterie, - výskyt, význam a praktické využití <ul style="list-style-type: none"> - Houby bez plodnic – plísně, kvasinky, rzi, sněti – jejich charakteristika, význam <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - celistvost rostlinného těla - list – fotosyntéza, rozmnožování rostlin (pohlavní, nepohlavní), život rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - Ov, Rv – zdravý životní styl, hygiena - Z – zemědělství – zelené hnojení <ul style="list-style-type: none"> - Rv, Ov – výživa (nebezpečí plísní na potravinách)
<p>Pč – školní pozemek</p>	<p>Pč – školní pozemek</p>	<p>- využití znalostí při pěstování cizokrajních rostlin v našich podmírkách (kaktusy, orchideje, epifyty...)</p> <p>Pč – školní pozemek, pokojové rostliny arboretum BL</p>	<p>- školní akvárium – tropické ryby</p> <p>- ZOO Svatý Kopeček – zvířata různých cizokrajných ekosystémů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí u živočichů - zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe vztahy mezi životním prostředím živočicha a jeho stavbou (brodiví- dlouhé nohy...), barvou (liška: polární, obecná, fenek), způsobem života (noční živočich, zimní spáč...) - zná význam živočichů v přírodě i pro člověka, je poučen o nebezpečí jedovatých živočichů, nebo nemocných např. vzteklinou, správně zachází s domácími mazlíčky, zvířata netrápí - popíše organismy umělých a cizokrajných ekosystémů, načrtne a zhodnotí vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - cizokrajné ekosystémy – adaptace živočichů na různé podmínky prostředí - rozšíření, význam a ochrana živočichů - Lidská sídla - chovaní živočichové - umělé ekosystémy - cizokrajné ekosystémy 	<ul style="list-style-type: none"> - využití teoretických znalostí při chovu zvířat - přednáška – p. Sova – domácí mazlíčci - Pč – výroba ptačích budek, krmítka - EVV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP - Z – přírodní krajiny a oblasti Země
---	---	--	---

Přírodopis 8. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Obecná biologie a genetika žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, porovná a objasní fci základních orgánů (orgánových soustav živočichů <p>- odvodí základní projevy chování živočichů</p> <p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí polohu a objasní stavbu a fci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <p>- orientuje se v základních etapách, vzniku a vývinu nového jedince od početí do stáří</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše a porovná stavbu a fci orgánů a orgánových soustav u jednotlivých skupin obratlovců - uvědomuje si různou složitost chování obratlovců - ke zvířatům se chová zodpovědně, netýrá je, chrání je a nepoškozuje jejich životní prostředí - lokalizuje a popíše stavbu lidských orgánů a orgánových soustav, rozumí a vysvětlí jejich funkci, chápe jejich vazby a propojenosť - vysvětlí vznik nového jedince a charakterizuje jeho ontogenetický vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava krycí, opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, řídící, rozmnожovací + konkrétní orgány jednotlivých soustav - chování obratlovců - ochrana živočichů - anatomie a fyziologie- stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány a orgánové soustavy (krycí, opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnžovací, řídící) - ontogeneze člověka – rozmnžování, vývin nového jedince, průběh lidského života, lidská 	<ul style="list-style-type: none"> - využití znalostí při chovu zvířat doma, ve škole - vycházka do CHKO LP, beseda - OSV – sebepoznání a sebepojení - MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého čl.

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si hodnotu lidského zdraví, zbytečně se nevystavuje škodlivým vlivům, dbá o své zdraví vhodným způsobem života - zná a umí uplatnit první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> populace - zdraví a nemoc - lidská populace - člověk a jeho životní prostředí, životní styl - zdraví a nemoc 	<ul style="list-style-type: none"> - Ov, Rv – zdravý životní styl, zdravá výživa, režim dne - dopravní výchova, bezpečnost na silnici
---	--	--	---

Přírodopis			
9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<u>Obecná biologie a genetika</u> žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí teorii vzniku Země, o vzniku a vývoji života na Zemi v daných podmínkách, popíše projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, dráždivost), uvede příklady biologů, kteří zkoumali původ života jejich objevy, vysvětlí rozdíl mezi hypotézou a vědeckou teorií - uvede rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, uvede příklady těchto typů a genetické důsledky, chápe proces mitózy a meiózy - chápe podstatu dědičnosti a vliv prostředí na organismus, osvojil si základní genetickou terminologii a vhodně ji používá 	<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír, Země – podmínky života, vývoj Země a života, vývojová teorie a její doklady - postupné rozvíjení poznání a jeho význam - buněčný základ života – dělení buněčného jádra (mitóza, meióza), pohlavní a nepohlavní rozmnožování - dědičnost, základní genetické termíny, Mendelovy zákony, mutace, šlechtění 	<ul style="list-style-type: none"> - Z – vznik vesmíru, Sluneční soustavy, planety Země - L. Pasteur a jeho přínos - EVV – Základní podmínky života - etické problémy genetického výzkumu a praxe, význam pro kriminalistiku, rizika GMO

<p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na ŽP a příklady narušení rovnováhy ekosystému - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí, jejich doprovodné jevy, možné dopady a ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní vliv litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry na biosféru - popíše vznik nerostů a hornin, rozliší tvary nerostů (ukáže krytalový osní kříž a prvky souměrnosti), charakterizuje vlastnosti nerostů i hornin - určí základní druhy hornin, třídí je podle vzniku, vysvětlí horninový cyklus - dělí geologické děje na vnitřní a vnější, zná jejich příčiny a projevy na zemském povrchu - vysvětlí proces vzniku půdy, popíše její složení, rozliší půdní druhy a půdní typy, osvojil si pojmy jako úrodnost, eroze, devastace půdy, rekultivace, zná možnosti ochrany půdy - rozděluje historii planety a vývoje života na etapy, podle různých důležitých mezníků, každou etapu charakterizuje, popíše vývoj lidského rodu ve čtvrtohorách - popíše průběh geologických etap na našem území a vývoj naší přírody - objasní termín vegetační pásy, chápe souvislost mezi podnebím a rozšířením bioty - dokáže posoudit vliv člověka na přírodu, uvede konkrétní příklady <p>Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a základní způsoby ochrany</p> <p>Hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Země – stavba - litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra - nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> - Země – stavba - litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra - nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> - Z – stavba zemského tělesa - Z – naleziště těžba nerostných surovin - D – suroviny na výrobu nástrojů v minulosti <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj litosféry – vnitřní a vnější geologické děje - pedosféra <ul style="list-style-type: none"> - prahory, starohory, prvhory, druhohory, třetihory, čtvrtohory - rozmanitost podmínek života v naší přírodě, rozmanitost ekosystémů v naší přírodě - rozmanitost ekosystémů - ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy, jejich řešení, chráněná území <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku, světové katastrofy, nejčastější události v ČR – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny – ochrana proti nim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Z – ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy - Pč – školní pozemek - Z – pedosféra, zemědělství <ul style="list-style-type: none"> - D – pravěk – původ a vývoj lidského rodu, střídání dob ledových a meziledových - Z – geologická stavba ČR, vznik fosilních paliv, jejich spalování a z toho plynoucí problémy - EVV – Lidské aktivity a problémy ŽP <ul style="list-style-type: none"> - Z- přírodní krajiny a oblasti Země, podnebí, počasí <ul style="list-style-type: none"> - Z – globální problémy, ochrana ŽP, chráněná území přírody - Den Země - Pč – odpovědnost za živé tvory - vycházky, exkurze do CHKO LP - biologická olympiáda - EVV – Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k ŽP
--	--	--	---

6.4. Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

6.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Zeměpis spolu s ostatními přírodovědnými předměty umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů a získané poznatky využít v praktickém životě. Žáci se naučí zkoumat různé přírodní jevy, odhalí jejich příčiny i důsledky. Získají přehled o uspořádání světa z různých pohledů: polohopisného, politického, hospodářského, společenského, kulturního. Seznámí se s aktuálními problémy naší planety, dozví se o možných řešeních, naučí se chápát jevy v globálních souvislostech. Blíže se také seznámí s geografií ČR, zejména pak se svým vlastním regionem. Výuka směřuje k pochopení nutnosti být zodpovědný za naše životní prostředí, uvědomění si následků našeho jednání pro přírodu i lidskou společnost.

Prakticky mohou žáci též využít poznatky ze zařazeného tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí – Živelné pohromy. Uplatňují zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech .

K dosažení cílů využíváme také projekty, skupinovou práci, referáty, přednášky odborníků. Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, zpracovávání a prezentování informací.

Časová dotace je 2 hodiny týdně v 6., 7., 8. ročníku, 1 hodina týdně v 9. ročníku.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák se umí orientovat ve fyzických mapách, umí číst informace z map tematických, umí se orientovat podle map topografických
- zná znaky a symboly běžně užívané v geografii
- propojuje své poznatky do souvislostí
- účastní se zeměpisné olympiády

Kompetence k řešení problémů

- žák přemýšlí o příčinách globálních problémů, hledá možnosti, jak by sám mohl přispět ke zmírnění následků
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotí výsledky svých činů

Kompetence občanské

- žák odmítá a odsuzuje jakýkoliv útlak nebo násilí, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí (fyzickému i psychickému)
- je si vědom svých práv, ale i povinností ve společnosti, chová se zodpovědně
- respektuje tradice, kulturu, náboženství jiných lidí, států,...
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- uznává právo každého jedince na svobodu rozhodnutí

Kompetence pracovní

- žák používá mapy, průvodce, jízdní řády aj. k orientaci a pohybu v terénu

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu rozvoje své osobnosti
- aktivně vyhledává informace v encyklopediích, na internetu, v časopisech,...

6.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis 6. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat - používá s porozuměním základní terminologie - vytváří a používá osobní mentální schémata a mapy pro orientaci, prostorové vnímání a hodnocení, pro vytváření postojů k okolnímu světu <p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává s ostatními tělesy sluneční soustavy - zhodnotí důsledky pohybů Z na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat a použít geografické informace - osvojil si běžné termíny a symboly používané v geografii - odlišuje jednotlivé složky krajiny - orientuje se v mapě i v terénu, rozumí obsahu map, umí vyčíst inf. z mapy, umí určit zeměpisnou polohu v zeměpisné síti -popíše podmínky, na Z vhodné pro život a porovná s podmínkami ostatních planet - vysvětlí příčiny střídání ročních období, dne a noci - zhodnotí význam časových pásem, datové hranice - uvědomuje si vzájemnou provázanost mezi atmosférou, hydrosférou, biosférou, pedosférou a litosférou - rozlišuje výškové stupně, geogr. pásy - v krajině rozeznává tvary vzniklé endogenní nebo exogenní činností (sopky, písečné přesypy...) 	<p>Svět na dlani</p> <ul style="list-style-type: none"> -mapa - plány, atlasy -druhy map <p>Vyjadřovací prostředky mapy</p> <p>Zeměkoule</p> <ul style="list-style-type: none"> -glóbus - zeměpisná síť - určování zem. polohy <p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sluneční soustava, planety aj. vesmírná tělesa - Planeta Země - Měsíc – pohyby, jejich důsledky - Pohyby Z a jejich důsledky - Čas - pásmový čas, datová hranice, smluvný čas <p>- Stavba zemského tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> -Litosféra, endogenní pochody - Hydrosféra – oceány, povrchová a podpovrchová voda - Atmosféra – složení, podnebí, počasí - Pedosféra – exogenní pochody -Biosféra -Šířkové pásy – TDL, 	<p>- D – dějepisné atlasy</p> <p>- mapy hvězdné oblohy</p> <p>-astronomická přednáška dr. Prudkého</p> <p>- F – astronomie</p> <p>- Př – Vesmír - Země</p> <p>- ENVV – Základní podmínky života</p> <p>ENVV – Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k ŽP</p> <p>Př – přírodní oblasti na Z</p> <p>- Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy</p>

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry, Afriky a jejích vybraných států</p>	<p>- orientuje se na mapě Afriky, srovnává jednotlivé oblasti v rámci kontinentu, uvědomuje si současnou situaci, lokální i globální problémy související Afrikou</p>	<p>savany, pouště, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti - Výškové stupně - Krajinná sféra</p> <p>Atlantský oceán Afrika – povrch, příroda, podnebí, vodstvo, obyvatelstvo - Severní, Střední, Rovníková, Východní, Jižní Afrika - Problémy Afriky</p>	
--	---	---	--

Zeměpis			
7. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p><u>Regiony světa</u></p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry, světadílů, makroregionů, vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají mohou nastat, co je příčinou 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje znaky, na jejichž základě vymezí přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti, uvědomuje si vazby mezi nimi - orientuje se na mapě světa (rozmístění kontinentů, oceánů), má přehled o významných makroregionech v rámci kontinentů - srovnává dané světadíly, makroregiony, vybrané státy - sleduje vývoj vybraných regionů, zajímá se o aktuální dění ve světě, utváří si na různé problémy svůj názor, učí se o problémech uvažovat 	<ul style="list-style-type: none"> - Oceány – Indický, Tichý - Austrálie a Oceánie – příroda, povrch, podnebí, obyvatelstvo, hospodářství - Severní ledový oceán - Arktida, Antarktida - Amerika – povrch, příroda, podnebí, vodstvo, obyvatelstvo, hospodářství - Anglosaská, Latinská Amerika – vybrané makroregiony - Asie – povrch, podnebí, vodstvo, krajiny, obyvatelstvo, hospodářství - JZ, střední, jižní, jihovýchodní a východní Asie - Evropa – přírodní poměry, obyvatelstvo - EU, Severní, Západní, Jižní, Střední, Jihovýchodní, Východní Evropa, Rusko 	<ul style="list-style-type: none"> - VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
--	--	--	--

Zeměpis			
8. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Česká republika</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště (školy) - hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - prakticky poznává své okolí - uvědomuje si výhody a nevýhody svého bydliště v rámci Olomouckého kraje a ostatních regionů - poznává možnosti dalšího rozvoje - dokáže si vytvořit představu o postavení ČR v rámci Evropy i světa, podle různých hledisek 	<ul style="list-style-type: none"> - místní region – poloha, vymezení, vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu ČR – základní charakteristika, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, hospodářské 	<ul style="list-style-type: none"> - Den Země – úklid obcí - Arboretum Bílá Lhota - Mladečské jeskyně, Třesín, CHKO Litovelské Pomoraví - D, Př, Sbi - ENVV – Vztah člověka k prostředí (naše obec) - Ov, D - Den evropských jazyků - projekt

v evropském a světovém měřítku	(rozloha, struktura obyvatelstva, sídelní, náboženská struktura, hospodářská vyspělost, podíl jednotlivých sektorů na HDP...)	a politické postavení ČR v Evropě a ve světě	- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Ev., Jsme Evropané
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- orientuje se v systému Evropské unie, zná hospodářská, politická nebo vojenská seskupení, jejichž je ČR členem (OSN, CEFTA, OECD, NATO, EU)	- hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	-orientuje se v územním členění ČR, charakterizuje specifiku jednotlivých krajů, srovná jejich hospodářský potenciál	- regiony ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, přeshraniční spolupráce v euroregionech	- D- vývoj osídlení ČR - školní výlety, exkurze jednodenní školní poznávací zájezdy (Praha, Brno,...)

Zeměpis 9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Společenské a hospodářské prostředí Žák: - posoudí strukturu světové populace, zhodnotí mozaiku multikulturního světa - posoudí fce lidských sídel, pojmenuje základní znaky sídel - zhodnotí strukturu, složky a fce světového hospodářství, lokalizuje hlavní světové surovinové a energetické zdroje, porovnává předpoklady pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a jejich zájmové integrace na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy	- má přehled o struktuře obyvatelstva z různých hledisek (národnostní, jazykové, náboženské, ...), posoudí změny ve struktuře obyvatelstva - určuje různé typy sídel, vysvětluje proces urbanizace - charakterizuje svět, zemědělství, průmysl, služby, lokalizuje nejvýznamnější naleziště NS a zemědělské oblasti, vymezuje regiony dle životní úrovně (I., II., III. svět) a jejich problémy - porovnává státy např. dle polohy, formy vlády, státního zřízení - zná základní integrační seskupení – EU, NATO, CEFTA, NAFTA, aj. - vystihne stávající ohniska napětí a konfliktů, lokalizuje je, chápe jejich příčiny (případně	- obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - sídelní poměry současného světa, urbanizace - světové hospodářství – struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - jádrové a periferní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - mnohonárodnostní státy, geopolitické procesy,	- MKV – etnický původ - D – původ člověka, Př – člověk, OV, projekt ke Dni evropských jazyků - ENVV – vztah člověka k ŽP, Ekosystémy (lids. sídlo-město-vesnice) - ENVV – Lidské aktivity a problémy ŽP (průmysl a ŽP, zem. a ŽP, doprava..), Základní podmínky života (přírodní zdroje – suroviny a energie) - Př – mineralogie a petrologie, fosilní paliva Ov – integrační seskupení států světa, D – diktatura, demokracie - VMEGS – Jsme Evropané - VDO – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie - MKV – princip sociálního smíru a solidarity – nekonfliktní život v multikulturní

v konkrétních světových regionech	důsledky), popíše změny na politické mapě světa v minulém století - životní prostředí - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje znaky a fce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině	hlavní světová konfliktní ohniska - vymezí krajinu a rozezná jednotlivé typy (přírodní, kulturní kr. a její podtypy), vystihne, co je pro ně typické, vzhled, využití,... - rozeznává přírodní a kulturní prvky a složky v krajině - uvede příklady globálních problémů ohrožujících lidstvo i planetu, možné východisko vidí v ochraně přírody a uvědomělé skromnosti - zná zásady chování při mimořádných událostech	společnosti - ENVV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy ŽP – změny v krajině Sbi, Vv, D – změny krajiny související s kolonizací - Den Země - ENVV – Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí - Den Země - Globální vesnice (Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouc) - CHKO Litovelské Pomoraví - exkurze
-----------------------------------	---	--	--

6.5. Vyučovací předmět: **Přírodovědná praktika** /volitelný předmět/

6.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Žáci zde mohou prakticky využít poznatky ze zeměpisu, přírodopisu, fyziky, matematiky, občanské výchovy a informatiky. Dále ze zařazeného tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, environmentální výchovy. V technické části především matematiky pracovních činností, finanční gramotnosti, informatiky a technického kreslení.

K dosažení cílů využíváme také projekty, skupinovou práci, referáty, samostatné práce, návštěvy specializovaných pracovišť a přednášky odborníků. Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, zpracovávání a prezentování informací.

Časová dotace je 2 hodiny týdně v 7.r. - Přírodovědná praktika, 2 hodiny týdně v 8. ročníku - Přírodovědná praktika – finanční gramotnost a dále 2 hodiny týdně v 9. ročníku – Přírodovědná praktika - technické kreslení.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- propojuje své poznatky do souvislostí
- rozvoj abstraktního myšlení, volba správného postupu k vyřešení problému
- rozvoj důvěry ve vlastní schopnosti, sebekontroly při jednotlivých krocích
- rozvoj systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a prostorové představivosti

Kompetence k řešení problémů

- žák přemýslí o příčinách globálních problémů, hledá možnosti, jak by sám mohl přispět ke zmírnění následků
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zhodnotí výsledky svých činů
- řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů s často specifickým obsahem

Kompetence občanské

- žák odmítá a odsuzuje jakýkoliv útlak nebo násilí, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí (fyzickému i psychickému)
- je si vědom svých práv, ale i povinností ve společnosti, chová se zodpovědně
- respektuje tradice, kulturu, náboženství jiných lidí, států,...
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- uznává právo každého jedince na svobodu rozhodnutí

Kompetence pracovní

- žák používá mapy, průvodce, jízdní řády aj. k orientaci a pohybu v terénu
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu rozvoje své osobnosti
- aktivně vyhledává informace v encyklopediích, na internetu, v časopisech,...
- přesné a stručné vyjadřování s užitím matematických a technických prostředků, včetně symboliky, grafických náčrtů,
- efektivní využívání osвоjeného matematického aparátu

6.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodovědná praktika			
7. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizuje a přiměřeně hodnotí přírodovědné informace a zdroje dat -používá s porozuměním základní terminologii 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -umí vyhledat a použít informace z různých zdrojů -osvojil si běžné termíny 	<p>Zdroje pro získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> -časopisy, denní tisk, noviny, knihy, televize, videopořady, internet, exkurze, rozhlas, mapový materiál 	<p>Os. a soc. výchova – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj sociálních dovedností</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytváří a používá osobní mentální schéma a mapy pro orientaci, prostorové vnímání, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v mapě i terénu -rozumí obsahu map -umí číst informace z mapy -umí určit zeměpisnou polohu v zeměpisné síti 	<p>Mapa a základy kartografie</p> <ul style="list-style-type: none"> -práce s mapou -tvorba mapy -měření vzdáleností na mapě -orientace podle zeměpisné sítě 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje časová pásma -porovnává čas na Zemi -vymezuje čas v minulosti -uvádí příklady různých měřidel 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -určí čas v jednotlivých časových pásmech -měří čas různými měřidly 	<p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> -časová pásma -určování času v minulosti -měření času 	<p>D - měření času v minulosti, časová přímlka</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -posoudí využití různých typů jízdních řádů -uvádí příklady jízdních řádů -posoudí a srovnává ceny dopravy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyhledává spoje v různých typech jízdních řádů -porovnává ceny v dopravě 	<p>Jízdní řády</p> <ul style="list-style-type: none"> -práce s jízdním řádem (autobusový, vlakový, letový, městská doprava) -ceník jízdného (ceny dopravy osob, zvířat, zavazadel atd.) -ceny dopravy v různých částech světa 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -posoudí strukturu světové populace, zhodnotí mozaiku mutikulurního věta -zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství -lokalizuje a hodnotí podmínky cestovního ruchu -porovnává státy světa dle přírodních a společenských podmínek 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -má přehled o struktuře obyvatelstva z různých hledisek (rozmístění, jazyk, náboženství) -charakterizuje svět, služby, životní úroveň -orientuje se na mapě světa, má přehled o významných makroregionech v rámci kontinentů -srovnává dané makroregiony, sleduje vývoj vybraných regionů .sleduje vývoj vybraných regionů, zajímá se o dění ve světě 	<p>Zeměpis cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> -přírodní a společenské podmínky cestovního ruchu -lokality cestovního ruchu v jednotlivých světadílech -cestovní ruch v regionu a ČR -světový cestovní ruch -cestovní kanceláře, průvodcovství -plán výletu 	<p>Os a soc. výchova – rozvoj schopností poznávání, cvičení dovedností, řešení problémů, empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy a zážitky, zkušenosti z Evropy</p>

	-utváří si na různé problémy svůj názor -učí se o problémech uvažovat		
Žák -rozlišuje na příkladech mezi pojmy látka a těleso -zjiští zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynne, kapalné či pevné -usoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a bude využívat této znalosti při řešení problémů a úloh -uveďe jednotku teploty, změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek	Žák -rozlišuje na příkladech mezi pojmy látka a těleso -zná vlastnosti pevných látek (křehkost, pružnost, pevnost, tvárnost, tvrdost) -zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynne, kapalné či pevné -určí, zda je objem tělesa při dané změně teploty větší či menší a využije této znalosti při řešení problémů a úloh -změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek	Fyzika v životě člověka -mechanika pohybu hmotného bodu -mechanika kapalin a plynů -změny skupenství látek -vlastnosti pevných látek, kapalin a plynů -teplota	Os. a soc. výchova- mezilidské vztahy, bezpečnost, kreativita, zásady první pomoci tonoucímu Z – atmosféra Země, znečištění ovzduší, exhalace
Žák -uveďe hlavní jednotku délky (m), některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km), vyjádří délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou, změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek -uveďe hlavní jednotku objemu (m³), některé její díly a násobky a vyjádří objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou, změří objem tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek	Žák -určí hlavní jednotku i vedlejší jednotky délky -převádí mezi jednotkami délky -změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek -určí hlavní jednotku i vedlejší jednotky objemu -převádí mezi jednotlivými jednotkami objem -změří objem kapalného a pevného tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek	Praktické měření fyzikálních veličin -délka -objem	M – desetinná čísla, převody jednotek, převodní vztahy
-uveďe hlavní jednotku hmotnosti (kg), některé její díly a násobky a vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti, změří hmotnost tělesa na vahách a zapíše výsledek -uveďe hlavní a vedlejší jednotky času	-určí hlavní jednotku i vedlejší jednotky hmotnosti -převede mezi jednotlivými jednotkami hmotnosti -změří hmotnost pevných a kapalných těles na vahách a zapíše výsledek -určí hlavní jednotku i vedlejší jednotky času	-hmotnost -čas	Os. a soc výchova - kreativita (nápady a tvorivost při pokusech - rozvoj schopností poznávání

<p>-uveďe přístroje na měření času</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si vytváří integrovaný pohled na přírodu i životní prostředí člověka - je veden k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí - je veden k nezbytnosti přechodu k udržitelnému životu ve společnosti -poznává význam odpovědnosti za jednání každého člověka i společnosti -sleduje a uvědomuje si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím -je veden k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí -si může vytvořit správnou hodnotovou orientaci, vlastní životní styl v zájmu udržitelnosti života na Zemi 	<p>(s, h, min, týden, rok)</p> <p>-převádí mezi jednotlivými jednotkami času</p> <p>-měří čas na různých druzích hodin</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí,důsledkům lidské činnosti -uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování -se seznamuje s principy udržitelnosti života -se učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů -učí se komunikovat o problémech životního prostředí,vyjadřovat a obhajovat svá stanoviska -vnímá život jako nejvyšší hodnotu - je odpovědný ve vztahu k přírodě, ochraně přírody a přírodních zdrojů -je veden k citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví 	<p>Základní podmínky života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> -planetá Země -přírodní zdroje -voda, ovzduší <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> -ekosystémy a jejich funkce -cizokrajné ekosystémy -sady a ovocné zahrady -okrasné a ovocné zahrady,parky a sídliště <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> -nerovnoměrnost života na Zemi -náš životní styl, prostředí a zdraví -globalizace a její dopady na životní prostředí -ochrana přírody a krajiny 	<p>EVV – Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Z – přírodní krajiny a oblasti Země</p>
--	--	--	--

Přírodovědná praktika – finanční gramotnost			
8. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

Vyhledávání a třídění dat, sestavování tabulek, grafů, závislostí a jejich čtení, aplikace početních operací v praxi, řešení jednoduchých slovních úloh a problémů částečně závislých na algoritmech školské matematiky, matematizace reálných situací, analyzování a řešení jednoduchých problémů, modelování konkrétních situací v nichž se využívá matematický aparát,	Používání peněz v běžných situacích, odhad a kontrola ceny nákupu a vrácených peněz, vhodné využití různých nástrojů hotovostních a bezhotovostních placení na příkladech, na příkladech ukázat tvorbu ceny, zisku a DPH Objasnit vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, popsat vliv inflace na hodnotu peněz Na příkladech ukázat proč není možné realizovat všechny chtěný výdaje, sestavení jednoduchého rozpočtu domácnosti, uvedení hlavních příjmů a výdajů domácnosti, rozlišení pravidelných a nepravidelných příjmů a výdajů, dokázat zvážit nezbytnost jednotlivých výdajů, objasnění principu vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu, vysvětlení, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele Proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy,	<u>Peníze , placení</u> Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace	Mezipředmětové vztahy matematika fin.gram.
Vyhledávání informací na Internetu, ověřování věrohodnosti informací a posuzování jejich závažnosti a vzájemné návaznosti	Na příkladech ukázat proč není možné realizovat všechny chtěný výdaje, sestavení jednoduchého rozpočtu domácnosti, uvedení hlavních příjmů a výdajů domácnosti, rozlišení pravidelných a nepravidelných příjmů a výdajů, dokázat zvážit nezbytnost jednotlivých výdajů, objasnění principu vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu, vysvětlení, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele Proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy,	<u>Hospodaření domácnosti</u> Příjmy a výdaje, osobní rozpočet, rozpočet domácnosti, jejich odlišnosti, základní práva spotřebitelů, nárok na reklamací	Mezipředmětové vztahy informatika fin.gramotnost.
Rozpoznávání netolerantních postupů a způsobů ve společnosti, rozlišování a porovnávání různých forem vlastnictví, dodržování zásad hospodářnosti s penězi a majetkem, rozlišování zdrojů příjmů osobních, státních, porozumění chování kupujících, prodávajících a podstatě fungování trhu, rozpoznání protiprávního jednání v konkrétních případech	Na příkladech ukázat proč není možné realizovat všechny chtěný výdaje, sestavení jednoduchého rozpočtu domácnosti, uvedení hlavních příjmů a výdajů domácnosti, rozlišení pravidelných a nepravidelných příjmů a výdajů, dokázat zvážit nezbytnost jednotlivých výdajů, objasnění principu vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu, vysvětlení, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele Proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy, Příklady použití debetní a kreditní platební karty, uvést a porovnat nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky, uvést a porovnat nejčastější způsoby krytí deficitu /úvěry, ..., úrok placený a přijatý – význam, nejčastější druhy pojištění schopnost navrhnut jejich užití Význam reklamy, klady a zápor, klamavá reklama	<u>Finanční produkty</u> Úspory, půjčky, služby bank – vklady, stavební spoření, penzijní připojištění, účelové a neúčelové úvěry, splátkový prodej, finanční leasing popř. další produkty finančního trhu, Pojištění, úročení <u>Reklama a její zneužití</u>	Mezipředmětové vztahy občanská výchova fin.gramotnost

Pozn.: v případě realizace bude učivo případně aktualizováno.

Přírodovědná praktika – technické kreslení			
9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma

<p>Charakterizuje a třídí základní i složité rovinné prostory, načrtne a sestrojí rovinné útvary, určuje a charakterizuje základní i složité prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí síť základních i složitějších těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých i složitějších těles v rovině, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých i složitějších těles v prostorovém vidění, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ve spojení s praxí, využití grafických možností počítačů při vlastním zobrazování útvarů, seznámení s jednoduchými grafickými programy na zobrazování útvarů v 3D.</p>	<p>Zvládnutí základů technického kreslení potřebných pro praktický život, Perfektní používání pomůcek a materiálů pro rysování tužkou, popisování pomocí šablony, zobrazování těles ve volném rovnoběžném a pravoúhlém promítání, Zobrazování složitějších útvarů a těles v daných zobrazeních,</p> <p>Zvládnutí základních grafických f-cí na PC,</p> <p>Seznámení s některým grafickým programem a jeho používáním</p>	<p>Základy rýsování: Pomůcky pro rýsování, druhy čar a jejich užití, Technické písmo, rýsování rovnoběžek a kolmic, rýsování geom.útvarů Zobrazování prostorových útvarů do roviny: Volné rovnoběžné promítání – základní pravidla, zobrazení kvádru, krychle, hranolu, jehlanu, válce a složených těles Pravoúhlé promítání – na dvě kolmé průmětny, pravidle, zobrazení těles, - na tři kolmé průmětny, nárys bokorys, půdorys, sdružené průměty jednoduchých těles, modelování složitějších těles a jejich zobrazení v průmětnách Technické výkresy: Druhy a formáty technických výkresů, měřítko zobrazení, technické kreslení jednoduchých součástí, kreslení řezů, kótování ve strojírenství, kótování ve stavebnictví, čtení technických výkresů Vytváření technických výkresů pomocí PC: Seznámení se základními možnostmi využití grafických možností PC /Word, Kreslení.../ Seznámení s některým základním PC programem pro technické kreslení a konstrukci, jednoduché praktické úlohy.</p>	<p>Daná problematika se v základech objevuje v matematice a pracovních činnostech, jde o navázání a prohloubení těchto znalostí s praktickým využitím a přípravou žáků především s technickou orientací dalšího vzdělávání</p>
--	--	--	--

Pozn.: v případě aktuální realizace bude učivo doplněno.

7. Umění a kultura

7.1. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

2.1.1. Obsahové vymezení předmětu

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultury**, která umožňuje žákům i jiné než pouze racionální poznávání světa. Je neoddělitelnou součástí lidské existence. Kultura a výtvarné umění jsou chápány jako proces i výsledek lidské činnosti, v níž dochází k socializaci jedince. Výtvarná výchova umožňuje chápat historické proměny, rozvíjí specifické cítění, tvořivost a vnímavost jedince k uměleckému dílu. Součástí Vv je hledání a nalézání vazeb mezi jednotlivými druhy umění. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru a barvy.

Na 1. stupni se žáci seznamují s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. Žáci se učí s nimi tvořivě pracovat a užívat je k sebevyjádření. Seznamují se s vybranými uměleckými díly.

Na 2. stupni se rozšiřuje pohled na výtvarné umění a kulturu. Žáci se seznamují s historickými souvislostmi, které ovlivnily vývoj výtvarného umění. Umělecká díla se stávají inspirací k vlastní tvorbě.

Ve vlastní tvorbě žák pracuje s vizuálními prostředky, které využívá k interpretaci dosavadních a aktuálních zkušeností, pocitů a prožitků. Tvůrčí činnosti rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii a představivost. Výtvarná výchova nabízí nejen tradiční, ale i nově vznikající prostředky a výtvarné experimenty.

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které rozvíjí schopnost vnímat realitu různými smysly a vyjadřovat tuto zkušenosť výtvarnými prostředky.

Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáky k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při výtvarné tvorbě.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které vedou žáka ke komunikaci prostřednictvím obrazného vyjádření a k uplatnění výsledků žákovi tvorby.

Do předmětu jsou zařazena **průřezová téma**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), protože v oblasti Umění a kultura dochází k rozvoji smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření esteticka. Tato oblast také rozvíjí estetiku chování, mezilidských vztahů a umění chápe jako prostředek komunikace. Také napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování. V rámci psychohygieny rozvíjí Vv dovednost pozitivního naladění mysli, uvolnění a relaxace. Nabízí cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. Přínos Vv pro průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)** je v rozvoji základních vědomostí, které potřebuje žák k porozumění kulturních odlišností mezi národy. Rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském i globálním kontextu. Vede k poznání a pochopení života a díla významných evropských výtvarných umělců. Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám. Zvyky a tradice národů Evropy jsou jedním z okruhů tohoto průřezového tématu. V oblasti vědomostí, dovedností a schopností tématu **Multikulturní výchova (MKV)** poskytuje a objasňuje některé základní pojmy multikulturní terminologie a zároveň je prostředkem vzájemného obohacování. Výtvarná výchova vytváří podmínky pro uplatnění prvků **Environmentální**

výchovy(EV). Přírodní prostředí se stává zdrojem inspirace pro výtvarnou tvorbu a přispívá k vnímání estetiky prostředí. Napomáhá rozvoji spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni. Vede k odpovědnému vztahu k přírodě a k její ochraně. Podněcuje aktivitu, tvořivost a ohleduplnost k prostředí, ke vnímání estetických hodnot. Rozvíjí vnímatelství a citlivý přístup k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví. Vv svou náplní řeší i otázky základních životních podmínek, hospodaření s odpady a využívání materiálů, ochrany kulturních památek, kultury v obci a v regionu. Průřezové téma **Mediální výchova (MV)** v oblasti Umění a kultury vytváří představu o roli médií v kultuře společnosti a přispívá k rozvoji schopnosti přizpůsobit vlastní činnosti zájmům skupiny. Rozvíjí schopnost vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit filmová díla. V produktivních činnostech žák tvorí mediální sdělení pro školní časopis nebo internetové médium. Učí se prezentovat svá díla, pracovat v týmu.

2.1.2. Časové vymezení předmětu

Předmět je realizován ve všech ročnících.

časová dotace pro 1. stupeň – 7 hodin

časová dotace pro 2. stupeň – 6 hodin

1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1	1	1	2	2	2	1	1	2

2.1.3. Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá většinou ve třídách. Při vhodných podmínkách lze výuku organizovat v přírodě a v okolí školy. Pro Výtvarnou výchovu je vhodná projektová metoda vyučování a využití mezipředmětových vztahů. Vv má velmi blízko k prouce, přírodovědě, dějepisu, přírodopisu, zeměpisu, hudební a literární výchově. V rámci výuky je možné využívat vhodné dokumentární a výukové filmy, počítačovou grafiku, kopírovací techniku. Pro prezentaci vlastních výtvarných prací žáci využívají prostory školních chodeb, výstavních ploch a prostor Arboreta v Bílé Lhotě. Účastní se výtvarných soutěží a výstav.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Vzdělávání v této oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Žák vyhledává a třídí informace, které efektivně využívá ve tvůrčích činnostech.
- Operuje s obecně užívanými výtvarnými termíny
- Samostatně experimentuje s výtvarnými prostředky a výsledky své práce vhodně prezentuje.
- Kompetence komunikativní:
- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky ve výtvarném projevu.
- Rozumí různému obrazovému materiálu a využívá je ke svému rozvoji.
- Kompetence sociální:
- Žák účinně spolupracuje ve skupině a pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- Podílí se utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
- Přispívá k diskusi v malé skupině.
- Kompetence občanské:
- Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví.
- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

- Aktivně se zapojuje do kulturního dění.
- Kompetence pracovní:
- Žák používá bezpečně a účinně materiály a nástroje.

7.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova			
1. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvary, objemy, barvy, objekty/. Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Žák umí uvědoměle zacházet s některými prostředky a materiály. Umí ovládat základní technické dovednosti, užívat důležité pojmy, týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností.	Výtvarné vyjádření skutečnosti: Výtvarné vyjádření vjemů a postoju ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle vyprávění, četby, filmu, rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření. Pozorování přírody a činnosti lidí. Vztah postavy a prostředí. Barvy základní a podvojné. Barevný kontrast a harmonie. Výtvarné vyprávění, od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, k vyjádření prostoru. Užité práce dekorativní a prostorové: Při hře s barvou poznávání vlastností barev, vyvozování elementárních poznatků o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech. Barvy základní: husté, růdké, světlé a tmavé. Barvy kontrastní, doplňkové. Symbolické funkce barev. Výtvarné využití vzniklých náhodností a představ. Při hře s linií: Poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností, ověřování a kultivace vedení linie v různých plastických materiálech –	JČ, M, Prv

		<p>přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení apod., zhušťování a zředování čar, násobení linie při vyhledávání správného tvaru.</p> <p>Výtvarné umění a životní prostředí:</p> <p>Aktivní práce s ilustrací. Funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků, poznávání vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrací.</p>	
--	--	--	--

Výtvarná výchova 2. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Žák v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti. Uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p>	<p>Žák umí organizovat svou vlastní práci. Umí řešit přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápat vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňovat při práci představivost a fantazii. Umí rozpoznávat různý charakter lineární kresby.</p>	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti: Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury /otiskování v barvě, frotáž, kresba, vrypy, dotváření a kombinace přírodních materiálů. Poznávání krásy neživé i živé přírody na vycházkách. Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ; vytváření prostorových útvarů seskupováním a kombinováním přírodních materiálů. Sledování základních přírodních zákonitostí na tvarově zajímavých rostlinách, stromech apod., jejich výtvarné vyjádření formou hry. Užité práce dekorativní a prostorové: Poznávání základních vlastností plastických materiálů; vytváření objemu modelováním; poznávání a zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů a jejich výrazové možnosti;</p>	JČ, M, Prv

		<p>vyjadřování se na základě představ a fantazie. Rozvíjení citu pro prostor – poznávání základních prostorových útvarů; modelování podle skutečnosti; získávání a uplatňování poznatků o reliéfní kompozici a jednoduchých architektonických formách na základě modelování a konstruování. Výtvarné umění a životní prostředí: Hračka, loutka, maňásek v životě dítěte. Hračky současné i minulé, krajové varianty lidových hraček. Seznamování s různými druhy výtvarného umění – malířstvím, grafikou, sochařstvím, architekturou.</p>	
--	--	---	--

Výtvarná výchova			
3. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák umí využívat základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápá výrazové vlastnosti barvy. Umí poznávat rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih. Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.	Výtvarné vyjádření skutečnosti: Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů; pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu; grafický záznam pohybu /kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky/. Pozorování tvaru různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu; pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše i prostoru. Sledování a srovnávání tvarů předmětů stejného charakteru a funkce; rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti; přibližné vystižení	JČ, M, Prv

		<p>proporčních vztahů zobrazovaných prvků.</p> <p>Užité práce dekorativní a prostorové: Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus /rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů a odlití v sádře; řazení různých tvarů vystřihovaných apod./.</p> <p>Rytmické řešení plochy s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách. Kompozice plochy s použitím libovolných prvků /např. geometrických/. Výtvarné umění a životní prostředí: Poznávání některých aspektů kultury odívání a kultury bydlení. Průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí. Návštěvy galerií a výstav. Využití témat této oblasti k besedám a k motivacím výtvarných činností.</p>	
--	--	---	--

Výtvarná výchova			
4. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření. Porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, propořční vztahy a jiné/. Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku : v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve	Žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací. Používá běžných pojmu z nauky o barvě. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými	Výtvarné vyjádření skutečnosti: Expresivní volný výtvarný projev doplnovaný pozorováním skutečnosti. Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí.; základní kompoziční principy. Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí; možnost použití redukované barevné škály; využití základních kompozičních zákonitostí, vyjádření prostorových vztahů. Užité práce dekorativní a	Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace a sebeorganizace. JČ, M, VI, Př

vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích. Žák se seznámí s proporcemi lidského těla a hlavy.	prostorové: Elementární poučení o teorii barev. Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše; zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici; symetrická a asymetrická řešení. Výtvarné umění a životní prostředí: Rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů, případně žánrů současného a historického výtvarného umění; vztahy umění a skutečnosti /proces a podmínky vzniku uměleckého díla/. Druhy volného výtvarného umění. Malířství – různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti /figura, portrét, krajina, zátiší/.	
---	---	--	--

Výtvarná výchova			
5. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky /včetně prostředků a postupů současného	Žák rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma. Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše /symetrická, asymetrická/. Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality; různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů /hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy/;	Výtvarné vyjádření skutečnosti: Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností; výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí /využití tvarové a barevné nadsázky/. Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů /modelace/; lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění přírodních objektů s pohledem do jejich nitra; vyjádření morfologie růstu při	JČ, M, VI, Př

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>výtvarného umění/. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>modelace.</p>	<p>kresbě a malbě rostlin s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie; sledování rozvoje citlivé výtvarné linie. Užité práce dekorativní a prostorové: Seznámení s funkcí písma /sdělnou i výtvarnou/; písmeno jako dekorativní prvek; psané, kreslené, stříhané, vytrhávané; základní tvary lineárního kresleného a plošného písma a jeho řazení v jednoduchých krátkých nápisech; ověřování výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma. Uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech; uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici. Poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí; výběr a vhodnost materiálů a jejich výtvarného zpracování z hlediska účelu, / v jednotě technických a estetických principů/; možnost změny původní užité a estetické funkce v jinou funkci estetickou. Výtvarné umění a životní prostředí: Sochařství a příroda – tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem; socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj./. Volná grafika – základní druhy a techniky. Architektura a užité umění. Kultura bydlení – umění v bytě /volné i užité/. Design a estetická úroveň</p>	
---	------------------	---	--

		předmětů denní potřeby.	
--	--	-------------------------	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
6. a 7. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy vazby Průzezo -vá téma
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností,</p> <p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích;</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku</p> <p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření</p> <p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření;</p> <p>Ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích</p>	<p>Žák uplatňuje praktické dovednosti a poznatky výtvarných výrazových prostředků. Pracuje s technikami kresebnými, malířskými, grafickými. Používá běžné pojmy z nauky o barvě. Uplatňuje výrazové prostředky linie. Orientuje se v řazení barev v kompozici. Řeší úlohy dekorativního charakteru. Podněty k tvorbě vnímá více smysly. Pracuje s námety umělec-ky hodnotných děl.</p> <p>Používá pro-storová vyjádření skutečnosti s už-tím různých ma-teriálů. Užívá hotového písma.</p> <p>Pracuje s námety tradic, prvky lidové tvorby.</p> <p>Experimentuje s vhodnými materiály.</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti Využádrení prostorových vztahů a základních proporcí světla a stínu Uplatnění barvy, dělení barev a jejich míchání. Základní seznámení s barvou a práce v kompozici, práce s různými výrazovými prostředky Zátiší a detail, užitá tvorba a estetické pojetí životního prostředí Vliv přírody na estetické cítění člověka a na jeho výtvarné vyjádření Podzimní motivy v koláži, využívání přírodních forem v uměleckém zpracování- volný výtvarný přepis, transpozice , výtvarné zpracování krajinných motivů a útvarů,</p> <p>Uplatňování subjektivity Tradice a její vliv na výtvarné cítění, práce s přírodním materiélem, pozorování změny výtvarné formy při práci s různým materiélem prostřednictvím experimentálních činností, využívání výrazových prostředků jednotlivých materiálů, jejich struktury a barvy v užití a dekorativní tvorbě</p> <p>Ověřování zákonitostí užité grafiky, vizuální komunikace a písma</p> <p>Písmo jako výtvarný prvek v práci žáků Materiál textil a provázky, drát a jiné zbytkové a odpadní materiály ve výtvarném zpracování, užitá tvorba, tkaní, drátování, lidové řemeslo a lidová kultura – její vývoj , umělecká díla v tomto oboru</p> <p>Poznávání regionálních památek, experimentální práce v přírodě</p> <p>Asambláz , muchláž a modelace a jejich pravidla</p>	<p>Přesah do Prč – výroba tiskátek OSV EV</p> <p>Přesah do literární výchovy MKV</p> <p>Přesah do literární výchovy MV</p> <p>EV</p> <p>Přesah do vlast. a dějepisu. MKV</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
8. a 9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo předmětu	Přesahy

			vazby Průřezo -vá téma
<p>Uplatňuje vizuální prvky pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Žák uplatňuje praktické dovednosti – kresba, malba, koláž, grafika, mozaika, aplikace. Experimentuje s různými druhy linií. Uplatňuje fantazii a představivost ve výtvarném projevu. Seznamuje se s pravidly kresby lidské postavy a hlavy – proporce.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Vyjádření psychických stavů, dojmů prostřednictvím barvy. Práce se základními kresebnými technikami. Expresivní a emocionální funkce barvy.</p>	OSV
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k podnětu z představ a fantazie</p>	<p>K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>Vyjádření přírodních jevů a tvarů pomocí linií, modelováním a kresbou. Využití přírodnin k rozvoji představ a fantazie, obraznému vyjádření. Vyjádření dějových vztahů.</p>	Přesah přírodo-pisu, zeměpisu EV
<p>Porovnává a hodnotí účinky svých vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p>	<p>Výtvarné vyjádření základních proporcí lidské postavy. Modelování a kašírování částí těla. Pozorování změn při pohybu.</p>	Přesah do dějepisu
<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>Experimentuje s novými moderními technikami, využívá digitální média. Rozlišuje subjektivní a objektivní účinek obsahu vizuálního vyjádření. Orientuje se v historickém vývoji výtvarného umění a seznamuje s předními umělci a jejich díly.</p>	<p>Seznámení s předními umělci, kteří se věnovali portrétní a figurální tvorbě. Návrhy na sochu, plastiku – kresba, modelování.</p>	Přesah do informatiky MV
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hod-notových soudů</p>	<p>Žák sám hodnotí a vysvětluje své postoje a názory na příkladech obrazných vyjádření .</p>	<p>Experimenty s moderními technikami, využití počítačových programů, digitálních a kopírovacích technologií ve výtvarné tvorbě.</p> <p>Uplatňování subjektivity Diskuse o působení a sdělení vizuálně obrazných vyjádření. Vliv těchto sdělení na psychiku člověka. Využití prvků artefaktetiky. Vliv estetického zpracování techniky a designu.</p> <p>Seznámení s vývojem výtvarného umění od dob pravěku do současnosti. Diskuse o umělcích a jejich dílech.</p> <p>Práce s reprodusovanými díly českého i světového malířství. Vývoj architektury a její základní prvky.</p> <p>Znaky jednotlivých architektonických období. Regionální památky a umělci regionu.</p>	Přesah do dějepisu VMEGS
<p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních</p>	<p>Žák si v malé skupině i ve třídě ověřuje účinky svých nebo vybraných výtvarných prací.</p>	<p>Diskuse o vizuálně obrazném vyjádření. Práce s vlastními výtvary i reprodukcemi.</p> <p>Společenská a kulturní podmíněnost vzniku významných uměleckých děl.</p> <p>Rozvoj a prohlubování vztahu žáků k výtvarnému umění. Hledání cest a motivu.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků Komunikační účinky vizuálně obrazného</p>	MKV MV

vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Připravuje a prezentuje svá vizuálně obrazná vyjádření.	vyjádření. Vliv výtvarné práce na vnímání, myšlení, fantazii a názor žáků. Příprava prací na prezentaci a jejich uspořádání.	OSV Přesah do Prč MV
--	---	---	-----------------------------

7.2. Vyučovací předmět :

HUDEBNÍ VÝCHOVA

HUDEBNÍ VÝCHOVA (1.st.)

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohatcovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

7.2.1. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směruje k :

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence-k učení
- se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám
- současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohatcování emocionálního života
- zaujmá osobní účast v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Obsahové, časové a organizační vymezení Hv

Tento vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodina týdně. Ve škole je jedna speciální učebna pro výuku hudební výchovy.

Zpěv je v hudební výchově základem, těžištěm a také kriteriem kvality naší práce, protože vše vychází z písniček, nejvíce času věnujeme zpívání.

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na orffovské nástroje (zobcovou flétnu atd.), nutné k instrumentálním doprovodům písni, hudebně pohybového projevu a ve vyšších ročnících ke hře nejjednodušších skladbiček.

Je pracováno s tóny, motivy a tématy, hudebními formami a výrazovými prostředky hudby.

Výchovně vzdělávací strategie v Hv

Kompetence k učení

- samostatnost pracovat s danou písni, umět využít vše co se v hudební výchově naučí

Kompetence k řešení problémů

- umět samostatně vyřešit daný problém a samostatně pracovat

Kompetence sociální a personální

- snažíme se pracovat ve skupinkách(hry,hra na nástroje,vícehlasý zpěv)

Kompetence občanské

- smysl pro kulturu a tvořivost-aktivně se zapojujeme do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využívá své znalosti i v dalším studiu

7.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ROČNÍK

Očekávané výstupy:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a melodicky přesně v jednohlase v durových tóninách, popř. v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků (správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu)
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učivo:

Zvuk-tón

Řeč-zpěv

Tón dlouhý-krátký

Hluboko-vysoko

Silně-slabě

Pomalu-rychle

Vesele-smutně

Hlas mužský, ženský a dětský
Hudba vokální a instrumentální
Ukolébavka, pochod

Sluchový výcvik

Reprodukce krátkých motivků
Předzpívání tónů v rozsahu c1 – a1

Intonační výcvik

Rozlišování tónů vysokých nízkých, ze dvou tónů tón vyšší a nižší
Melodie stoupající a klesající
Vzestup a sestup po stupnici, první stupeň

Rytmický výcvik

Tleskat rytmus písňě
Reprodukovať doby(tleskáním,pochodem),takty
Číst a zapisovat rytmus **tá tá,tate tate a tá nic**

Improvizace

Hra na ozvěnu rytmicky a melodicky(malá písňová forma **a-a**)

Co by žák měl umět:

-pracovat nejméně s 10 písňemi, nejméně se 4 poslechovými skladbami a nejméně 2 hudebně pohybovými hrami
-být schopen sluchově rozlišit, pěvecky, instrumentálně i pohybově realizovat a slovně vyjádřit hudební kontrasty

2. ROČNÍK

Očekávané výstupy:

-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a melodicky přesně v jednohlase a v durových tóninách, popř. v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků(správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu)
-rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
-využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
-reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, dynamiku, směr melodie
-rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
-rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učivo:

melodie stoupá-klesá
lidová píseň-píseň vytvořená skladatelem(pro děti)
hudba k tanci
p-mf-f
zesilování-zeslabování
zrychlování-zpomalování
takt 2/4 a 3/4
nota čtvrtová, osminová a půlová
pomlka čtvrtová a osminová
kánon

Sluchový výcvik

Reprodukce předehraných tónů c1-d2

Intonační výcvik

Volný nástup prvního a pátého stupně

Diatonické postupy

Opakované tóny

Rytmecký výcvik

Rytmus 2/4 **tá tate,tatet tá,tá-á**

3/4 **tátáá,tá.á-tá,tááá**

Improvizace

Hra na otázku a odpověď(forma **a-a1**)

Co by žák měl umět:

-pracovat nejméně s 10 písničkami, nejméně se 4 poslechovými skladbami nejméně 3 hudebně pohybovými hrami

-při rytmizaci textů pracovat s čtvrtovými a osminovými hodnotami 2/4 a 3/4 taktu

-být schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter

3. ROČNÍK

Očekávané výstupy :

-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a melodicky přesně v jednohlase v durových tóninách, popř.v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků(správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání,dbá na hlasovou hygienu)

-rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

-využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře

-reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

-rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

-rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učivo :

Rozvážně-živě

Melodie postupující v krocích a skocích,melodie lomená

Motiv(dvojtaktí)

Předvětí-závětí(čtyřtaktová)

Hudba k slavnostním příležitostem

Orchestr-sólo

Noty c1,d1,e1,f1,g1,a1

Notová osnova,taktová čára

Nota celá,půlová pomlka

4/4 takt

Menuet

Rock a tanecní pohyb

Sluchový výcvik

Reprodukce tónů oktafy dvoučárkováné

Intonační výcvik

Volný nástup prvního a pátého stupně

Diatonické postupy

Opakování tóny

Rytmický výcvik

Rytmy z osmin a čtvrtí v taktech $\frac{3}{4}$ a C

Improvizace

Forma rytmicky **a-a**, ale melodicky **a-b**

Co by žák měl umět:

-pracovat nejméně s 10 písničkami (v durové a mollové tónině), nejméně se 4 poslechovými skladbami a nejméně 3 hudebně pohybovými hrami

-při rytmizaci a melodizaci textů pracovat s čtvrt'ovými, osminovými a půlovými hodnotami ve $2/4, 3/4$ a $4/4$ taktu

-rozlišovat charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená)

-odlišovat hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární

4. ROČNÍK

Očekávané výstupy :

-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových tóninách, popř. v mollových tóninách s využitím pěveckých návyků (správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu)

-rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

-využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

-reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

-rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

-rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

-ztvářuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo :

Repetice

Legato-staccato

Vztah předvětí a závětí

Téma

Dvojhlas

Stupňování (gradace uvnitř skladby)

Stupnice dur

Tónika

Osmínová nota s tečkou, čtvrt'ová s tečkou

G klíč, noty h1, c2, d2

Předznamenání – bé, křížek

Hudební forma malá (a, b; a, b, a) a rondo

Polka

Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby

Sluchový výcvik

Reprodukce tónů oktávy malé

Intonační výcvik

Volný nástup prvního,třetího,pátého a osmého stupně
Pentachord moll
Diatonické postupy

Rytmický výcvik

Rytmus **táa-te** v taktech 2/4 a 3/4

Improvizace

Forma **a-b**

Co by žák měl umět :

-pracovat nejméně s 10 písničkami(v durové i mollové tónině), nejméně s osmi poslechovými skladbami(v dur a moll) a nejméně s 4 hudebně pohybovými hrami
-při rytmizaci a melodizaci textů tvořivě obměňovat hudební modely v dur v rozsahu sexty
-postupně nabýt povědomí o významu B.Smetany a A.Dvořáka

5. ROČNÍK

Očekávané výstupy :

-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových tóninách, popř.mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků(správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu)
-rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
-využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
-reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
-rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
-rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
-ztvárnuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo :

Hudební výraz
Variace(princip)
Symfonický orchestr
Dirigent,sbormistr,kapelník
Stupnice moll(aiolská)
Dominanta
Polyfonie
Synkopa
Celý tón a půltón
Noty h,e2
Skupiny not(osminových a šestnáctinových)
Koruna
Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby

Sluchový výcvik

Reprodukce vrchního,spodního tónu z dvojhlasu

Intonační výcvik

Volný nástup prvního,třetího,pátého,osmého a spodního pátého stupně
Diatonické postupy

Rytmický výcvik

Rytmy **ta tá te** (synkopa) a **ta taá** (čardášový)

Improvizace

Forma **a-b**

Co by žák měl umět :

- pracovat nejméně s 10 písničkami (v dur i v moll), nejméně s 8 poslechovými skladbami(v dur i moll) a nejméně 4 hudebně pohybovými hrami
- obměňovat a tvořit hudební motivy a aplikovat je při hře předvětí a závětí, pracovat při tom s notovým zápisem
- pochopit základní společenské funkce hudby
- nabýt povědomí o skladatelském významu J.S.Bacha,W.A.Mozarta a L.Janáčka,V.Nováka

HUDEBNÍ VÝCHOVA (2.st.)

7.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit; k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace; k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti; k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností; k rozvoji žákův celkové hudebnosti a k rozvoji jeho schopnosti poznávání (průřezové téma).

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace

- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápout odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

7.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňě a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění

6. ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

pěvecký a mluvní projev: většina žáků zpívá podle svých individuálních možností a schopností intonačně čistě a rytmicky přesně, třída zpívá jednohlas s prvky dvojhlasu

intonace a vokální improvizace: ovládají diatonické postupy a volný nástup všech pěti hlavních stupňů (1.,3.,5.)

hudební rytmus: žáci dovedou přečíst i zapsat rytmus v taktech 2/4, ¾ a C z not osminových až celých a pomlk čtvrt'ové, půlové a celé.

orientace v notovém záznamu vokální skladby: žáci znají klávesy v rozsahu g-c₂, stupnice C dur, G dur a dynamická znaménka

rozvoj hudebního slchu a hudební představivosti: dovedou reprodukovat jednotlivé tóny tří středních oktáv ve svém rozsahu. Z konzonzantního dvojhlasu reprodukují vrchní tón.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

hra na hudební nástroje: žáci si hrají snadné doprovody na rytmické i melodické hudební nástroje orffovské nebo elektronické, v improvizaci zvládnou formu malé písňové formy a-a-b-a

záznam hudby: dokáží zapsat noty podle rytmu (celé, půlové, čtvrt'ovou pomlku)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybový doprovod znějící hudby: umějí taktovat na dvě, na tři.

pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: pantomima, improvizace

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

orientace v prostoru: zvládli rytmický pohyb podle hudby a naučili se realizovat několik pohybových kreací k písním a jednoduché lidové tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Žáci se umějí zaposlouchat do skladeb (až pětiminutových), pamatuji si jména autorů. Poznají probrané skladby a umějí se o nich slovně vyjádřit s použitím běžných odborných termínů. Poznají hudební nástroje symfonického orchestru.

poslechové skladby a písňe z téhoto období a od téhoto skladatelů:

- J. S.Bach
- J.Haydn
- W.A.Mozart
- L.van Beethoven
- B.Smetana
- A.Dvořák
- J.Suk
- hudební nástroje symfonického orchestru
- lidové písňe a tance

7. ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

pěvecký a mluvní projev: většina žáků zpívá podle svých individuálních možností a schopností intonačně čistě a rytmicky přesně, třída zpívá jednohlas s prvky dvojhlasu

intonace a vokální improvizace: ovládají diatonické postupy a volný nástup všech pěti hlavních stupňů (1.,3.,5., 8. a spodní 5.stupeň)

hudební rytmus: žáci dovedou přečíst i zapsat rytmus v taktech 2/4, ¾ a C z not osminových až celých včetně noty půlové a čtvrt'ové s tečkou a pomlk čtvrt'ové, půlové a celé

orientace v notovém záznamu vokální skladby: žáci znají klávesy v rozsahu g-g₂, stupnice C dur, G dur a F dur a dynamická znaménka

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: dovedou reprodukovat jednotlivé tóny tří středních oktáv ve svém rozsahu. Z konzontantního dvojhlasu reprodukují vrchní tón, spodní tón i oba tóny.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

hra na hudební nástroje: žáci si hrají snadné doprovody na rytmické i melodické hud. nástroje orffovské nebo elektronické, v improvizaci zvládnou formu malé písňové formy a-a-b-a

záznam hudby: dokáží zapsat noty podle rytmu (celé, půlové, čtvrt'ové, čtvrt'ovou pomlku)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybový doprovod znějící hudby: umějí taktovat na dvě, na tři , na čtyři.

pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: pantomima, improvizace

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

orientace v prostoru: zvládli rytmický pohyb podle hudby a naučili se realizovat několik pohybových kreací k písním a jednoduché lidové tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Žáci se umějí zaposlouchat do skladeb (až pětiminutových), pamatuji si jména autorů. Poznají probrané skladby (hudební styly a žánry) a umějí se o nich slovně vyjádřit s použitím běžných odborných termínů. Poznají hudební nástroje symfonického orchestru.

poslechové skladby a písň z téhoto období a od téhoto skladatelů:

- Národní divadlo – opera
- J.Ježek – písň V+W
- lidové písň a tance
- hudební směry (gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus)
- B.Smetana
- A.Dvořák
- J. Suk, Z.Fibich
- L.Janáček
- B.Martinů

8. ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

pěvecký a mluvní projev : většina žáků zpívá podle svých individuálních možností a schopností intonačně čistě a rytmicky přesně, třída zpívá jednohlas, dvojhlas

intonace a vokální improvizace: žáci ovládají diatonické postupy, terciové kroky, podle svých dispozic dovedou zpívat z not

hudební rytmus: žáci dovedou přečíst i zapsat rytmus v taktech 2/4, ¾ z not a pomlkk šestnáctinových až celých, včetně not s tečkou

orientace v notovém záznamu vokální skladby: žáci znají všechny klávesy, noty v rozsahu g – g₂, stupnice dur do tří křížků a tří bě; dovedou si v téhoto tóninách určit tóninový klíč (1.,3. a 5.stupeň) a podle nich pak určit ostatní stupně

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: žáci dovedou reprodukovat ve svém rozsahu jednotlivé tóny tří středních oktaf; umějí reprodukovat tóny z konsonantního dvoj- až tříhlasu.

reflexe vokálního projevu: žáci jsou schopni zhodnotit vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledají možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

hra na hudební nástroje: žáci si hrají podle not s prstoklady doprovody na rytmické i melodické hudební nástroje elektronické (klávesy), v improvizaci zvládnou formu ronda ABACADA....

záznam hudby: dokáží zapsat noty podle rytmu (celé, půlové, čtvrtové, osminové, čtvrtovou pomlku), dokáží podle sluchu zaznamenat v notách základní stupně ve stupnici (1.,3.,5.,8.)

vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální

tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybový doprovod znějící hudby: umějí taktovat na dvě, na tři, na čtyři i na jednu

pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: pantomima, improvizace

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

orientace v prostoru: zvládli rytmický pohyb podle hudby, naučili se realizovat několik pohybových kreací k zpívaným písním nebo skladbám

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohou a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí

poslechové skladby a písni z těchto období a od těchto skladatelů:

zahraniční hudba

- vznik hudby (pravěk, starověk)
- gotika
- renesance
- baroko
- klasicismus
- romantismus
- vážná hudba 20.století
- populární hudba 20. století (jazz, trampská píseň, rock and roll, pop, rock + další hudební žánry)

9. ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

pěvecký a mluvní projev : většina žáků zpívá podle svých individuálních možností a schopností intonačně čistě a rytmicky přesně, třída zpívá jednohlas, dvojhlas

intonace a vokální improvizace: žáci ovládají diatonické postupy, terciové kroky a poznávání a volný nástup všech stupňů v dur a hlavních stupňů v moll, podle svých dispozic dovedou zpívat z not

hudební rytmus: žáci dovedou přečíst i zapsat rytmus v taktech 2/4, 3/4 a C z not a pomlk šestnáctinových až celých, včetně not s tečkou

orientace v notovém záznamu vokální skladby: žáci znají všechny klávesy, noty v rozsahu g – g₂, stupnice dur i moll do tří křížků a tří bě; dovedou si v těchto tóninách určit tóninový klíč (1.,3. a 5.stupeň) a podle nich pak určit ostatní stupně

rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: žáci dovedou reprodukovat ve svém rozsahu jednotlivé tóny tří středních oktáv; umějí reprodukovat tóny z konsonantního dvoj- až čtyřhlasu.

reflexe vokálního projevu: žáci jsou schopni zhodnotit vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledají možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

hra na hudební nástroje: žáci si hrají podle not s prstoklady doprovody na rytmické i melodické hudební nástroje elektronické (klávesy), v improvizaci zvládnou formu ronda ABACADA....

záznam hudby: dokáží zapsat noty podle rytmu (celé, půlové, čtvrt'ové, osminové, čtvrt'ovou pomlku), dokáží podle sluchu zaznamenat v notách základní stupně ve stupnici (1.,3.,5.,8. a spodní 5.)

vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální

tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

pohybový doprovod znějící hudby: umějí taktovat na dvě, na tři, na čtyři i na jednu a závěrová gesta.

pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: pantomima, improvizace

pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

orientace v prostoru: zvládli rytmický pohyb podle hudby, naučili se realizovat několik pohybových kreací k zpívaným písničkám nebo skladbám

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí

poslechové skladby a písničky z těchto období a od těchto skladatelů:

česká hudba

- vznik hudby (pravěk, starověk – viz 8.ročník)
- gotika
- renesance
- baroko
- klasicismus
- romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich, Suk)
- vážná hudba 20.století (Janáček, Martinů,...)
- populární hudba 20. století (jazz, trampská písnička, divadla malých forem, 60.-90. léta)

8. Člověk a zdraví

8.1. Vyučovací předmět:

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

-charakteristika a obsah předmětu dle RVP

8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení

Výchova ke zdraví je spolu s tělesnou výchovou součástí vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, kde zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznámují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávací obor výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně zodpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověka jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích při mimořádných situacích a událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozdílu zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je tedy velmi úzce propojen s průřezovým tématem **Osobnostní a sociální výchova**. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželstva rodině, škole a společenství vrstevníků. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování v rizikových situacích i při mimořádných událostech. Obsah učiva navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, učí se odmítat škodlivé látky (*ve formě drog, v potravě...*), prohlubují poznatky o rodině, škole, přírodě, člověku, vztazích. Je velmi důležité, aby celý život školy byl *ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí*, a aby učitelé vytvářeli svým jednáním kladný osobní příklad.

Jako samostatný předmět je vyučována 1 hodinu týdně v 7. a 9. ročníku. V ostatních ročnících jsou téma oblasti „člověk a zdraví“ integrována do prouky, přírodovědy, tělesné výchovy atp.

Může se uskutečnit beseda s odborníkem v oborech, jako například pohyb, zdravotní TV, výživa, prevence nemocí a závislostí, psychohygiena, pobyt v přírodě... Vhodné jsou také návštěvy preventivních programů a akcí, spjatých s oblastí.

Tabulace předmětu Výchova ke zdraví

2.stupeň				
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Dotace týdně
0	1	0	1	2 hodiny

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků, vedou především k:

A, poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot (*kompetence občanské, personální*)

B, pochopení rovnováhy tělesné, duševní a sociální pohody, vnímání radostných prožitků spojených s pohybem, příjemným prostředím, vztahy a atmosférou, a naopak vnímání nemoci jako důsledku nerovnováhy v těchto složkách a nevhodného životního způsobu (*kompetence občanské, komunikativní*)

C, získávání základních názorů o škodlivosti a prospěšnosti, ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech (*kompetence občanské, kompetence k řešení problémů*)

D, propojení zdraví, zdravých mezilidských vztahů, základních etických a morálních postojů (*kompetence sociální a personální, komunikativní*)

E, chápání zdraví (zdatnosti, zdravého vzhledu a duševní pohody) jako předpokladu při osobním rozvoji, výběru profesní dráhy, partnerů atd. (*kompetence občanské, sociální a personální*)

8.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
7. ročník			
Výstupy dle RVP	Výstupy školní	Učivo	PT, přesahy a vazby

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<ul style="list-style-type: none"> -umí vysvětlit přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím -dává do souvislosti způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí -respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování -uplatňuje sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> -spojuje zdraví s osobní hygienou, snaží se trávit volný čas aktivním pohybem Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. 	<p><i>-Zdraví a osobní hygiena:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zásady intimní hygiény, význam pohybu pro zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygiény, otužování, denní režim, vyváženosť pracovních a odpočinkových aktivít, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim 	<p>OSV (psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace). Mezipředmětové vztahy: v sedmém ročníku je předmět tématicky propojen s občanskou výchovou (člověk a dospívání), rodinnou výchovou, tělesnou výchovou.</p>
<ul style="list-style-type: none"> -respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví -pozitivní komunikací a 	<ul style="list-style-type: none"> -učí se rozpoznávat a preferovat zdravou výživu v rámci možností v rodině 	<p><i>-Výživa a zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy 	

<p>kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p>	<p>-chová se zdvořile k opačnému pohlaví, zvládá pohlavní dospívání - vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk - charakterizuje odpovědné sexuální chování - vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví - Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích, uvede postup v konkrétních modelových případech</p>	<p><i>-Základy rodinné a sexuální výchovy:</i> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenosť, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Sexuální kriminalita, formy zneužívání dětí</p>	
--	---	--	--

Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním procesu Chová se bezpečně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola Odhadne nebezpečí konkrétní situace, předchází nebezpečí Poskytne první pomoc Rozlišuje další dopravní značky	-odmítá činnosti a látky ohrožující zdraví, vhodně využívá volný čas Chápe pravidla bezpečného chování v silničním procesu, zvládá vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních	<i>-Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence:</i> choroby, stres, návykové látky a činnosti s rizikem závislosti Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísnové volání, zajištění bezpečnosti) Výbava jízdního kola a cyklisty. Bezpečná jízda Cyklista na silnici. Krizové situace. Dopravní značky
	-chápe hodnotu zdraví a snaží se ho podporovat - charakterizuje možné nebezpečí a vhodné způsoby preventivního chování	<i>-Hodnota a podpora zdraví:</i> podpora zdraví a její formy Ochrana před sociálně patologickými jevy, nebezpečný internet
	-chápe a zvládá svůj vývoj, vhodně využívá volný čas, komunikuje a spolupracuje Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích Rizika silniční a železniční dopravy – umí postupovat v případě dopravní nehody	<i>-Osobnostní a sociální rozvoj:</i> psychohygiena, mezilidské vztahy-komunikace a kooperace sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity

Výstupy dle RVP	Výstupy školní	Učivo	PT, přesahy a vazby
<p>-umí vysvětlit přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>-projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a zdravému živ. Způsobu</p> <p>- chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>-uplatňuje osvojené dovednosti proti manipulaci a agresi, vyhodnotí možný manipulativní vliv médií a sekt</p> <p>-usiluje o aktivní podporu zdraví</p> <p>-používá osvojené techniky a dovednosti k regeneraci organizmu, překonání únavy a stresu</p> <p>-vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) a chápe vliv pozitivního sociálního klimatu</p> <p>Vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích</p>	<p>-pečeje o své zdraví vhodnou životosprávou a přiměřenou pohybovou aktivitou, předchází chorobám a úrazům</p> <p>Odhalí včas hrozící nebezpečí a odvodí bezpečné chování</p> <p>Naučí se zvládat agresivitu svoji i ostatních</p> <p>Pozná zásady první předlékařské pomoci</p>	<p><i>-Zdravý způsob života a péče o zdraví: význam pohybu a stravování pro zdraví, poruchy příjmu potravy, ochrana před chorobami a úrazy</i></p> <p>ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu náraz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p>ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>	<p>OSV (psychohygiena, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), MKV (lidské vztahy), VDČ (občanská společnost a škola), MedV (kritické vnímání mediálních sdělení).</p> <p>Mezipředmětové vztahy v osmém ročníku je předmět tématicky propojen s občanskou výchovou (člověk a rodinný život, člověk a lidská práva, naše obec), rodinnou výchovou, tělesnou výchovou.</p>

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>Zapojuje se aktivně do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě</p>	<ul style="list-style-type: none"> -předchází nemocem a stresu, odmítá škodlivé a návykové činnosti a látky -rozpoznává a odmítá násilí, šikanu a zneužívání - vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku - spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím 	<p><i>-Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence:</i> choroby, stres, návykové látky a činnosti s rizikem závislosti, šikana a jiné formy násilí a zneužívání, manipulativní reklama a informace Chodec, cyklista, dopravní značky Přestupy a ukázka legislativy Etická stránka chování v silničním provozu</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> -chápe hodnotu zdraví a snaží se ho podporovat 	<p><i>-Hodnota a podpora zdraví:</i> celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	

	<p>-chápe své jednání a umí se ovládat</p>	<p><i>-Osobnostní a sociální rozvoj:</i> seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -rozvíjí se ve společnosti, toleruje její ostatní členy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví 	<p><i>-Vztahy mezi lidmi a formy soužití:</i> partnerské vztahy, manželství, rodičovství, komunita, obec</p>	
--	---	--	--

9. ročník			
Výstupy dle RVP	Výstupy školní	Učivo	PT, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> -posoudí způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich své postoje -uplatňuje preventivní způsoby rozhodování a chování -dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce -chová se odpovědně v situacích ohrožení zdraví a mimořádných událostech -vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků -chápe rizika spojená s užíváním návykových látek, vliv na svou životní perspektivu -vyjádří vlastní názory k problematice zdraví a 	<ul style="list-style-type: none"> -pečeje o své zdraví vhodnou životosprávou a přiměřenou pohybovou aktivitou -odmítá škodlivé a návykové činnosti a látky -rozpoznává a odmítá násilí, šikanu a zneužívání, vyhýbá se přestupkům a trestné činnosti -umí vyhledat pomoc a komunikovat s odborníky 	<p><i>-Zdravý způsob života a péče o zdraví:</i> význam pohybu a stravování pro zdraví</p> <p><i>-Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence:</i> formy násilí a zneužívání, sexuální zneužívání dětí a mladistvých, komunikace se službami odborné pomoci, trestná činnost, kriminalita mládeže dopink ve sportu</p> <p>Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tíšňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>OSV (psychohygiena, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy), MedV (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality). Mezipředmětové vztahy: v devátém ročníku je předmět tématicky propojen s občanskou výchovou (člověk a rodinný život, člověk a lidská práva, člověk a morálka, naše obec), rodinnou výchovou, tělesnou výchovou.</p>

diskutuje o nich Orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava Chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob Používá své znalosti a dovednosti v praxi Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti	-organizuje a hodnotí své jednání, učí se zvládat problémové a stresující situace -naslouchá ostatním názorům a asertivně vytváří vlastní postoje - uplatňuje adekvátní způsoby chování a v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	<i>-Osobnostní a sociální rozvoj:</i> sebereflexe, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů, empatie a aktivní naslouchání, asertivita, morální rozvoj Manipulativní reklama, působení sekt, násilí namířená proti sobě samému	
	- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, i možná rizika - rozpozná zásady první předlékařské pomoci	<i>-Vztahy mezi lidmi a formy soužití:</i> partnerské vztahy, manželství a rodičovství, komunita, obec Chodec, cyklista, poskytnutí první pomoci, znalostní testy – můj první řidičák	

8.2. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

8.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

2.1.1. Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytom ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit, na osvojení pravidel sportovních her a základů činností v těchto hrách.

2.1.2. Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v tělocvičně školy, na školním hřišti, případně v terénu či na zamrzlých ledových plochách v okolí. V 1. až 4.ročníku je realizována jako povinný kurz „Výuka plavání na 1.st.v rozsahu 40 hodin na bazéně v Mohelnici.

2.1.3. Časové vymezení předmětu

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. V 1. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Na prvním stupni cvičí celá třída společně, na druhém stupni jsou žáci rozděleni do dívčích a chlapeckých skupin, mladší dívky - 6. a 7. ročník společně, mladší hoši - 6. a 7. ročník společně, starší dívky - 8. a 9. ročník společně, starší hoši - 8. a 9. ročník společně.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje délčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

8.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova			
1., 2., 3. ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti,zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině,usiluje o jejich zlepšení,spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a	Aktivně cvičí,ví že pohyb je vhodný pro zdraví,zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi,reaguje na zákl.pokyny,signály a gesta učitele,samostatně se převléká do cvičebního úboru,ošetří drobná poranění a přivolá pomoc,chápe že různá cvičení mají různé účinky,ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích,zná zásady správného držení těla ve stoji,ví jak odstranit cvičením únavu při výuce,pravidelně zařazuje do	1.třída:nástupy,pozdrav,závody v družstvech,běh na 50m,hod míčkem,míčové hry,přeskoky přes švihadlo,skok z místa,překážková dráha,vytrvalostní běh,kotoul vpřed,přeběhy přes švédskou bednu,cvičení na žebřinách,závodivé hry,cvičení na lavičkách,kotoul vzad,stoj na lopatkách,plné míče,hry s prvky psychomotoriky,přetahování lanem,cvičení na koberci,skok do dálky,hod míčkem,bruslení,plavání. 2.třída:nástupy,pozdrav,průprava na akrobaci,rytmizovaný pohyb,kotoul vpřed a vzad,přeskoky,sportovní	Čj, M, Prv, Hv, Výchova ke zdraví Pobyt v přírodě Dopravní soutěže Školní výlety j

soutěžích, uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy, reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizace.	svého režimu zdravotní cvičení a vhodné pohybové aktivity, ví že gymnastika obsahuje zákl. druhy cvičení které napomáhají ke správnému držení těla, ví že při zpevnění těla se provádějí gymn., cvičení snáze, umí kotoul vpřed a vzad, prosté skoky snožmo z trampolínky, zvládá základy gymn. odrazu, cvičí s hudebním a rytmickým doprovodem, zvládá zákl. estetické držení těla, umí 2-3 základní tanecinky založené na tanecní chůzi a běhu, z atletiky umí běhat, skákat, házet, umí některé pohybové a sportovní hry, ví že pohyb mu přináší radost.	hry, cvičení se švihadly, s lavičkami, s plnými míči, vyjádření rytmu a melodie pohybem, cvičení na žebřinách, ručkování ve visu na hrazdě, akrobacie na žíněnce, chůze na kladince s dopomocí, skok prostý odraze, výskok na švédskou bednu, běh na 50 m, nízký start, skok z místa, skok do dálky, hod míčkem, vytrvalostní běh, základy polovysokého startu, bruslení, plavání. 3. třída: cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru, průpravné sportovní hry, příhrávka jednoruč a obouruč, atletika, běh, skok, hod, gymnastika, sportovní hry, pohybové hry, základní cvičební polohy, názvy používaného nářadí a náčiní, kotoul vpřed a vzad, kladinka, chůze bez dopomoci, akrobacie, průpravná cvičení pro zvládnutí stojí na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace, přeskok přes kozu, roznožka našíř, skrčka našíř, s odrazem z trampolínky, hrazda, bruslení, plavání.	
--	---	--	--

Tělesná výchova			
4. a 5.ročník			
Výstupy z RP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Podílí se na realizaci pravidelného pohybu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.	Úvod: ví že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj., uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomocí učitele a rodičů v denním režimu, ví že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hodiny denně a snaží se o to (částečně samostatně), umí zaznamenávat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jím, zná zásady fair play i chování v přírodě a snaží se je naplňovat (za pomocí učitele), umí ošetřit i větší poranění a přivolat lékaře, ví kde je možné získat informace o TV sportu. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: zná	4. třída: cvičení s krátkým švihadlem, průprava pro akrobaci, běh s přeskakováním nízkých překážek, pohybové hry, kotouly, průprava na stoj na rukou, průprava na přeskok, cvičení s plnými míči, přeskok přes kozu, roznožka našíř, sportovní hry, lidové tance, hrazda, komžání, cvičení s využitím bedny, rozvoj koordinačních schopností, překážkové dráhy, přeskoky kroužícího švihadla, cvičení na žebřinách, driblink, příhrávky, cvičení s krátkým švihadlem, cvičení pro rozvoj rychlosti, psychomotorická cvičení, pořadová cvičení, skok do dálky z místa a z rozběhu, hod míčkem, vytrvalostní cvičení, plavání. 5. třída: Pořadová cvičení, organizace žáků při tělovýchovné činnosti. Kondiční cvičení, s využitím rychlého běhu, vytrvalostní běh, s	Čj, M, Prv, Hv, Výchova ke zdraví Pobyt v přírodě Dopravní soutěže Školní výlety

<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení. Organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v městě bydliště, samostatně získá potřebné informace.</p>	<p>základní nevhodné činnosti které ohrožují jeho zdraví, zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně(s pomocí učitele, rodičů, samostatně), zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy, dovede prozívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu, dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi a vytvářet vlastní pohybové představy. Gymnastika: zvládá základní pojmy aktivně, umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení, ví že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to, umí kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou (s dopomocí) i ve vazbách, umí roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky. Rytické a kondiční gymnastické činnosti s hudební, tanec: ví že cvičení s hudebnou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus, zná názvy některých základních lidových a umělých tanců, umí pojmenovat osvojené činnosti i cvičební nářadí, snaží se samostatně o estetické držení těla, umí poznat hezký i nezvládnutelný pohyb, dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod, nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví, umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok. Atletika: chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do pohybového režimu (s pomocí učitele a rodičů), zná aktivně základní osvojované pojmy, umí změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách, zvládá základní techniku skoku do výšky, umí upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start. Pohybové hry a</p>	<p>krátkou tyčí, s krátkým švihadlem, s plným míčem, s lavičkami, na žebřinách, s využitím překážek. Akrobacie: speciální průpravná cvičení, kotoul vpřed ve vazbách, kotoul vzad v metodických obměnách. Přeskoky: skoky prosté s použitím trampolíny, roznožky přes kožu našíř. Cvičení na nářadí: hrazda, kruhy. Rytická gymnastika a tanec. Úpoly: úpolové hry, přetahy, přetlaky, úpolové odpory. Atletika: běžecké abeceda, rychlý běh na 50(60)m, vytrvalostní běh (do 10min), skok daleký, hod míčkem do dálky z místa i s rozběhem. Pohybové hry. Hry: košíková, kopaná, odbíjená, florbal. Rozvíjení pohybových schopností: rychlosť, síla, obratnost, vytrvalost, koordinace.</p>	
---	---	--	--

	<p>netradiční pohybové činnosti:chápe že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem,zná minimálně 10-20 různých pohybových her a ví jaké je jejich zaměření,dovede samostatně vytvářet pohybové hry,hledat varianty známých her,umí pohybově vyjádřit předmět,bytost,zvíře,tvar,náladu, umí si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní(samostatně nebo s pomocí rodiny,učitele).Sportovní hry:uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení(tvořivost),zná základní pojmy osvojovaných činností,zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat(samostatně nebo za pomocí učitele),dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování,zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel,chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání(za pomocí učitele),uplatňuje zásady fair play jednání ve hře.</p>	
--	--	--

Tělesná výchova – 2. stupeň ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výstupy z RVP ZV	žák	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
Školní výstupy	žák	- dokáže si sám naplánovat pohybovou aktivitu, ví, proč cvičí a sportuje - sám si vybere sport či aktivitu, která je pro něj nejvhodnější pravidelným cvičením se snaží o zlepšení fyzické kondice - dokáže se sám rozcvičit, protáhnout a uvolnit vzhledem prováděné činnosti - ví, že návykové látky do sportu nepatří a odmítá je - dbá na bezpečnost při školní TV i mimo školu, dokáže předcházet úrazům, zvládá praktické jednání i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) - dokáže si změřit tepovou frekvenci, zná význam hodnot TF, dokáže tyto poznatky využít		

	pro úpravu zátěže - chápe význam různých rolí při sportu
Učivo	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, žák dokáže poznat hlavní odlišnosti zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
Přesahy, vazby, průřezová téma	Přírodopis 8 – anatomie člověka, názvy svalů Občanská výchova – sport jako náplň volného času

Tělesná výchova – 2. stupeň				
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
Ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výstupy z RVP ZV	Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
Téma	Pohybové hry			
Školní výstupy	žák - chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play při hrách - umí několik her, zná jejich pravidla, doveď je zorganizovat samostatně řídit - umí využívat přírodního prostředí pro pohybové hry - dokáže rozlišit pro koho je hra vhodná - zná zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí			
Učivo	pohybové hry - s různým zaměřením - pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) - pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti - pohybové hry kontaktní - pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávací, relaxační, motivační) - netradiční pohybové hry a aktivity			
Přesahy, vazby, průřezová téma	Občanská výchova – mezilidské vztahy			
Téma	Gymnastika			
Školní výstupy	žák - zná aktivně osvojované pojmy - zvládá bezpečně záchrany a pomoc při osvojovaných cvicích - umí cvičit podle slovních pokynů - doveď stoj na rukou přemět stranou, roznožku, skrčku přes náradí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hradě, podmet, dívky základní cvičební prvky na kladině - doveď z osvojených prvků připravit krátké sestavy a zacvičit je - doveď využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla			
Učivo	Základní učivo		Rozšiřující učivo	
	akrobacie – kotoul letmo - kotoul vzad do zášvihu, stojí na rukou		akrobacie – přemět vpřed - přemět vzad - rondat	

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

	<ul style="list-style-type: none"> - stoj na lopatkách, stoj na rukou i s výdrží (samostatně) - přemět stranou - rovnovážné polohy ve stojících - skoky na místě a z místa (předeším D) <p>přeskoky – skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou s obraty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - roznožky přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem - skrčka přes kozu (bednu) našíř i s oddáleným odrazem <p>cvičení na nářadí</p> <p>hrazda po čelo – náskok do vzporu, zákmihem</p> <ul style="list-style-type: none"> - seskok, sešin - výmyk(odrazem jednonož, obounož) - přešvihy únožmo ve vzporu - podmet <p>kladina (převážně D) – různé druhy chůze s pohybami</p> <ul style="list-style-type: none"> - paží a obraty - rovnovážné polohy - náskoky, seskoky - klus, poskoky - jednoduché vazby a sestavy 	<ul style="list-style-type: none"> - salto vpřed (odraz z můstku, trampolínky) - akrobatická cvičení ve dvojicích a ve skupinách <p>přeskoky – skrčka přes kozu nadél (D)</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrčka přes bednu nadél (CH) - odbočka přes bednu našíř <p>cvičení na nářadí</p> <p>hrazda doskočná – komíhání ve svisu (CH)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výmyk tahem, sešin (CH) - toč jízdro (CH) <p>bradla po boky – ručkování ve vzporu (CH)</p> <ul style="list-style-type: none"> - komíhání ve vzporu, zánožka, přednožka i s obratem (CH) - kotoul (CH) - stoj na rukou zákmihem i tahem (CH) <p>bradla o nestejně žerdi (D)</p> <p>kruhy – komíhání ve svisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - svis vznesmo, střemhlav - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok
Přesahy, vazby, průřezová téma	Český jazyk – slovní zásoba, tělocvičné pokyny	
Téma	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
Školní výstupy	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápě zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny - ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní (D) - umí 2 tance z osvojených skupin - zvládá základy aerobního cvičení s hudbou 	
Učivo	<p><u>Základní učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, balet, pohybové skladby, aerobní a jiné formy cvičení) - význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, zdatnost, společenský kontakt, odpočinek - specifika hygieny a bezpečnosti při osvojených formách cvičení s hudbou - základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb, výběr vhodného hudebního doprovodu - technika pohybů (kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy) - technika pohybů s náčiním (švihadlo, míč) vlastní pohybová improvizace na hudební a rytmický doprovod - technika tanců (kroky, držení, pohyby-výběr 	<p><u>Rozšiřující učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - step aerobik - aerobik s velkými gumovými míči - aerobik se švihadly

	lidových, společenských, disco, country a jiných tanců) - aerobní gymnastika bez náčiní a nářadí	
Přesahy, vazby, průřezová téma	Hudební výchova – rytmus, typy skladeb	
Téma	Úpoly	
Školní výstupy	žák - uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem - uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play - dovede pojmenovat osvojené činnosti - zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení	
Učivo	<p><u>Základní učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - základní pojmy osvojených činností, názvy úpolových sportů, výstroje, vybavení - základní filozofie bojových a sebeobranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností - základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie - zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních <u>průpravné úpoly</u> - přetahy, přetlaky, úpolové odpory <ul style="list-style-type: none"> - pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů - střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich - držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi (CH) 	<p><u>Rozšiřující učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> judó – obrana proti objetí zepředu <ul style="list-style-type: none"> - obrana proti škrcení - obrana proti úchopům zápěstí aikidó – obrana proti přidržení paže (výkruty, vytočení zápěstí) karatedó – přímý úder rovnostranný <ul style="list-style-type: none"> - vrchní, spodní vnější kryt - kop vpřed
Přesahy, vazby, průřezová téma	Občanská výchova - sebeovládání	
Téma	Atletika	
Školní výstupy	žák - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony - zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů - zná základní startovní povely - zvládá základní techniky hodu, skoku, běhu - podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v běžích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti	
Učivo	<p><u>Základní učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojených disciplín - základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. - základy organizace soutěží - základy techniky dalších osvojených disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti <p>běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální běžecká cvičení, atletická abeceda - rychlý běh do 60 m 	<p><u>Rozšiřující učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - štafetový běh - průprava pro hody s otočkou - skok do výšky (valivý způsob) - atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do délky, hod míčkem, granátem) - základy hodu oštěpem - základy hodu diskem - využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

	<ul style="list-style-type: none"> - vytrvalý běh na dráze – 1000 m (D), 1500 m (CH) - běh v terénu až do 20 minut - štafetová předávka, běh v zatáčce <p>skok rozběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky z optimálního <p>hod spojení</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do výšky (flop) – <i>při vhodných podmínkách</i> <ul style="list-style-type: none"> - koulařská technika, vrh z místa, sun, sunu a vrhu - vrh koulí – D do 3 kg, CH do 5 kg - hod kriketovým míčem - hod granátem (CH 8,9) - pětidobý odhodový rytmus 	
Přesahy, vazby, průřezová téma	Matematika – statistika IKT - tabulky	
Téma	Sportovní hry	
Školní výstupy	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) - rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - umí zvolit takтиku hry a dodržovat ji (za pomocí spoluhráčů, učitele) 	
Učivo	<p>Základní učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam sport. her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel atd.) - základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích - specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - příprava a organizace utkání - úprava různých povrchů hřišť <p>fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - utkání - základy herních systémů - herní kombinace (přihraj a běž) - herní činnosti jednotlivce (zpracování míče, přihrávka, střelba, výběr místa, uvolňování, obsazování, vhazování) <p>basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - utkání - základy herních systémů - herní kombinace (hod' a běž) - herní činnosti jednotlivce (driblink, přihrávka obouruč a jednoruč, střelba obouruč a jednoruč, dvojtakt, rozskok, krytí útočníka) <p>volejbal</p>	<p>Rozšiřující učivo</p> <p>fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - další způsoby zpracování míče - přihrávky na dlouhou vzdálenost - střelba prvním dotykem <p>basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelba po pohybu, ve výskoku - doskakování odražených míčů - další způsoby přihrávek <p>volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní kombinace s nahrávačem - odbití přes hlavu - jednoblok, dvojblok <p>florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - další individuální dovednosti - složitější kombinace <p>házená</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní činnosti, přihrávka, střelba <p>další doplňkové sportovní hry: ringo, lední hokej (CH – dle podmínek), stolní tenis a další</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - utkání - základy herních systémů - herní kombinace(postavení při příjmu podání, využití nahrávače) - herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč-smeč, lob, podání spodem, vrchem, přihrávka, nahrávka) <p>florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - utkání na zmenšeném prostoru - přihrávka, vedení míčku, střelba - kombinace 2 na 1, samostatný útok 	
Přesahy, vazby, průřezová téma	Občanská výchova – spolupráce v kolektivu	
Téma	Turistika a pobyt v přírodě	
Školní výstupy	žák <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - umí převážně samostatně zorganizovat jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží - umí jezdit na kole - umí postavit a likvidovat tábořiště podle všech zásad hygieny a ochrany přírody - umí připravit jednoduchý pokrm, provádět běžné opravy výstroje a výzbroje - dovede se orientovat pomocí buzoly - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách 	
Učivo	<p style="text-align: center;"><u>Základní učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd. - pojmy spojené s dalšími druhy turistiky (vodní, cyklo) a novými osvojovanými o místě pobytu - další poznatky spojené s tábořením - stavba improvizovaného přístřešku, jednoduché opravy výstroje a výzbroje - orientace podle mapy a buzoly - ochrana porostů, zdrojů pitné vody, značení - základní pravidla silničního provozu - první pomoc při úrazech, transport zraněného - chůze v terénu do 25 km - základy orientačního běhu - orientace podle mapy, plánu, značek a přírodních úkazů - příprava podstatných částí turistické akce - aplikace dovedností spojených s přípravou a likvidací tábořiště - jízda na kole, horském kole - jízda na běžeckých lyžích - vytvoření reportáže, kroniky z turistické akce <p style="text-align: center;"><u>Rozšiřující učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - překonávání náročnějších přírodních překážek pomocí lana, tyče, prkna atd. - jízda obratnosti na kole, jízda ve skupině (i na silnici) - jízda na horském kole - další turistické činnosti vhodné pro věk do 15 let 	
Přesahy, vazby, průřezová téma	Pobyty v přírodě Školní výlety Dopravní soutěže Lyžařský kurz – 7. ročník Přírodopis 8 – první pomoc	
Téma	Lyžování, bruslení, snowboarding	
Školní výstupy	žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, 	

	<p>rekreačními, poznávacími</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi - ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě - zvládá mazání lyží - umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách - zvládá dovednosti na běžeckých i sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročné terénu - chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je - chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - ví jak ošetřovat brusle - ví, že bezpečné je bruslení na umělých kluzištích - zná způsoby pomoci při prolomení ledu a ošetření při úrazech na bruslích - zvládá jízdu vpřed i vzad, základní obrat, zastavení 	
Učivo	<p><u>Základní učivo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro různé lyžařské disciplíny - základní pravidla lyžařských disciplín - zásady orientace v krajině podle mapy, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS - ošetření i těžších poranění v improvizovaných podmínkách, improvizovaný svoz zraněného - péče o výstroj a výzbroj - stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře - obraty – přednožením, zanožením, přeskokem, výskokem <p>Běžecký výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - odšlapování - bruslení po rovině - skluz na jedné lyži - běh soupažný jednodobý a dvoudobý - běh ve stopě - jízda ve středně náročném terénu (výlet) <p>Sjezdový výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přejízdění terénních nerovností - jízda v pluhu - základní oblouk střední, dlouhý - modifikované oblouky - sjízdění ve středně náročných arénních podmínkách - jízda na sjezdovce, slalom <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřování bruslí a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci při prolomení ledu - jízda vpřed, hokejové zastavení - odšlapování vpřed - zatáčení překládáním vpřed - jízda vzad 	<p><u>Rozšiřující učivo</u></p> <p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a konstrukce lyží, bot, vázání, vosků - bruslení do svahu - obraty v prudkém svahu - krátký oblouk - sjízdění v náročných terénních a sněhových podmínkách - nácvik sjezdu (v bezpečném a přehledném terénu) - skok ze sněhového můstku <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrat na bruslích - zatáčení překládáním vzad - jednoduchý skok (kadet) - jízda v páru <p>Snowboarding – dle možností školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pohyb na snowboardu - rozdíly proti lyžování
Přesahy, vazby, průřezová téma	Lyžařský kurz – 7. ročník PT – Poznávání lidí	

Tělesná výchova – 2. stupeň				
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
Ročníky	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výstupy z RVP ZV	Žák - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spoluřezuje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci			
Školní výstupy	Žák - umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže - umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - rozumí pokynům učitele, dokáže sám použít tělocvičné názvosloví - zvládá praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) - zná pravidla soutěží, her a sportů a dodržuje je, dokáže podle nich rozhodovat - dokáže změřit výkony, zařadit do tabulky a vyhodnotit - zná význačné osobnosti sportu z minulosti i současnosti			
Učivo	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování			
Přesahy, vazby, průřezová téma	Český jazyk – slovní zásoba, tělocvičné názvosloví Matematika – statistika IKT – zpracování výsledků Občanská výchova – čestné jednání			

9. Člověk a svět práce

9.1. Vyučovací předmět:

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika a obsah předmětu pro 1. stupeň dle RVP

9.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Pracovní činnosti jsou vyučovány 1 hodinu týdně ve všech ročnících prvního stupně, kde jsou rozděleny na 4 povinné tématické okruhy (viz níže).

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. Měl by vést ke zvládnutí širokého spektra činností a technologií a k vytvoření profesní orientace žáků.

Z hlediska organizace výuky je vhodné využití speciálních učeben v souladu s tématickým okruhem (zejména pěstitelské práce a příprava pokrmů, později i práce s materiálem).

Předmět je určen všem žákům, dívkám i chlapcům bez rozdílu. Žáci jsou soustavně vedeni k bezpečnosti a hygieně při práci, což platí obecně pro všechny ročníky, všechny tématické okruhy a pro výstupy z nich („žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a udržuje pořádek na pracovním místě“).

1. stupeň				
1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
1	1	1	1	1

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků, vedou především k:

1. pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za její průběh a výsledky (*kompetence pracovní*)
2. osvojení základních pracovních dovedností při organizaci i vlastní práci (*kompetence pracovní*)
3. plnění zadaných úkolů, případně včetně uplatňování tvořivosti a vhodných vlastních nápadů (*kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů*)
4. poznávání techniky jako součásti pracovní činnosti člověka (*kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů*)
5. poznávání okolního světa a propojení člověka, techniky a životního prostředí (*kompetence pracovní, kompetence občanské*).

9.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obecně dělíme na prvním stupni vzdělávací obsah na 4 tématické okruhy:

- **práce s drobným materiálem.** Žáci se učí poznávat vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů. Seznamují se s organizací práce a následnými jednoduchými operacemi a postupy. Do jejich práce pronikají také lidové zvyky a tradice.
- **konstrukční činnosti.** Žáci pracují s různými typy stavebnic, učí se používat návod, náčrt.
- **pěstitelské práce.** Znají a vytvářejí základní podmínky pro život a pěstování rostlin, aplikují je na pěstování v místnosti i na zahradě. Poznávají jedovaté rostlinky a rostlinné drogy. Seznamují se s alergiemi a alergeny.
- **příprava pokrmů.** Žáci znají a používají základní vybavení kuchyně, umí vybírat a skladovat potraviny (také ve spojitosti se vzdělávací oblastí *člověk a zdraví*). Umí upravit prostředí a správně stolovat. Chápou význam techniky v kuchyni.

Pracovní činnosti			
1. ročník			
Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody - chová se vhodně při stolování	- poznává základní vlastnosti materiálu, vytváří jednoduchými postupy různé předměty	<i>-Práce s drobným materiálem:</i> určování materiálu a jeho vlastností (tvar, barva, povrch, tvrdost), stříhání, spojování, navlékání...	Mezipředmětové vztahy: nacházíme spojitosti především v prouce (rostliny, životní prostředí) a v matematice (tvar a počet) EV- vztah člověka k prostředí
	- pracuje s jednoduchou stavebnicí	<i>-Konstrukční činnosti:</i> práce se stavebnicemi, model podle předlohy	
	- pozoruje přírodu a pečeje o nenáročné rostlinky	<i>-Pěstitelské práce:</i> ošetřování pokojových květin, poznávání rostlin	
	- chová se vhodně při stolování, připraví prostor pro jednoduché stolování	<i>-Příprava pokrmů:</i> základní vybavení kuchyně, chování u stolu, jednoduché prostírání	

Pracovní činnosti			
2. ročník			
Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

<p>-pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>-zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>-zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, pečeje o nenáročné rostliny</p> <p>-připraví tabuli pro jednoduché stolování</p>	<p>-poznává materiály a vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p><i>-Práce s drobným materiálem:</i> modelovací hmota- zpracování, dělení na části, textil- rozlišování materiálu</p>	<p>Mezipředmětové vztahy: prouka (rostliny, životní prostředí), matematika (tvar a počet), vzdělávací oblast člověk a zdraví (výživa)</p> <p>OSV- kreativita, EV-vztah člověka k prostředí</p>
	<p>-pracuje podle slovního návodu a předlohy, udržuje stavebnice v pořádku</p>	<p><i>-Konstrukční činnosti:</i> montáž, demontáž, údržba, sestavování modelů</p>	
	<p>-pozoruje přírodu a pečeje o nenáročné rostliny, rozpoznává rostliny</p>	<p><i>-Pěstitelské práce:</i> ošetřování rostlin, poznávání rostlin a plodů</p>	
	<p>- chová se vhodně při stolování, připraví jednoduchou tabuli</p>	<p><i>-Příprava pokrmů:</i> druhy jídel a nápojů, úpravy za studena</p>	

Pracovní činnosti			
3. ročník			
Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
<p>-vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě vlastní představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>-provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>-provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede</p>	<p>- vytváří různé předměty z papíru, kartonu a textilu</p>	<p><i>-Práce s drobným materiálem:</i> papír a karton, textil a práce s nimi</p>	<p>Mezipředmětové vztahy: prouka (rostliny, životní prostředí), matematika (geometrické útvary), vzdělávací oblast člověk a zdraví (výživa)</p>
	<p>-pracuje podle slovního návodu, předlohy i představivosti, udržuje stavebnice v pořádku</p>	<p><i>-Konstrukční činnosti:</i> model podle představy, montáž, demontáž a údržba</p>	<p>OSV- kreativita, EV- základní podmínky života</p>
	<p>-pozoruje přírodu, rozpoznává rostliny, provádí jednoduché pěstitelské činnosti</p>	<p><i>-Pěstitelské práce:</i> poznávání plevele, pěstování některých plodin, jednoduchá vazba</p>	

pěstitelské pokusy a pozorování -orientuje se v základním vybavení kuchyně	- připraví samostatně jednoduchý pokrm, volí vhodné potraviny	- <i>Příprava pokrmů:</i> výběr potravin, příprava jednoduché snídaně a svačiny, prostírání	
---	---	---	--

Pracovní činnosti			
4. ročník			
Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
-volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, využívá prvky lidových tradic -pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu -ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny -připraví samostatně jednoduchý pokrm	-vytváří různé předměty z textilu, využívá prvky lidových tradic -pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu i představivosti, peče o pomůcky -pozoruje přírodu, rozpoznává rostliny, provádí jednoduché pěstitelské činnosti - připraví samostatně jednoduchý pokrm, orientuje se v zákl. vybavení kuchyně	- <i>Práce s drobným materiálem:</i> textil-stehy a jednoduchý šev, druhy papíru - <i>Konstrukční činnosti:</i> modely z papíru, pohyblivé modely, funkce a údržba nástrojů - <i>Pěstitelské práce:</i> pěstování rostlin, poznávání jedovatých rostlin a zdrojů alergenů - <i>Příprava pokrmů:</i> vybavení a technika v kuchyni, jednoduché pokrmy za studena	Mezipředmětové vztahy: přírodověda (rostliny a jejich škůdci, ekosystémy, životní prostředí), matematika (geometrické útvary), vzdělávací oblast člověk a zdraví (výživa, alergie) OSV- kreativita, seberegulace a sebeorganizace, EV- ekosystémy

Pracovní činnosti			
5. ročník			
Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, PT
-volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (a	-vytváří různé předměty z textilu i umělých materiálů, využívá prvky lidových tradic	- <i>Práce s drobným materiálem:</i> přírodní a umělé materiály, formáty papíru, šití,	Mezipředmětové vztahy: přírodověda (rostliny a jejich škůdci, ekosystémy, životní prostředí),

podle druhu pěstitelských činností), využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic -dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování -poskytne první pomoc při úrazu -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a udržuje pořádek na pracovním místě (jako i v předešlých ročnících)	-pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu i představivosti, pečeje o pomůcky	<i>-Konstrukční činnosti:</i> pohyblivý model, technické stavebnice, návody, náčrt	matematika (geometrické útvary, převody jednotek), výchova ke zdraví (výživa, návykové látky a riziko závislosti) OSV- kreativita, seberegulace a sebeorganizace, hodnoty, postoje a praktická etika
	-pozoruje přírodu, volí správné pomůcky a nářadí, provádí pěstitelské činnosti, pěstitelské pokusy a pozorování, zná rostlinné drogy	<i>-Pěstitelské práce:</i> pěstování zeleniny a květin, pokus a pozorování, rostlinné drogy	
	-dodržuje zásady stolování a společenského chování	<i>-Příprava pokrmů:</i> slavnostní stolování, obsluha, druhy jídel a nápojů	

9.1. Vyučovací předmět:

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika a obsah předmětu pro 2. stupeň dle RVP

9.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na osvojení praktických pracovních dovedností a návyků, zároveň vede žáky k získávání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činností a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Na 2. stupni je realizována výuka těchto tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a Svět práce.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad a hygieny při práci. V průběhu školní docházky žáci postupně získávají informace, které jim pomohou při rozhodování o jejich profesním zaměření.

Výuka se realizuje ve třídách, v dílně, ve školní kuchyňce a na školním pozemku. Hodinová dotace je jedna hodina týdně pro 6., 7., 8., a 9. ročník.

2.2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

- žák objevuje své schopnosti, získává dovednosti a postupně se rozhoduje pro své budoucí povolání

Kompetence pracovní

- žák šetrně a účelně používá různé materiály, nástroje a vybavení, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- výsledky pracovní činnosti hodnotí z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti s ohledem na zdraví lidí i ochranu životního prostředí
- využívá znalosti a získané zkušenosti pro vlastní rozvoj a přípravu na své budoucí povolání
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu i riziko podnikání

9.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti 6. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Práce s technickými materiály: žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- provádí jednoduché práce se dřevem, volí k tomu správné druhy nářadí, dbá o bezpečnost a hygienu při práci, poskytne první pomoc při úrazu	- práce se dřevem (měření, orýsování, řezání, rašplování, pilování, broušení, vrtání, dlažbání, hoblování, spojování hřebíky, vruty, lepení, povrchové úpravy), zásady bezpečnosti a hygieny práce	- výroba ptačích krmítek a budek
- užívá technickou dokumentaci, připraví se vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- orientuje se na jednoduchém technickém výkresu, je schopen při dodržení pravidel takovým zákonem vytvořit	- základy zobrazování při práci s technickými materiály, kreslení technických náčrtů, čtení jednoduchého technického výkresu	
Pěstitelské práce, chovatelství: žák: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky, provádí jejich údržbu	- zná a respektuje nároky běžných druhů rostlin při pěstování - připraví záhonky, vysadí a pečuje o zeleninu, květiny, léčivky i okrasné rostlinky	- půda – vznik, vlastnosti půdy, zpracování, výživa rostlin, kompostování, přehled hlavních prací na	- péče o školní pozemek - návštěva arboreta - ENVV – Základní podmínky života - půda

- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu s nimi	- pozná běžné druhy drobných zvířat, seznámí se s jejich nároky na chov, ke zvířatům se chová ohleduplně	zahradě - zelenina, léčivé rostliny, okrasné rostliny - chovatelství – kočka, morče, křeček, andulka, akvarijní ryby	- péče o školní akvárium - beseda s p. Sovou o terarijních zvířatech
---	--	--	---

Pracovní činnosti			
7. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Práce s technickými materiály žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí	- zhodoví jednoduché výrobky z různých druhů kovu, popř. plastu, při tom dodržuje zásady bezpečnosti práce, šetří s materiálem	- práce s kovem (měření, orýsování, rovnání, ohýbání, stříhání, sekání, rezání, pilování, vrtání, pájení naměkkem, nýtování, závitová spojení, lepení) - práce s plasty (stříhání, rezání, polování, hoblování, broušení, vrtání, lepení, tvarování)	
Pěstitelské práce, chovatelství žák: - volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- respektuje nároky jednotlivých rostlin na péči, pěstuje a pečeje o rostliny na školním pozemku i ve třídě - rozezná základní druhy okrasných rostlin (jednoletky, trvalky, okrasné keře) na školním pozemku, pečeje o ně, vytvoří jednoduché aranžmá	- pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí - méně známé druhy zeleniny - léčivé rostliny - ovocné rostliny - polní plodiny - ochrana rostlin - okrasné rostliny (rozdělení, okrasné dřeviny, bonsaje, venkovní a balkónové květiny, pokojové rostliny) - aranžování rostlin	- péče o školní pozemek - spolupráce s arboretem

Pracovní činnosti			
8. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
Provoz a údržba domácností žák: - provádí jednoduché operace platebního styku a	- naučí se hospodařit	- ekonomika domácnosti	

<p>domácího účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem <p>Svět práce</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<p>s financemi, vést rodinný rozpočet</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní domácí práce týkající se údržby a správného chodu domácnosti, používá běžné domácí spotřebiče - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - zabývá se otázkou svého budoucího povolání, sbírá informace o vybrané škole, posuzuje své možnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - údržba a úklid domácnosti - údržba oděvů a textilií v domácnosti - provoz domácnosti - drobná domácí údržba (zámečnické, instalatérské, stavební, malířské, elektrikářské práce, tapetování, oprava nábytku) - bezpečnost v domácnosti 	<p>Př 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
--	--	--	--

Pracovní činnosti			
9. ročník			
Výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, průřezová téma
<p>Svět práce</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - má představu o pracovních činnostech běžných profesí - zná možnosti a rizika podnikání - vyhledává informace z různých zdrojů, zajímá se o aktuální nabídku - objektivně zhodnotí své možnosti uplatnění na trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnění ve světě práce (charakteristické znaky a rozdělení povolání) - drobné podnikání (možnosti, předpisy, formy, marketing, management, daně) - informace pro volbu vzdělání a povolání (úřad práce, další zdroje informací) - vlastní sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - návštěva úřadu práce spojená s besedou - OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

<u>Příprava pokrmů</u>			
<u>žák:</u>			
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- umí bezpečně používat kuchyňské spotřebiče a vybírá vhodné druhy nádobí k přípravě jednotlivých pokrmů	- odborné pracoviště pro přípravu pokrmů	
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- výběr, nákup a skladování poživatín - technologie a příprava pokrmů	
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- než usedneme ke stolu - malé společenské desatero	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- slavnostní stolování, pohoštění pro rodinu i přátele - než začneme s přípravou pokrmů (osobní hygiena, hygiena pracoviště, zásady práce v kuchyni) - první pomoc při úrazech v kuchyni	

10.1. Nepovinné předměty, zájmová činnost :

Nabídka nepovinných předmětů se mění každoročně dle zájmu žáků, dále vychází z finančních možností školy, popřípadě navazuje na oblast získaných projektů MŠMT – ESF.

10.1.1. Charakteristika předmětů, činností:

Jde o dvě základní oblasti : placená neplacená z pohledu žáků
placená neplacená z pohledu pedagogů

2.1. Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

To je tvořeno dle výše uvedených oblastí každoročně v tématických plánech vyučujících.

F.Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s hodnocením žáků a autoevaluací práce školy. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce / ale i mimo ni / po celý školní rok.

I. Hodnocení žáků

1. Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi a zákonnému zástupci zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

2. Pravidla pro hodnocení žáka

Nejvýraznější změna v hodnocení žáka / žákových výsledků / spočívá v tom, že se toto **hodnocení bude vztahovat především k dosahování očekávaných výstupů** v jednotlivých vzdělávacích oborech, respektive vyučovacích předmětech a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí. Proto je nutné :

A / vymezit způsoby hodnocení, které budou na jednotlivých stupních při hodnocení žákova výkonu využívané

B / stanovit kritéria hodnocení, která budou pro jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu obecně platná a při hodnocení využívaná

ad A / Způsoby hodnocení žáka

Žáci 1. a 2. stupně budou klasifikováni známkou. I nadále budeme stavět na povzbuzení, ocenění a na pozitivní motivaci. Přáli bychom si, aby se žáci učili ne pod hrozbou špatných známk, ale s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků. Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti i rezervy. K tomuto účelu budou využívány v 8. a v 9. ročníku žákovské knížky Scio. V jednotlivých hodinách bude žákům dán prostor právě na možnost sebehodnocení a srovnání vlastní práce s kriterii hodnocení. K slovnímu hodnocení budeme přistupovat u žáků se zdravotním postižením a jen na žádost rodičů / základní pravidla pro použití slovního hodnocení obsahuje školní řád /. Hodnotící a zároveň sebehodnotící bude realizace srovnávacích testů Scio /Cermat/ v V. a IX. třídě.

Základní pravidla pro použití klasifikace :

- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo; žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zařízení učební látky
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- písemné práce žáků jsou zakládány do složek, popř. je veden zvláštní sešit
- všechny písemné práce jsou včas oznameny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit
- tradiční zkoušení u tabule je střídáno s efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků – testy, samostatné písemné práce, projekty ...
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou; žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitostí se to naučit lépe.
- v předmětech matematika a český jazyk budou minimálně pololetně psány hodnotící srovnávací písemné práce

Novým nástrojem pro hodnocení práce žáků se stává **žákovské portfolio**, které se zavádí od 4. třídy a provází žáka až do 9. třídy. Do zvláštních složek jsou zařazovány různé práce, materiály, výrobky žáka, žákovské projekty, záznamy o úspěších ve školní i mimoškolní činnosti a na jejich

výběru se žák aktivně podílí. Žák sám navrhuje, co a proč do portfolia zařadí a podílí se na jeho aktualizaci. Shromážděné práce by měly dokumentovat stav vědomostí a dovedností žáka, mělo by z nich být zřejmé, jak zvládnul danou problematiku. Dokumentování žákova pokroku přispívá k udržení jeho vnitřní motivace k učení.

ad B / Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žáků ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení žáka jsou zpracovány tak, aby zohledňovala i individuální rozdíly žáků / jejich možnosti – osobnostní maxima / a odráží společné výchovné a vzdělávací strategie školy. Kritéria hodnocení se odvíjí od klíčových kompetencí

Obsah jednotlivých klasifikačních stupňů je podrobně uveden ve školním řádu.

II. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluaci lze vymezit jako vlastní plánovitou hodnotící činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami, která je zaměřena na hodnocení práce školy za účelem zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného vzdělávacího programu. Chápeme ji proto jako mechanizmus soustavné autoregulace vlastní pedagogické práce. V naší školní praxi bude tedy představovat soubor pravidelně se opakujících evaluačních aktivit zaměřených na sebehodnocení školy, přičemž první krok autoevaluace jsme provedli již před vlastní tvorbou ŠVP ve formě zjištění výchozích podmínek školy (SWOT analýza – Mapa školy).

1. Stanovené oblasti autoevaluace

Pro vlastní autoevaluační činnosti jsme si stanovili tyto oblasti:

- a) soulad realizovaného vzdělávacího programu, RVP ZV s ŠVP ZV naší školy
- b) stav a zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb našich žáků
- c) spolupráce se zákonnými zástupci žáků a zapojení školy do života obce
- d) výuka, její efektivita, využívání výukových nástrojů, rozvoj tvůrčích činností...
- e) vyučovací a školní klima
- f) hodnocení žáků, rozmanitost, jasnost kriterií, zpětná reflexe
- g) práce učitelů
- h) vedení školy
- i) výsledky vzdělání, uplatnění žáků ve vztahu k výběru dalšího vzdělávání
- j) materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky školy
- k) další vzdělávání pedagogických pracovníků

2. Cíle a kriteria autoevaluace

/ Stávající situace, stanovení cílů, stanovení kriterií /

- Ad 1a) - prodiskutován a sepsán ŠVP ZV školy v elektronické verzi a dvakrát výtisk vázaná forma,
- nutno projednat ŠVP s radou školy, seznámit s ním podrobněji zřizovatele a rodičovskou veřejnost, případné rozpory, dodatky postupně zabudovávat do ŠVP v další etapě (školním roce), využívat k tomu dodaný soubor materiálů k ŠVP (katalog s Manuálem),

- mezi základní kriteria bude patřit automatická zpětná vazba práce školy (pedagogů, vedení školy) a ŠVP během školního roku a soustavné dopracovávání obsahu jednotlivých kapitol dle praktických potřeb.

- Ad 1b) - stav individuálních vzdělávacích potřeb vychází z čtvrtletních pedagogických rad, potřeb předmětových komisí, požadavků výchovného poradce a třídních učitelů,
- nutno nadále sledovat výše uvedené zdroje potřeb, vzhledem k menšímu počtu žáků nebude problém zabývat se aspekty ročníků, nebo jednotlivých žáků, důraz klást na oblast žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – zdravotní postižení, znevýhodnění, sociální znevýhodnění - § 16 ŠZ, dále výchovními problémy, zdravotními problémy obecně a mimořádně nadanými žáky - § 17 ŠZ, více sledovanými oblastmi jsou začínající žáci (I.tř.), přechod z 1. stupně na 2.st.(VI.tř.) a vycházející žáci (V. a IX. tř.),
  - kriteriem bude úroveň spolupráce s rodiči a začlenění těchto žáků do standardního vzdělávacího procesu (výstupy při periodických hodnoceních – PPP x VP, vyučující reeduкаce, TU).
- Ad 1c) - stav vychází z hodnocení – Mapa školy – výstupy rodiče, žáci, pedagogové, **Viz.příloha III** (R9,U18,R5,1Z7,G8,G20), realitou jsou pravidelné třídní schůzky, konzultační hodiny – měsíčně, nebo dle individuálního dohovoru, možnost otevřeného kontaktu s TU a vedením školy e-mailem, telefonicky apod., pořádání školních výchovně-vzdělávacích akcí směrem k veřejnosti (besídky, vystoupení, den otevřených dveří atd.)
- cílem je zvýšit zájem zástupců dětí o dění ve škole nejen v periodách klasifikace,
  - v oblasti zřizovatele nadále působit na zlepšení situace v oblasti finančně-ekonomické, zlepšení materiálního vybavení a zkvalitnění výukových prostor školy,
  - kriteriem je plnění požadavků BOZP, hygienických nařízení, plánu IKT a obecně modernizace vybavení školy.
- Ad 1d) - stavy vychází ze stávajících hodnocení pedagogických rad, potřeb vyučujících a vedení školy, **Viz příloha IV** (G28,G31,G57,G58,G60)
- omezením není jen aprobovanost pedagogického sboru, způsoby využívání efektivních metod výuky, náročnost přístupů vyučujících, tlak na samostatnost a vlastní motivaci žáků; omezujícím prvkem může být sociální složení obyvatel regionu, finanční možnosti školy(obce) a kraje směrem k učebním pomůckám a potřebám, odchod žáků na výběrové školy,
  - kriteriem je nadále zajistit výstupy pohybující se v průměru vzhledem k prováděným testováním(Scio, Cermat), nadprůměrné výsledky při přijímacích řízeních na SŠ a do učebních oborů, začleňování dalších projektů a vzdělávacích soutěží do plánů školy se snahou o kvalitní výsledky v okrskových, ale i okresních (krajských) soutěžích,
- Ad 1 e) vzhledem k dotazníkovým výstupům, ale i kontaktům s veřejností je oblast školního klima nadstandardní; pomáhají tomu menší třídní kolektivy, přehlednost v sociálních vztazích žáků i zaměstnanců, bezpečné prostředí školy a maximální snaha o okamžité řešení případných menších konfliktů, nebo byť jen náznaků šikany; snahou je vstřícnost v poloze vedení školy – učitelé – žáci – rodiče.
- kriteriem je udržet tento stav **Viz.příloha V** (U10,U11,G11,G14,G15,1Z2,1Z3,2Z4,U13), navíc v maximální míře eliminovat případné problematické výstupy žáků na veřejnosti, byť s omezenými právními možnostmi školy.
- Ad 1f) - vzhledem k prvkům hodnocení, viz.kapitola F.1. , je situace standardní; již nyní se snažíme o rozmanitost hodnotících prvků a vyhledávání oblastí s kladným hodnocením u méně nadaných a nevýrazných osobností žákovského kolektivu /“Každý má najít své místečko na slunci úspěchů“/; **Viz.příloha VI** (U6,G62,G61,G37)
- cílem je zvýšit sebehodnotící prvky, jasnost a srozumitelnost nástrojů hodnocení, dostatek hodnotících informací směrem k žákovi a zákonným zástupcům; výstupem by měla být i informace jak svoji práci zlepšit,

- kriteriem je přehlednost a srozumitelnost výstupů hodnocení pro žáka, minimum případných nedorozumění ve vztahu k rodičům a odpovědnost žáka za své hodnocení, tedy za svou „práci“.

Ad 1g) - stávající situaci lze sledovat ze závěrů pedagogických porad, plánů personálního rozvoje pedagogických pracovníků, hospitací a vlastní práce školy; **Viz.příloha VII** (G30,U28,U27,1Z9,2Z18)

- cílem je upevnit sebehodnotící prvky v práci každého učitele, při hospitacích více sledovat promyšlenost cíle výuky, metod a sledovaných kompetencí; nadále ve čtvrtletních hodnocení sledovat prvky individuální práce s žáky, případná jednání učitel kontra rodič, při projektech cíleně zavádět skupinově zaměřené práce s týmovým způsobem řešení a změnami vůdčích rolí; podporovat již zavedené předávání výstupů z výchovně vzdělávacího procesu mezi jednotlivými učiteli (1. a 2. stupněm) a tím zvýšit jejich celkový nadhled a kvalitu pedagogické práce;
- kritériem je postupné vytváření kompaktního učitelského sboru, který zvládá stále se zvyšující nároky na práci školy a je přístupný novým činnostním metodám , dalšímu sebevzdělávání i případným změnám v osobách pedagogů nebo vedení školy.

Ad 1h) - stav této oblasti lze hodnotit podle výstupů dotazníku;**Viz.příloha VIII** (G70,U23,U21, U15), cílem vedení je v mezích finančních, materiálních a personálních vytvořit zázemí, které vyhovuje podmínkám pro poskytování vzdělání a školských služeb v souladu s příslušnými zákony, zajištění podmínek pro další vzdělávání ped. pracovníků, práci školské rady, spolupráci se zřizovatelem a dalšími složkami působícími na oblast školy;

- kriteriem je mimo standardní požadavky (efektivita hospodaření, zajištění oblasti BOZP, atp.) solidní pracovní klima pedagogického sboru a provozních zaměstnanců, vstřícné řešení problémů, pracovních kontaktů a potřeb se zřizovatelem a dalšími obcemi spádové oblasti školy, otevřenosť a konstruktivnost v řešení problematiky s rodičovskou veřejností a obecně obyvateli regionu.

Ad 1i) - podkladem pro tuto oblast jsou konkrétní výstupy vědomostí a dovedností žáků (testy, písemné a výtvarné práce, projekty, umístění v soutěžích...); vzhledem k velikosti školy lze hovořit o průměrných hodnotách, v některých (např. sport, soutěže, přijímací řízení, individuální výsledky žáků ve Scio testech) spíše nadprůměru, dále pak výsledky přijímacího řízení v V. a IX.tř.;

- cílem je i přes odliv žáků v V.třídách na gymnázia udržet tuto hladinu, při menších počtech žáků a možnostech individuální práce s nadanými či integrovanými žáky naopak eliminovat tyto tendenze; nadále mít 100 % umístěnost žáků při volbě dalšího vzdělání pokud možno v 1. kole přijímacího řízení;

Ad 1j) - vzhledem k typu vesnické spádové školy lze hovořit o nadstandardních podmínkách co se týká budov a učeben (tělocvična, specializované učebny, dostatek kabinetů, hygienické zařízení ..), průměrný je stav techniky a ekonomické zajištění; **Viz.příloha IX** (G76,U24,G75);

- k udržení této úrovni je třeba investovat do : vybavení učeben, modernizace prostředí (rozvod internetového připojení, šatny, lavice..), nákupu moderních pomůcek, snížení energetické náročnosti školy (okna, vytápění, osvětlení..) a úpravy okolí školy (hřiště, oplocení); důležitým cílem je přes zřizovatele získávat státní prostředky na pokračující celkovou rekonstrukci budovy školy ; ostatní požadavky je nutno řešit postupně dle možností rozpočtu, hospodářských výsledků, zajištění sponzorů a finanční spoluúčasti SRPDŠ;

- kriteriem je splnění požadavků BOZP, snížení/stabilizaci/ mandatorních výdajů na energie a plnění plánu IKT; důležité je srovnání a ostatními školami tohoto typu v regionu.

Ad 1k) - nynější stav : plán PRPP(DVPP) zaměstnanců školy; kladem je 100% plnění úrovně vzdělání v oblasti PIII IKT- školení „Práce na počítač“;

- cílem je zvýšit úroveň jazykového vzdělání (Aj) na 1. stupni, ale i obecně u většiny ped. zaměstnanců, dokončit požadavky na požadované vzdělání v oblasti VP a vedení školy, orientace všech učitelů na celoživotní vzdělávání, jako nutnost pro kvalitní práci;
- kriteriem je soběstačnost a zastupitelnost při výuce cizího jazyka(Aj), 100 % možnost převedení administrativní práce na PC u všech pedagogů, zvýšení obecné úrovně orientace ve vzdělávací problematice při realizaci průřezových témat.

3. Nástroje autoevaluace

Vzhledem k stanoveným oblastem, cílům a kriteriím předpokládáme využívat tyto autoevaluační nástroje :

- skupinové diskuse / pedagogické a pracovní porady, metodická sdružení, třídnické hodiny .../
- řízené rozhovory / konzultace s rodiči, hospitace, řešení situací s problémovými žáky, diskuse na dané výchovné téma, .../
- dotazníky / oblast spolupráce s rodiči, klima školy a třídy, informace k vedení školy, orientace výuky, požadavky rodičů, sociologická problematika skupin, .../
- testy / oblast výuky, testy Scio x Cermat, informační a soutěžní testy – PC,.../
- samostatné pololetní písemné práce / M, Čj, případně další předměty /
- hodnotící zprávy / výroční zpráva, zpráva o hospodaření, zápis z pedagogických rad, prověrky BOZP a PO, plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, plán IKT, celoroční plán práce školy, vlastní hodnocení školy(Vyhl.15/05 Sb.), účetní uzávěrky, inventarizační zápis, .../
- žákovské práce / obecně od projektů přes hodnotící, výrobky,.../
- portfolio – žákovské / stěžejní výstupy od V. třídy, umístění v soutěžích, ... /
- portfolio – učitele / projekty, speciální výukové jednotky, zdařilé žákovské práce, výstupy z celoživotního vzdělávání, .../
- hospitační záznamy /vedení školy, vzájemné hospitace /
- žákovské knížky s autoevaluačními výstupy / VIII. A IX. třída /
- neformální skupinové diskuse zaměstnanců.

4. Plán autoevaluace

Předpokládáme dvojí pohled na plánování oblasti. Dle etap a vlastní časové rozvržení.

A/ Etapy

1. etapa – důsledné seznámení s RVP, tvorba ŠVP ZV ve školním roce 05/06
2. etapa – průběžné sledování práce učitelů, žáků, vlastních činností vzhledem k ŠVP ZV ve šk. roce
3. etapa – hodnocení dosažených výsledků vzhledem k ŠVP ZV – červen
4. etapa – celková analýza a provedení případných úprav ŠVP ZV – srpen, září

B/ Roční plán

Srpen – zahajovací pedagogická porada / hodnocení reálného stavu školy v rámci organizace šk.r. – doladění; sestavení požadavků a informací pro zákonné zástupce žáků, plány, .../

Září - příslušné plány vyučujících, vedení školy / včlenění evaluačních a autoevaluačních prvků z ŠVP ZV /

- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení vedením školy vzhledem k požadavkům šk. roku /součást stanovení OP, OOPP,.../

Říjen – hodnotící zprávy, skupinové diskuse / školská rada, výroční zpráva školy, roční prověrka BOZP a PO/

Listopad – hodnotící zprávy, , skupinové diskuse / pedagogická rada, plenární schůze SRPDŠ, třídní schůzky /

Prosinec – hodnotící zprávy / inventarizace /

Leden - hodnotící zprávy, , skupinové diskuse / pedagogická rada, třídní schůzky, den otevřených dveří pro veřejnost , plán PRPP, účetní uzávěrka /
- pololetní samostatné práce, testy /M, Čj, obecně /

Březen až květen – testování V.,VIII.,IX.tř. /Scio, Cermat dle dodaných termínů /

Duben – hodnotící zprávy, , skupinové diskuse / pedagogická rada, třídní schůzky /

Červen – pololetní sa.práce, testy / M, Čj, obecně /
- hodnotící zprávy, skupinové diskuse / pedagogická rada, metodická sdružení,
- hodnocení dosažených výsledků vzhledem k ŠVP ZV viz.3.etapa

Průběžně během školního roku sledování dle 2.etapy vzhledem k ŠVP ZV, dle potřeb realizovat cílené formy dotazníků (rodiče, žáci, aktuální oblasti), dále provádět řízené pohovory(hospitační, s rodiči, zástupci zřizovatele...), vhodně včleňovat neformální skupinové diskuse se zaměstnanci.

Mimořádné vyhodnocení – jedenkrát za rok – forma „Vlastní hodnocení školy“ jako součást „Výroční zprávy školy“.

Závěr

ŠVP ZV se zvoleným názvem „Škola pro život“ chápeme jako otevřený dokument určený především zaměstnancům školy, zákonným zástupcům žáků, zřizovateli a představitelům spádových obcí. Předpokladem je jeho postupné doplňování a upřesňování během dalších let. Má to tedy být živý dokument s cílem maximálně plnit požadavky rámcového vzdělávacího programu a potřeb naší – Vaší školy .

Aktualizace k 31.1.2008.

Aktualizace k 30.6.2009

Aktualizace k 6.9.2011

Aktualizace k 30.8.2015

Aktualizace k 1.9.2009

Aktualizace k 1.9.2010

Aktualizace k 3.9.2012

Dodatek č.2 k 1.9.2016

Příloha č.1 a č.2 k 1.2.2009

Dodatek č.1 k 1.9.2013

Aktualizace k 1.9.2014

Tento program byl zpracován kolektivem pedagogických zaměstnanců ZŠ Bílá Lhota ve složení Mgr. Petr Brázda, Mgr. Ludmila Dospivová, Mgr. Marcela Drkošová, Mgr. Jitka Dvořáková, Mgr. Milada Faltýnková, Mgr. Jiří Kryl, Mgr. Vladislava Látalová, Mgr. Markéta Maxantová, Mgr. Magdalena Oranyová, Mgr. Radek Pospíšil, Mgr. Josef Vlček pod vedením koordinátora Mgr. Jany Hlavinkové a ředitele školy Mgr. Františka Hrubého. Dále je doplnován aktuálním pedagogickým sborem.

Příloha č.1)

Základní škola Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace

---

Prevence sociálně patologických jevů – výtah ze ŠVP /příloha/

1. Drogové závislosti, alkoholismus, kouření

cizí jazyk

V 9. ročník

Vazba na některá téma zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy. Dotknout se závažných celosvětových problémů (nebezpečí drog, rasová, národnostní a názorová nesnášenlivost apod.).

chemie

Chemie ve společnosti

- drogy
- diskuse na téma drogy s využitím informací ze školy i ze sdělovacích prostředků, popř. populárně naučné literatury
- žák by měl umět popsat příklady volně i nezákonné prodávaných drog a uvést příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument;

Deriváty uhlovodíků

- diskuse na téma nebezpečí požívání alkoholických nápojů;

občanská výchova

Člověk a právo

- opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým a vztahující se k nákupu, držení a výrobě drog; prevence trestné činnosti;

praktické činnosti

Pěstitelství

- rostliny jako drogy a jejich zneužívání

přírodopis

Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka

- samostatné kratší práce k jednotlivým bodům zdravotnické problematiky (např. zdravý život, rodina a její funkce, hygiena jednotlivých soustav, alkohol, drogy apod.)

Poškození lidského organismu

vlivy kouření, drog, přepínání, stresu na lidský organismus

přírodopis s výrazným ekologickým zaměřením

Biologie člověka

- hygiena, vliv kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků

- žák by měl umět hodnotit význam zdraví a potřebu jeho ochrany, vědět o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog- uvědomovat si své vztahy k prostředí, chápat nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru

rodinná výchova

Prevence zneužívání návykových látek (celá kapitola)

Sexuální výchova

Co by žák měl umět

- uvědomovat si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.;

- uvědomovat si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.;

- uvědomovat si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, např. odmítnutím alkoholu, pozvání od neznámé osoby aj.;

Osobní bezpečí

Co by žák měl umět

- uvědomovat si, že setkání s lidmi agresivními a pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné;

Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne

Co by žák měl umět

- chránit se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog aj.);

tělesná výchova

3.-5. ročník Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena bezpečnost v TV a sportu

- škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví a pohybovou výkonnost

seminář a praktika z přírodonědých předmětů

Chemické zaměření - 9. Chemie ve společnosti

Diskuse na téma složení potravy, konzervace potravin, užívání drog, správné používání hnojiv, pesticidů, léčiv a dalších látek v běžném životě.

výtvarná výchova

9. ročník Inspirace

Proměny tématu - cíleně se zaměřují na proměny konkrétních námětů, témat a konceptů ve výtvarném umění (veduty, zátiší, krajina, portrét, figurální kompozice, rodina, smrt, apokalypsa, drogy, muž a žena, erotika a pornografie atd.) – hledají, srovnávají, posuzují historické souvislosti, paralely s vlastními životními zkušenostmi, situacemi, shromažďují výtvarný materiál. Společně zkoumají a hodnotí význam formy, obsahu a působení uměleckých děl.

Výchova ke zdraví

Osobní bezpečí (celá kapitola)

Prevence zneužívání návykových látek (celá kapitola)

prvouka

Návykové látky a zdraví (celá kapitola v oddílu Člověk a zdraví)

2. Kriminalita, delikvence, šikana a vandalismus

Občanská výchova

Člověk jako osobnost

- charakter člověka, jeho utváření; kladné a záporné charakterové vlastnosti, způsoby posilování kladných vlastností;

- sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova; seberegulace, volní vlastnosti, volní aspekty jednání, pěstování vůle;

- působení malých a velkých sociálních skupin na osobnost dospívajícího; význam vrstevnických skupin;
- volný čas, vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času, pěstování kulturního životního stylu.

Co by žák měl umět

- na příkladech popsat a rozlišit projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka;
- uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka;
- na příkladech popsat některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopnosti, dovednosti apod.);
- uvést příklady situací, ve kterých se uplatňuje vynakládání volního úsilí, vyložit, jak lze ovlivnit pěstování kladných volních vlastností;
- na příkladech vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotit význam vůle pro vlastní život v dospělosti;
- rozlišovat kladné a záporné vlivy vrstevnických (ev. jiných) skupin na osobnost dospívajícího člověka;
- rozlišovat vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času
- delikvence a kriminalita mládeže ve volném čase

Výchova ke zdraví

Základy rodinné a sexuální výchovy

Co by žák měl umět

- uvědomovat si, že je správné a pro zdraví prospěšné naplňovat volný čas pozitivními aktivitami, a tak se účinně chránit před zneužíváním návykových látek.
- chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině - vzájemná pomoc, důvěra a úcta, zabezpečení zdravého vývoje dětí, jejich ochrana a péče o ně;

3. Xenofobie, racismus, intolerance a antisemitismus

cizí jazyk

Specifické cíle

Vyučovací činnost učitele by měla vytvářet podmínky k tomu, aby:

- si rozšiřovali všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

V 9. ročník

- s vazbou na některá téma zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy se dotknout...závažných celosvětových problémů (nebezpečí drog, rasová, národnostní a názorová nesnášenlivost apod.)

dějepis

Pravěk

- hlavní rasy a jazyky;
- přehled dřívějších a současných výkladů vzniku a vývoje světa a člověka;

Novovověk

- osvícenství - rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění;
- Francouzská revoluce - příčiny, průběh a výsledky;
- liberalismus, nacionalismus a počátky socialistických teorií;

Dějiny od konce 19. století do současnosti

- formování moderní občanské společnosti;
- světová hospodářská krize, nástup fašismu;
- boj demokratických sil v Československu a v Evropě proti totalitním režimům;
- zápas demokratických sil s komunisty; - nastolení komunistické totality - únor 1948;
- nastolení totalitního politického systému (teror, procesy, třídní boj);
- pluralismus kultur; poznávání a vzájemné ovlivňování jednotlivých civilizací;
- globální problémy lidstva (tvorba a ochrana životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání, zdraví) a jejich řešení

Občanská výchova

Specifické cíle

Vyučování se orientuje zejména na to, aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím;

Život ve společnosti

- význam lidské spolupráce, její podmínky, vstřícné způsoby komunikace ve veřejném, pracovním a soukromém životě člověka

Člověk a lidská práva (celá kapitola)

Globální problémy lidstva

- problémy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti

Žák by měl umět

- rozeznat projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti, uvést alespoň dva způsoby, jak lze tyto projevy zmírnit, ev. odstranit;
- vyjádřit svůj osobní postoj k uvedeným problémům

Člověk a občanský život

- člověk jako občan, práva občana; neoddělitelnost práv a povinností, svobody a odpovědnosti, význam pravidel občanského soužití, nezbytnost jejich dodržování;
- způsoby nabývání občanských práv a povinností, podmínky udělování občanství; základní práva a povinnosti občanů ČR;
- význam znalosti občanských práv a povinností jako předpoklad možného začlenění člověka do pracovního a veřejného života;

prvouka

Specifické cíle

Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby:

- se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých;

přírodopis

Lidská populace

- zvyšování počtu lidí a jeho důsledky, rovnost lidských ras;
- Listina práv a svobod;
- problémy lidstva (ve spolupráci s občanskou výchovou)

zeměpis

Specifické cíle

Výuka zeměpisu se zaměřuje především na to, ...

- že se učí posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápout kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní i hospodářský rozvoj lidské společnosti, že si uvědomují význam tolerance, dorozumění a

uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve stále více propojených světových civilizačních procesech;

Společenské a hospodářské složky krajiny

Žák by měl umět

- orientovat se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování a ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi, o charakteru funkci a rozmístění lidských sídel, o rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa;

Výtvarná výchova

Charakteristika a cíle

Výtvarná výchova napomáhá k autentickému formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názorů druhých. Tím přispívá k výchově sebevědomé i sebekritické osobnosti, k výchově tolerance, sounáležitosti, k přijímání i rozvíjení lidské duchovní kultury.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky

Ve výtvarné výchově je tak dán prostor k seberealizaci, jedinečnosti i mnohosti vyjadřování žáků, které tvoří základ výchovy k empatii, toleranci a otevřenosti.

Hrubý František

Dne 1.2.2009

.....
ř.s.

Příloha č.2)

Začlenění výuky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

6.1. Návrh na rozložení výstupů a učiva na 1. stupni ZŠ

1. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí
- b) přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů)
- c) v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)

Učivo:

- **Sebeochrana, pomoc a prevence rizik**

- důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště
- kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace

- v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy)
- doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů
  - bezpečný odchod z domova – klíče, výtah
  - venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě
  - správné vedení – vysvětlení pojmu a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života
  - záchranaři, uniformy, činnosti
  - co se se mnou může dít, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat;
- **Požáry**
    - oheň – požár
    - prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma
    - největší rizika požáru
    - ochrana při požáru a přivolání pomoci
    - pravidlo – zastav se – lehni si – kutálej se

2. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) *odhadne riziko/nebezpečnou situaci*
- b) *dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných*

Učivo

Opakování učiva z předchozího ročníku (diskuze, poznatky, zkušenosti)

- **První pomoc**
  - zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace
  - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
  - opakování učiva 1. ročníku + rozšíření o nové poznatky, zkušenosti, příběhy a otestování správné reakce dětí (rozpoznání rizik i schopnosti pomoci)
  - základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojením učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění

- bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech
- **Požáry a jejich rizika**
  - základní označování nebezpečných látek
  - základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, luhem, příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov)
  - správné chování při požáru
  - přivolání pomoci, ohlášení požáru
- **Osobní bezpečí a podpora a ochranuševního a fyzického zdraví**
  - správné vedení – vysvětlení významu pojmu: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod.
  - příklady ze života
  - jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci

3. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost rozpozнат varování před nebezpečím, rozезнat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky,

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost
- b) jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy
- c) rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)
- d) chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby

Učivo

- **Opakování učiva z předchozího ročníku** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **První pomoc** (opakování a rozvíjení učiva osvojeného ve 2. ročníku)
- **Mimořádné události**
  - seznámení s pojmem
  - nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek)
  - varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha)
  - zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky)
- **Požáry** (modelové situace způsobů chování při požárech), nebezpečí zábavní pyrotechniky
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
  - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
  - nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem

- citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života
- co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci

4. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích
- b) zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm
- c) rozumná označení uzávěrů vody a plynu
- d) poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu)
- e) přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího

Učivo:

- **Opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví**
  - vysvětlení významu pojmu: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost apod., příklady ze života
  - evakuace (obecně)
  - označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektriny, označení východů (ve škole)
  - bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
  - rizika letních prázdnin
  - nález neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vagony
- **Požáry a jejich rizika**
  - příčiny vzniku požárů
  - požáry v přírodě, lesní požáry
  - největší rizika požáru
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik
  - rizika u vody (bazény, vodní plochy, horské potoky, řeky, moře, tobogany), přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí (pozn.: lze zařadit i do 3. ročníku ve vazbě na plavecké kurzy), záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách
  - co se se mnou může dít v nebezpečných situacích

5. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby
- b) v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem
- c) ošetří úrazy různého charakteru
- d) charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému
- e) rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár
- f) pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozumná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc

Učivo:

- **Opakování učiva z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **Integrovaný záchranný systém** (složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně))
- **Požáry a jejich rizika**
  - způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru
  - hasicí přístroje (obecně)
  - evakuace při požáru, nácvik evakuace
  - evakuační plán – význam, nákres evakuačního plánu (doma), požární hlásiče
  - úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - resuscitace (praktická ukázka, nácvik)
  - přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)
  - prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj)
  - rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadu)
  - rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
  - vysvětlení pojmu: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpouštění, ochrana identity, sebepoškozování, sebevraždy, ohrožení a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa
  - rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování
  - základy zvládání stresových stavů
  - nebezpečí internetu

6.2 Návrh na rozložení výstupů a učiva na 2. stupni ZŠ

6. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci
- b) rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu
- c) ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení
- d) poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí

Učivo:

- **Klasifikace mimořádných událostí**
  - mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie, antropogenní události (viz základní pojmy)
  - vysvětlení pojmu mimořádná událost, základní rozdělení mimořádných událostí s uvedením příkladů
- **Varovný signál „Všeobecná výstraha“**
  - činnost při varovném signálu, druhy signálů, náhradní způsoby varování
  - funkce varovných signálů, rozdíly v signálech (ukázky), činnost po zaznění varovného signálu, další způsoby varování, obecné zásady opuštění bytu, opuštění bytu při povodni, požáru apod.
- **Evakuace**
  - průběh evakuace – na koho se vztahuje, kdo je evakuován přednostně, kdo nebývá evakuován (osoby podílející se na záchranných pracích)
  - evakuační zavazadlo, příprava a obsah evakuačního zavazadla
  - evakuační a přijímací střediska, jejich funkce, co tato střediska zajišťují
  -
- **Ukrytí, nouzové přežití** (pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc)
- **Povodně a zátopové oblasti**
  - přívalové deště, blesková povodeň, protržení hráze, rozvodněné toky
  - co je povodeň, jak povodeň vzniká, rozdělení povodní, povodně, které postihly ČR v minulých letech
  - zásady chování před, při a po povodni, pokyny zasahujících složek, návrat do obydlí, zřícení domu, závaly
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**

- stavy bezprostředně ohrožující život, výkony zachraňující život; polohování – protišoková poloha, autotransfuzní poloha, zotavovací poloha, přenášení, transport raněného, ošetření
- dopravní nehody – jejich prevence, pomoc v případě dopravní nehody
- zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech, apod.
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
  - různé strategie zvládání stresových situací
  - prevence šikany
  - návykové látky – co jsou návykové látky, jak ohrožují zdraví a psychiku, protidrogová prevence, odmítání drog, jak se zachovat v případě, že jsou drogy ve škole nebo v jejím okolí, pomoc v různých situacích souvisejících s drogami
  - prevence rizik fyzického a duševního násilí spojených s internetem (osobní bezpečí na internetu, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, ohrožení, násilí, psychické týrání, kyberšikana a její možné dopady)
  - prevence agresivity (formy agrese, její zvládání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora i oběti), prevence násilí namířenému proti sobě, jiným osobám a majetku
- **Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce/hry s PC, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti)**

7. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požáru a pro adekvátní reagování v případě požáru

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) vysvětlí rizika a příčiny vzniku požáru, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd
- b) charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru
- c) rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije
- d) bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí
- e) poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření
- f) aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc
- g) vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzì

Učivo:

- **Požáry a jejich rizika**
  - rozdíl mezi ohněm a požárem, rizika požáru (snížený obsah kyslíku v ovzduší, zvýšená teplota, kouř, toxicita vznikajících zplodin hoření), princip hoření, třídy požáru, příčiny vzniku požáru, předcházení požáru, postupy v případě požáru,

manipulace s otevřeným ohněm v přírodě, nebezpečí zábavní pyrotechniky, nebezpečnost látek, třídění látek do kategorií dle jejich hořlavosti, hasicí přístroje – druhy a jejich správné použití, fáze požáru, kategorie hoření

- manipulace s otevřeným ohněm v přírodě, nebezpečí zábavní pyrotechniky, nebezpečnost látek, třídění látek do kategorií dle jejich hořlavosti, hasicí přístroje – druhy a jejich správné použití, fáze požáru, kategorie hoření
- **Ochrana před úrazem elektrickým proudem** (nebezpečí lezení na sloupy a stožáry elektrického vedení, dotýkání se drátů na zemi, lezení na elektrické lokomotivy, nebezpečí od poškozených zásuvek, vypínačů, přívodových šňůr, elektrických spotřebičů v domácnosti, elektrických sekaček, apod.)
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů
  - tepelná poranění (příčiny – působení teploty na lidský organismus, popáleniny, opařeniny, omrzliny, úpal, úzeh), příznaky a poskytnutí první pomoci či jejich ošetření
  - otravy alkoholem, léky, drogami, houbami, chemickými látkami – pevnými, tekutými, plynnými), jejich příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
  - vnitřní a vnější krvácení – příznaky a poskytnutí první pomoci, stavění krvácení a ošetření
  - rány – řezné, sečné, bodné, střelné aj. – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
  - mechanické poranění oka, poleptání oka – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
  - poranění hrudníku, břicha – příčiny, příznaky a poskytnutí pomoci
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
  - drogová prevence – legální a nelegální drogy – jednotlivé druhy drog a jejich účinky na fyzické a psychické zdraví, příklady z praxe
  - prevence agresivity (formy agrese, její zvládání, její dopady na duševní a fyzické zdraví agresora i oběti), prevence násilí namířenému proti sobě a na jiné osoby
  - záškoláctví (formy záškoláctví, jeho možné dopady na duševní a fyzické zdraví)
  - volný čas (party, kamarádi, co je spojuje, čemu se věnují, vlastnosti vůdce party, postavení v partě, co je dobré a co je špatně)
  - jak poznám, že je někdo ve stresové situaci
  - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

8. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví, a aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje

Dílčí výstupy (RVP):

Žák:

- a) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě
- b) charakterizuje havárie a antropogenní události
- c) aktivně se v případě těchto mimořádných událostí chrání
- d) charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe

e) rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje

f) rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých

Učivo:

- **Integrovaný záchranný systém** (význam integrovaného záchranného systému, základní a ostatní složky, záchranné a likvidační práce)
- **Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav**
- **Individuální ochrana**
- **Improvizovaná ochrana** (prostředky, jejich využití doma, nácvik jejich používání)
- **Havárie, antropogenní (viz základní pojmy) události** (základní charakteristika, členění, nejfrekventovanější havárie a antropogenní události, dopady havárií, označování nebezpečných látek, bezpečnostní a výstražné tabulky)
- **Havárie s únikem nebezpečných látek**
  - základní druhy nebezpečných látek, nejčastější příčiny havárií s únikem nebezpečných látek, jaká rizika hrozí v okolí školy, příklady největších havárií, havarijní plán)
  - prevence vzniku havárií, chování v případě vzniku havárie, zásady chování v případě havárií, dekontaminace
  - šíření nebezpečných látek při haváriích (znaky a projevy havárií s únikem nebezpečných látek)
-
- **Radiační havárie jaderných energetických zařízení** (charakteristika a účinky ionizujícího záření na člověka, havárie radiačních zařízení, jak fungují české jaderné elektrárny, chování při radiační havárii)
- **Terorismus, extremismus** (formy, typy, nové hrozby, podezřelé předměty a poštovní zásilky, anonymní oznámení o uložení bomby (sankce), ohrožení výbušnými látkami, kybernetický terorismus, ochrana sebe a okolí)
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, zajištění základních životních funkcí při zástavě dechu, krevního oběhu, masivním krvácení a poruchách vědomí
  - poranění páteře – příčiny, příznaky, poskytnutí první pomoci
  - úraz elektrickým proudem, zásah bleskem – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
  - tonutí – příčiny, záchrana a poskytnutí první pomoci, praktický nácvik záchrany tonoucího
  - zajištění intoxikací a křečových stavů, otavy (alkohol, drogy, léky, houby, chemické látky apod.)
-
- **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému** (alkohol, nikotin, gambling, násilné chování)
  - rozpoznávání vlivu stresu na jedince
  - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

9. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjí u žáků schopnost aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na všech místech, kde se pohybuje a znát prevenci v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní pomoc v případě úrazu či násilí

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě
- b) charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy
- c) prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí
- d) prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích
- e) vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc
- g) chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví
- h) rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jím

Učivo

- **Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy**
  - charakteristika a vznik mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy, příklady největších mimořádných událostí tohoto charakteru (bouře a její doprovodné jevy, vichřice, silné mrazy, sněhové kalamity, extrémní teplo, dlouhotrvající sucha a teplotní inverze, laviny, sesuvy půdy, a další)
  - zásady chování při vzniku jednotlivých mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy
- **Přežití v přírodě**(orientace v terénu, tvorba improvizovaného přístřešku, možnosti a způsoby signalizace, značení tras pochodu, lesní plodiny, rostliny, živočichové, brodění se vodním tokem, jak získat pitnou vodu, ochrana před nebezpečnou zvěří, rozdělání ohně, a další)
- **Prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací, zásady bezpečného chování - návaznost na učivo osvojované v předchozích ročnících**
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů
  - dopravní nehody – nahlášení dopravní nehody, zajištění vlastní bezpečnosti, aktivní postup při poskytování první pomoci raněným)
  - první pomoc při úrazu elektrickým proudem
  - ztrátová poranění a poranění kostí, svalů, kloubů – příčiny; poskytnutí první pomoci
  - cukrovka, infarkt, mozková cévní příhoda, křeče, mdloba, kolaps, akutní zánět slepého střeva, febrilní křeče, invazivní meningokokové onemocnění a další onemocnění – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci
- **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému**
  - prevence fyzického a duševního násilí u dívek a slabších jedinců
  - prevence fyzického a duševního násilí na dětech a slabších jedincích, v souvislosti s činností náboženských hnutí a sekt (znaky sekt a jejich možné nebezpečí)
  - drogy, infekční onemocnění, přenosné choroby
  - jak působí stres na moje tělo, mysl a chování
  - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací

Příloha č.3)

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků /příloha č..../

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

I. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Za první pololetí může škola vydávat žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

II. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

III. Zákonné zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),

- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znova nezkouší a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

IV. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znova devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

V. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl stanovených cílů vzdělávání. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole.

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

I. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního rádu a vnitřních rádů během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Dále se přihlíží k uděleným opatřením k posílení kázně, pokud tato opatření byla neúčinná (zvyšování opatření při jejich nerespektování při stejných přestupcích).

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

II. Zákonné zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,

- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde.
- jak bude pokračovat dál.

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

3.1 Stupně hodnocení prospěchu

I. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný.

II. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však neprečneuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

III. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni :

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a).

IV. Celkový prospěch žáka je hodnocen :

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

„prospěl s vyznamenáním“, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je „velmi dobré“,

„prospěl“ není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“,

„neprospěl“ je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“. Opakovat lze ročník jedenkrát na prvním stupni, jedenkrát na druhém stupni. Výjimka viz.1.1/V.

3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenosť, přesnosť a trvalosť osvojení požadovaných poznatků, faktív, pojmov, definic, zákonitostí a vztahív, kvality a rozsahu získaných dovedností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevov a zákonitostí,
- kvalita myšlení, predveďším jeho logika, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatně a tvorivo uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí logicky správně, zretelně se u něho projevuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatně a produktivne nebo podle menších podnétov učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvorivosť. Ústní a písemný projev mírá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosť, přesnosťi a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktív, pojmov, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálnich a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnejší nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností pri řešení teoretických a praktických úkolov se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevov a zákonitostí podle podnétov učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvorivo, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častejší nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosť, přesnosťi a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálnich a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností pri řešení teoretických a praktických úkolov se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevov je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvorivo. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, pěstitelství, popř. rodinná výchova.

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organzuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organzuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organzuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na

podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, rodinná výchova .

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvorivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvorivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvorivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvorivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvorivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý

a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3.2 Stupně hodnocení chování

(1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele, popř. ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3.3 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Třídní učitel, ředitel školy, zástupce obce nebo školského úřadu může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala

se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů.

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakováne provinění proti školnímu rádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsanými osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně

3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního rádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního rádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu rádu školy; nebo se opakováně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu rádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP,SPC),
- rozhovory se žákem a zákonnémi zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně prezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální prezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvarů. Po ústním vyzkoušení oznamí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznamí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy, nebo osobní konzultací. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé neprítomnosti nebo rozvázaní pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Při vypracovávání samostatných prací nelze pouze opisovat práce jiných autorů (z knihy, Internetu atp.). Šlo by o zneužívání autorského práva a práce mohou být klasifikovány nedostatečnou.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonné zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požadání ve škole také zákonnému zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po neprítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu neprítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházení mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověrováním znalostí musí žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,

- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkouzející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) předsedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejně vzdělávací oblasti stanovené vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospeli nejvýše ze dvou povinných předmětů. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospeli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znova do devátého ročníku.

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Hrubý František

Dne 1.2.2009

.....

ř.s.

Dodatek k ŠVP ZV č. 1

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Škola pro život
Škola: Základní škola Bílá Lhota, okres Olomouc

Ředitel školy: Mgr. František Hrubý

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Jana Hlavinková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl projednán pedagogickou radou dne...13.6.2013.....

Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl projednán školskou radou dne...24.6.2013.... a zapsán pod č.j. zs ...59.../13

V Bílé Lhotě dne .....25.6.2013.....

razítko školy

.....
Mgr. František Hrubý, ředitel školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program ZŠ Bílá Lhota ve znění platných dodatků od 1. 9. 2013 takto:

- 1) V učebním plánu 2. stupně se snižuje počet vyučovacích hodin nejazykových volitelných předmětů v 8. a 9. ročníku o 3 hodiny.
- 2) V učebním plánu 2. stupně se nově zařazují vyučovací předměty německý jazyk v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny.
- 3) V poznámkách k učebnímu plánu se ruší sdělení: „Další cizí jazyk si mohou zvolit žáci 8. ročníků.“
- 4) Do poznámek k učebnímu plánu se u dalších cizích jazyků doplňuje sdělení: „Žáci v 8. ročnících si povinně vyberou jeden z těchto vyučovacích předmětů: německý jazyk, ruský jazyk, tak aby byl odlišný od cizího jazyka, kterému se již učí.“
- 5) Do poznámek k učebnímu plánu se k dalším cizím jazykům doplňuje sdělení: „Povinnost vybrat si jeden z nabízených dalších cizích jazyků se ve školním roce 2013/14 netýká žáků 9. ročníků.“
- 6) Učební plán a přehled volitelných předmětů se mění takto:
- 7) **UČEBNÍ PLÁN – 2. stupeň, 6. – 9. ročník**

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	6.	7.	8.	9.	Celkem	z toho DČD ¹⁾
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4	5	5	4	18	3
ANGLICKÝ JAZYK	3	3	3	3	12	
NĚMECKÝ JAZYK			3	3	6	6
MATEMATIKA	5	5	4	5	19	4
CHEMIE			2	2	4	
FYZIKA	2	2	2	2	8	2
PŘÍRODOPIS	2	2	2	1	8	2
ZEMĚPIS	2	2	2	1	7	2
DĚJEPIS	2	2	1	2	7	
OBČANSKÁ VÝCHOVA	1	1	1	1	4	
HUDEBNÍ V.	1	1	1	1	4	
VÝTVARNA V.	2	1	1	2	6	
PRACOVNÍ ČINNOSTI	2	2	1	1	4	1
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		1	1	1	3	1
TĚLESNÁ VÝCHOVA	2	2	2	2	8	
INFORMATIKA	1	1	1	1	4	3
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY						
CELKEM	28	30	32	32	122	24

1) Disponibilní časová dotace

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY – 2. stupeň, 6. – 9. ročník

2)

PŘEDMĚTY	6.	7.	8.	9.	Celkem
Německý jazyk			3	3	6

8) Jednotlivé části učebních osnov se ruší, mění nebo doplňují takto :

Učební osnovy vyučovacího předmětu **matematika** se doplňují:

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezového téma	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none"> · vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života · využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5$, 	<ul style="list-style-type: none"> · celek, část, zlomek · polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina 	<ul style="list-style-type: none"> · Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem) 	<ul style="list-style-type: none"> · Další náměty do výuky: skládání origami mozaiky krájení dortu, pizza zlomkovnice

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

1/10 celku

· vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny

· řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku

Dodatek k ŠVP ZV č. 2

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Škola pro život

Škola: Základní škola Bílá Lhota, okres Olomouc

Ředitel školy: Mgr.Radek Pospíšil

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr.František Hrubý

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Dodatek k ŠVP ZV č. 2 byl projednán pedagogickou radou dne 29.8.2016

Dodatek k ŠVP ZV č. 2 byl projednán školskou radou dne 30.8.2016

V Bílé Lhotě dne 31.8.2016

razítka školy

.....
Mgr. Radek Pospíšil, ředitel školy

Obsah změn:

1. Změna kapitoly C Charakteristika ŠVP část 3) Zabezpečení výuky žáků se ŠVP a výuky žáků MN v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
2. V učebním plánu 1. stupně se snižuje počet vyučovacích hodin v předmětu Český jazyk o 2 hodiny, tyto hodiny jsou nahrazeny z disponibilních hodin.
3. Ve vyučovacím předmětu Chemie se mění text týkající se **terminologie klasifikace jedovatých látek.**

ad1) původní text: „*Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*

a/ žáci se zdravotním postižením /specifické poruchy učení a chování, ...další postižení/

Žáky s předpokládanou diagnózou vývojové poruchy učení, chování, ... posíláme se souhlasem zákoných zástupců na vyšetření do pedagogicko psychologické poradny v Mohelnici /Olomouci/. Na základě vyšetření a doporučení jsou pak tito žáci zařazováni do individuální integrace a reeduкаční péče. Na škole máme vyškolené pedagogy, kteří s dětmi pracují.

Reeduкаce specifických poruch probíhá v malých skupinkách po dvou až čtyřech, každý týden jednu vyučovací hodinu. Snažíme se tyto hodiny zařazovat před, nebo po vyučování, ve dnech kdy mají děti méně náročný rozvrh hodin.

Se zákonými zástupci žáka se snažíme o vzájemnou úzkou spolupráci při nápravě. Je vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se bude se žákem pracovat a který obsahuje závěry a doporučení z vyšetření v PPP, konkrétní způsoby reeduкаce, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, jméno zodpovědného pedagoga.

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy /nyní sp. poruchy učení/.

b/ žáci se zdravotním znevýhodněním

Již při přijímání těchto žáků se klade důraz na stanovení vhodných podmínek odpovídajících jejich potřebám. Nyní není tato oblast diagnostikována. Snažíme se také sledovat žáky s jinými druhy zdravotního postižení. Nyní kromě alergiků školu nenavštěvují žáci s větším zdravotním omezením. Častěji se objevují problémy typu skolioza, nebo obecně růstové problémy. Tito jsou zohledňováni v hodinách tělesné výchovy, v případě skoliozy páteře jsou jim opatřeny dvojí učebnice, takže je nemusí přenášet. Pokud by v budoucnu navštěvoval školu žák tělesně postižený / na vozíku/, je škola vybavena bezbariérovým přístupem. Dobře probíhá spolupráce s místním pediatrem, čímž je pokud možno eliminováno nebezpečí zanedbání.

c/ žáci se sociálním znevýhodněním

Individuálním přístupem se snažíme řešit i problematiku žáků ze sociálně znevýhodněných rodin. Jde především o zvýšenou individuální práci v oblasti přípravy na vyučování, vypracování domácích úloh, být jím a zákonným zástupcem nápomocni radou, vždy s přihlédnutím k rodinným poměrům. Důležitá je zvýšená pozornost při komunikaci týkající se klasifikace, omlouvání nepřítomnosti a zajišťování potřebných pomůcek a pracovních sešitů /otázka finanční/. Dále je důsledněji sledováno ohrožení patologickými jevy.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Vzhledem k tomu, že diagnostika těchto oblastí je zatím v rozvoji, snažíme se vycházet i z vlastních závěrů. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s rodiči a s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje Individuální vzdělávací plán (IVP) se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které prezentují nadání dítěte. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Žáci jsou zapojeni do práce v olympiádách, soutěžích, kroužcích. Škola spolupracuje s organizacemi mimo školu dle žákova nadání. Nadaní žáci individuálně nebo skupinově mohou navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku.

Často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat taktně, ale důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.“

se nahrazuje textem

3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Tento plán sestavuje ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po **3 měsících** od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, **nejpozději do 1 měsíce** od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepří.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplnění individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontroly a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti), - respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmem a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů, - zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu slabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka. Organizace výuky - střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje **školní poradenské pracoviště**, které tvoří: ředitel školy – výchovný poradce - třídní učitelé

Úprava očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni

k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka, třídní učitel a výchovný poradce.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka - V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů a výchovným poradcem, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepří.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.

- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Ad2) učební plán

Předmět	Ročník									Min. časová dotace 1.st	Disponibilní hodiny	Min. časová dotace 2.st	Disponibilní hodiny
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.				
Český jazyk a literatura	8	8	10	7	7	5	5	5	4	33	7	15	4
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	3	3	3	3	9	3	12	
Matematika	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	5	15	5
Prvouka	2	2	2							12	1		
Přírodověda				2	2								
Vlastivěda				1	2								
Chemie								2	2	21			
Fyzika						2	2	2	2			2	
Přírodopis						2	2	2	2			2	
Zeměpis						2	2	2	1	11			2
Dějepis						2	2	1	2				
Občanská v.						1	1	1	1				
Hudební v.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	10		
Výtvarná v.	1	1	1	2	2	2	2	1	1				
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5		3	1
Výchova ke zdraví							1		1	10	1		
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2				
Informatika				1			1	1	1	1		1	3
Německý jazyk- Přírod.praktika /v.p./								3	3				6
Nepovinné předměty	1	1	1	1	1	1	1	1	1				

ŠVP ZŠ Bílá Lhota

Z toho Projekt EU nep.př.

Celková povinná časová dotace	21	22	25	25	25	28	30	32	32	102	16	104	18
Celkem v ročníku	22	23	26	26	26	29	31	33	33				
Celkové počty hodin na jednotlivých stupních										118	hod	122	hod

ad3) Chemie – klasifikace chemických látek

Text: - je seznámen s R a S-větami

se nahrazuje textem: - je seznámen s H- a P-větami, piktogramy a jejich významem